

Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права

Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему:

**“ Соціальна відповідальність бізнесу в сучасних економічних умовах”
(на матеріалах АТ «Державна продовольчо-зернова корпорація
України» «Кобеляцький комбінат хлібопродуктів»)**

Виконала: здобувач першого рівня
вищої освіти, групи 401-ЕП

спеціальності 076 “Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність”

Голубка К.О.

Керівник: Григор’єва О.В.

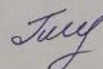
Рецензент: Козуля О.В.

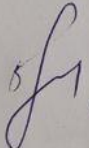
Полтава – 2022 р.

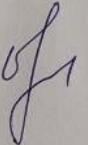
Консультанти:

З кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
(охорона праці)

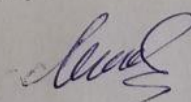
10.06.2022 Валявський Сергій Миколайович

Здобувач 15.06.2022 Голубка Карина Олексіївна

Керівник роботи 15.06.2022р Григор'єва Олеся Володимирівна

Нормоконтроль 15.06.2022р Григор'єва Олеся Володимирівна

Допустити до захисту

Завідувачка кафедри Чижевська Марина Борисівна

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(повне найменування вищого навчального закладу)

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки управління та права
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу
ступінь вищої освіти «бакалавр»

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.завідувача кафедри економіки,
підприємництва та маркетингу

М.Б. Чижевська
«04» квітня 2022 року

ЗАВДАННЯ НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

Голубка Карина Олексіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Соціальна відповідальність бізнесу в сучасних економічних умовах
(на матеріалах АТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України»
«Кобеляцький комбінат хлібопродуктів»)

керівник роботи Григор'єва О.В., к.е.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «01» квітня 2022 року № 156фа

2. Строк подання здобувачем роботи 13.06.2022 р.

3. Вихідні дані до роботи Законодавство України, навчальна, наукова, довідкова та
методична література, фахові періодичні видання, інформаційні ресурси, установчі
документи підприємства, фінансова, оперативна та статистична звітність
підприємства

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи бакалавра (перелік питань, які потрібно розробити) Розділ 1. Теоретичні засади формування соціальної відповідальності
бізнесу. Розділ 2. Організаційно-економічна характеристика діяльності АТ
«Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП». Розділ 3.
Шляхи підвищення рівня соціальної відповідальності АТ «Державна Продовольчо-
Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

5. Перелік графічного матеріалу:

Ілюстративний матеріал у кількості 28 аркушів представлений у
Додатку 1

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Охорона праці	Валявський С.М., к.е.н., доцент	25.04.22 <i>[підпис]</i>	15.05.22 <i>[підпис]</i>

7. Дата видачі завдання 04.04.2022

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретична частина	04.04–24.04.2022	
2	Аналітична частина	25.04–15.05.2022	
3	Проектна частина. Виготовлення ілюстративного матеріалу, перевірка на плагіат	16.05–05.06.2022	
4	Рецензування та підготовка до захисту	06.06–12.06.2022	
5	Захист випускної роботи бакалавра	20.06–26.06.2022	

Здобувач

[підпис]
(підпис)

Голубка К.О.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

[підпис]
(підпис)

Григор'єва О.В.
(прізвище та ініціали)

Примітки:

7. Форму призначено для видачі завдання студенту на виконання дипломного проекту (роботи) і контролю за ходом роботи з боку кафедри (циклової комісії) і декана факультету (завідувача відділення).
8. Розробляється керівником дипломного проекту (роботи). Видається кафедрою (цикловою комісією).
9. Формат бланка А4 (210× 297 мм), 2 сторінки.

РЕФЕРАТ

Голубка К.О. Соціальна відповідальність бізнесу в сучасних економічних умовах (на матеріалах АТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» «Кобеляцький комбінат хлібопродуктів»).

Випускна кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» – Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2022.

Робота містить 109 сторінок, 7 рисунків, 15 таблиць, 75 список літератури з найменувань, 4 додатки.

Метою даної бакалаврської роботи є дослідження процесу впровадження та розвитку соціальної відповідальності в сучасних економічних умовах.

Об'єктом дослідження виступає діяльність підприємства АТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» «Кобеляцький комбінат хлібопродуктів».

Предмет дослідження – соціальна відповідальність бізнесу.

У роботі досліджено соціальну відповідальність в діяльності підприємства, зокрема: теоретичні засади формування, значення і сутність, принципи та механізм впровадження, методики та показники оцінки соціальної відповідальності; визначено стан та проблеми розвитку ринку зерна в Україні; охарактеризовано діяльність підприємства АТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» «Кобеляцький комбінат хлібопродуктів», визначено організаційно-правові основи господарювання, проведено аналіз економічних та фінансових показників, здійснено оцінку стану охорони праці підприємства.

Одержані результати можуть бути використані для підвищення рівня соціальної відповідальності на підприємстві.

Ключові слова: соціальна відповідальність, механізм забезпечення соціальної відповідальності, складові соціальної відповідальності бізнесу.

ABSTRACT

Holubka Karyna Business social responsibility in modern economic conditions (on materials of the JSC “State Food and Grain Corporation of Ukraine” “Kobeliatskiy Bread-products Plant”).

Graduation qualification work for the degree of "Bachelor" in the specialty 076 "Entrepreneurship, Trade and Exchange Activities" - National University "Poltava Polytechnic named after Yuri Kondratyuk", Poltava, 2022.

The work contains 109 pages, 7 figures, 15 tables, 75 bibliography of titles, 4 appendices. The purpose of this bachelor's thesis is to study the process of implementation and development of social responsibility in modern economic conditions.

The object of the study is the activity of the JSC “State Food and Grain Corporation of Ukraine” “Kobeliatskiy Bread-products Plant”.

The subject of research is - social responsibility of business.

The main tasks: to investigate the social responsibility of the enterprise. In particular: theoretical principles of formation, meaning and essence, principles and mechanism of implementation, methods and indicators of social responsibility assessment; to determine the state and problems of grain development in Ukraine; to describe the activities of the enterprise JSC “State Food and Grain Corporation of Ukraine” “Kobeliatskiy Bread-products Plant”, namely, the organizational and legal basis of management, analysis of economic and legal indicators, as well as assess the state of labor protection of the enterprise under study; to develop proposals for increasing the level of social responsibility of the business of the researched enterprise.

The obtained results can be used to increase the level of social responsibility in the enterprise.

Key words: social responsibility, mechanism of ensuring social responsibility, components of social responsibility of business.

ЗМІСТ

Вступ.....	7
Розділ 1. Теоретичні засади формування соціальної відповідальності бізнесу.....	11
1.1. Значення і сутність соціальної відповідальності бізнесу в сучасних умовах.....	11
1.2. Принципи та механізм формування соціальної відповідальності бізнесу.....	18
1.3. Методика та показники оцінки соціальної відповідальності бізнесу.....	26
Розділ 2. Організаційно-економічна характеристика діяльності АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».....	37
2.1. Стан та проблеми розвитку ринку зерна в Україні.....	37
2.2. Організаційно-правові основи господарювання АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».....	43
2.3. Аналіз економічних та фінансових показників діяльності підприємства.....	49
2.4. Аналіз стану охорони праці на підприємстві АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».....	61
Розділ 3. Шляхи підвищення рівня соціальної відповідальності АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».....	72
3.1. Оцінки ефективності соціальної відповідальності бізнесу на АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».....	72

3.2. Пропозиції щодо підвищення рівня соціальної відповідальності бізнесу досліджуваного підприємства.....	89
Висновки та пропозиції.....	94
Глосарій.....	99
Список використаних джерел.....	103
Додаток А. Фінансова та статистична звітність за 2018 рік.....	111
Додаток Б. Фінансова та статистична звітність за 2019 рік.....	119
Додаток В. Фінансова та статистична звітність за 2020 рік	126
Додаток Г. Ілюстративний матеріал	133

ВСТУП

Дивлячись на українську добротність, питання корпоративна соціальна відповідальність або соціальна відповідальність бізнесу, нині стає вкрай актуальним для будь-якого регіону України.

Соціальна відповідальність є добровільною ініціативою, хоча на мою думку, принципи соціальної відповідальності мають бути обов'язковими для кожного підприємства. Для її повноцінної реалізації дуже важливо, як підприємства взаємодіють з внутрішніми та зовнішніми групами впливу: працівниками, клієнтами, громадами, державними та міжнародними організаціями.

Однак розвиток впровадження соціальної відповідальності в Україні ще далекий від досконалості. Бізнес не повинен обмежуватись лише тимчасовими благодійними заходами чи одинарними благодійними заходами.

Ідея корпоративної соціальної відповідальності набула закінченого вигляду лише декілька десятків років тому. В Україні ідея становлення соціальної відповідальності з'явилась лише на початку XXI століття. У 2006 році за підтримки Представництва ООН в Україні засновано Українську мережу Глобального договору. В рамках цього договору створюються умови для співпраці бізнесу з установами ООН, профспілками, неурядовими компаніями для втілення в життя принципів соціальної рівності та збереження навколишнього середовища. У 2010 році Глобальний договір (ГД) в Україні налічував понад 165 членів [3, с.73 – 74].

Органи управління Української мережі Глобального договору надають освітню, методичну та інформаційну допомогу у розвитку корпоративної соціальної відповідальності, підтримують український бізнес у пошуку інноваційних рішень для виявлення та вирішення екологічних та соціальних потреб.

Отже, підприємства, які приєдналися до договору в співпраці з іншими соціальними партнерами, зможе сприяти реалізації ідеї формування відкритої глобальної економіки.

Підприємства, що обрали стратегію соціальної відповідальності для своєї діяльності, отримують ряд переваг:

- підвищення інтересу не тільки вітчизняних інвесторів, а й закордонних;
- формування сталого позитивного іміджу;
- збільшення обсягів продажу та ринкової частки;
- поліпшення взаємовідносин із населенням та місцевою владою.

Насильство, дитяча праця, екологічні катастрофи, расова нерівність та інші проблеми сучасності, до вирішення яких можуть прилучитися підприємства та компанії. Але, йдеться не лише про фінансову допомогу.

Підприємства можуть вкладати кошти в різні проекти, надавати інформаційну підтримку ініціативам, постачати певними матеріалами та обладнанням тим, хто не може цього собі дозволити.

Зазвичай соціальну відповідальність плутають з благодійністю, але це два різних поняття.

У благодійності донором може бути фізична особа або організація, яка спрямовує ресурси на конкретну установу чи особу. Однак звітування є обов'язковим, а вигода не передбачається. У соціальній відповідальності донор – це компанія, яка постійно спрямовує ресурси для вирішення певної проблеми. У цьому випадку завжди повинні бути звіти про витрати, а користь від допомоги закладена у сталу бізнес-модель.

Крім того, в Україні також є центр розвитку корпоративної соціальної відповідальності, який популяризує принципи сталого бізнесу та соціальної відповідальності, а також реалізує проекти КСВ для системних змін у країні.

Існує стереотип, що КСВ (корпоративна соціальна відповідальність) – це лише для великих підприємств. Але, корпоративна соціальна відповідальність –

це відповідальне ведення свого бізнесу, тому впровадження стратегії сталого розвитку може будь-яке підприємство в рамках своїх можливостей.

СВБ (соціальна відповідальність бізнесу) останніми роками активно розвивається та набуває все більшого поширення. Соціальна відповідальність – це серйозний крок, який потребує чимало зусиль. На сьогоднішній день, соціальна відповідальність є невід’ємною частиною роботи кожного підприємства.

Сьогодні КСВ (корпоративна соціальна відповідальність) – це про інвестиції у власну репутацію.

Власники певних компаній повинні розуміти, що вони не зможуть якісно і довго існувати поза суспільством без участі у вирішенні його проблем. Енергетичні, соціальні, демографічні проблеми свідчать про те, що компанії повинні своєю діяльністю якщо не допомагати подолати ці проблеми, то хоча б не нашкодити екології та не підсилити соціальні проблеми. Обирати потрібно не модні програми соціальної відповідальності, а саме ті, що близькі для певного підприємства, або ті, на які підприємство має негативний вплив.

Метою даної бакалаврської роботи є дослідження процесу впровадження та розвитку СВ (соціальна відповідальність) на прикладі підприємства АТ “Державна продовольчо-зернова корпорація України” “Кобеляцький комбінат хлібопродуктів”.

Відповідно до поставленої мети даної бакалаврської роботи потрібно вирішити наступні задачі:

1. Досліди соціальну відповідальність діяльності підприємства. Зокрема: теоретичні засади формування, значення і сутність, принципи та механізм впровадження, методики та показники оцінки соціальної відповідальності;
2. Визначити стан та проблеми розвитку зерна в Україні;
3. Дати характеристику діяльності підприємства АТ “Державна продовольчо-зернова корпорація України” “Кобеляцький комбінат

хлібопродуктів”, а саме організаційно-правові основи господарювання, аналіз економічних та правових показників, а також оцінити стан охорони праці підприємства, що досліджується;

4. Дати оцінку ефективності соціальної відповідальності на підприємстві;

5. Розробити пропозиції щодо підвищення рівня соціальної відповідальності бізнесу досліджуваного підприємства.

Об’єктом дослідження є – діяльність підприємства АТ “Державна продовольчо-зернова корпорація України” “Кобеляцький комбінат хлібопродуктів”.

Предметом дослідження є – соціальна відповідальність бізнесу.

Інформаційною базою дослідження є – законодавчі та нормативні акти, праці вітчизняних та зарубіжних вчених щодо формування та розвитку соціальної відповідальності бізнесу, а також звітність АТ “Державна продовольчо-зернова корпорація України” “Кобеляцький комбінат хлібопродуктів”.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

1.1. Значення і сутність соціальної відповідальності бізнесу в сучасних умовах

Для початку дамо визначення, що таке соціальна відповідальність.

Соціальна відповідальність – це активна позиція підприємства, компанії, що полягає у взаємодії з суспільством та розв’язанні соціальних потреб.

Відповідно до Міжнародних принципів соціальної відповідальності ISO 26000 – це відповідальність підприємства за вплив його рішень та дій на громадян, навколишнє середовище шляхом прозорої та етичної поведінки [1].

Соціальна відповідальність заохочує кожну людину врахувати інтереси громадян, беручи на себе відповідальність за вплив своєї діяльності на інших людей та навколишнє середовище.

У теперішній час СВ (соціальна відповідальність) – це вклад у власну репутацію. Підприємства, які соціально відповідальні за свої дії та рішення, здобувають довіру не тільки у своїх клієнтів, а і у суспільства.

Кожне підприємство повинно розуміти, що воно не зможе якісно та довго існувати не цікавлячись життям громадян, не долучаючись до вирішення їх проблем.

Сучасне покоління все більше звертає увагу на соціально відповідальний бізнес. Ніхто не хоче співпрацювати з підприємствами, які не хочуть дбати про навколишнє середовище та громадян – кожен з нас хоче стати частиною соціальних та екологічних змін у кращу сторону.

Часто власники компаній стверджують, що корпоративна соціальна відповідальність – це дорого. Так говорять, тому що зазвичай її плутають з благодійністю. Тобто, підприємство має витратити кошти, які не будуть повертатись. Але, 96 сторінок міжнародного стандарту з КСВ (корпоративна соціальна відповідальність) включають лише 2 рядки про благодійність [1].

Соціальна відповідальність демонструє цінності компанії та безпосередньо впливає на її репутацію.

Соціальна спрямованість бізнесу в умовах загострення конкурентної боротьби стає вагомим умовою для підвищення конкурентоспроможності підприємства [2].

Існує три рівні, на які організація впливає і, таким чином, може впроваджувати корпоративну соціальну відповідальність [1]. Їх представлено на рисунку 1.1.

Рисунок 1.1. – Рівні соціальної відповідальності.

У Західній Європі визначення корпоративної соціальної відповідальності часто розглядається як елемент сталого розвитку, як спроба вирішити соціальні та екологічні проблеми, спричинені діяльністю підприємства.

Що стосується тлумачення корпоративної соціальної відповідальності в Україні, то підходи до визначення мають певні деталі. У вузькому розумінні корпоративна соціальна відповідальність включає відповідальність підприємства за ефективне виконання функцій, що створюють додану вартість, повне виконання соціальних та екологічних зобов'язань, встановлених законодавством, соціально прийнятних етичних стандартів і норм. Це тлумачення включає своєчасну виплату заробітної плати та податків, дотримання вимог охорони навколишнього середовища, а також безпеку та здоров'я працівників [3, с.73 – 74].

У широкому розумінні корпоративна соціальна відповідальність – це добровільний внесок підприємства в розвиток суспільства в соціальній, економічній та екологічній сферах, який часто не пов'язаний з діяльністю підприємства. Найвищою формою соціальної відповідальності бізнесу є включення його в систему соціального партнерства, коли відбувається перегляд бізнес-відповідальності влади та суспільства у вирішенні суспільно значущих проблем [3, с.73 – 74].

Концепція соціальної відповідальності в контексті бізнесу означає, що підприємство або фірма працює для отримання прибутку, а також допомагає суспільству. Ідея полягає в тому, що підприємства повинні поєднувати прибуткову діяльність з діяльністю, яка проносить користь суспільству.

Соціальні ініціативи, спрямовані на підтримку життя громадян та зменшення негативного впливу на навколишнє середовища, що є одним із інтересів громади, формують довіру з боку населення до діяльності підприємства й безпосередньо впливають на підвищення попиту на продукцію чи послуги.

У сучасному соціально-свідомому середовищі співробітники та клієнти надають велике значення роботі та витрачання коштів на компанії, які віддають перевагу корпоративній соціальній відповідальності.

Корпоративна соціальна відповідальність вимагає від кожного підприємства покращувати якість життя громадян.

З'являється все більше доказів того, що корпоративна соціальна відповідальність є фактором підвищення прибутковості, іміджу компанії, зниження витрат, підвищення морального духу співробітників. Все більше клієнтів буде віддавати перевагу такому підприємству. Соціально відповідальному підприємству легше вийти на нові ринки, знайти нових клієнтів, залучення потенційних інвесторів та співробітників, зміцнення репутації фірми, її продукції та бренду [4].

До недавніх пір соціальними та екологічними питаннями займалась переважно держава, а підприємство лише сплачувало податки й очікувало за це від неї захисту власних інтересів. Англійський економіст А. Сміт (1723-1790) писав, що держава виконує функцію так званого “сторожового пса”.

Проте у сучасному світі соціально свідомим повинно бути саме підприємство. Підприємство повинно відповідати не тільки за отримання прибутку, а й віддавати частку на забезпечення соціального ефекту.

У вітчизняному бізнесі корпоративна соціальна відповідальність нажаль, немає належного місця. Це характеризується високим рівнем застосування тіншових операцій. Проте в Україні розпочато введення політичних змін та нових реформ, що є основою для посилення контролю дотримання цивілізованих правил функціонування ринкової економіки.

Соціальна відповідальність не є модним трендом, а вимога часу, яка формувалась століттями, умова виживання людини у XXI століття [5, 127-129].

Корпоративна соціальна відповідальність включає в себе певні пункти, які охоплюють всю діяльність підприємства: корпоративне управління, трудові

відносини, права людини, охорона праці, турбота про довкілля, робота із зацікавленими сторонами (працівники, партнери, споживачі, державні органи, акціонери тощо) [6].

Соціальна відповідальність бізнесу включає в себе:

- сталий розвиток, у тому числі здоров'ю та добробуту суспільству;
- зважає на очікування зацікавлених сторін;
- відповідає чинному законодавству та міжнародним нормам поведінки;

Інтегрована у діяльність організації та практикується в її відносинах [7].

В Україні соціальна відповідальність бізнесу має різні прояви. Залежно від рівня конкуренції, від положення підприємства на ринку, наявності передвиборчої кампанії, її можна розділити на такі форми:

- перша форма має класичний характер і пов'язана з політикою компанії щодо реалізації повноцінного соціального партнерства. Така форма притаманна для підприємств, які працюють не тільки на український ринок, а і за кордонні. Будь-яке підприємство, яке отримує мільярдні кредити від іноземних банків, зобов'язане бути абсолютно відкритим та соціально відповідальним. Також, необхідно зазначити, що закордонні компанії досить часто реалізують політику подвійних стандартів. На ринку розвинених країн вони соціально відповідальні, на ринку України, практика корпоративної соціальної відповідальності використовується доволі рідко;

- друга форма має примусовий характер, коли соціальна відповідальність є проявом обов'язкової благодійності. Фактично держава змушує підприємства займатись такого роду діяльністю. Це пов'язано з надмірною залежністю бізнесу від влади;

- третя форма соціальної відповідальності бізнесу пов'язана з отриманням від держави привілеїв, надання вигідного державного замовлення. Підприємство закріплює з собою сукупність елементів соціальної відповідальності, передбачає витрати ресурсів на здійснення цих функцій,

що призводить до отримання певних вигод, у тому числі корисних ефектів. У більш розвинених країнах, в умовах більш низької залежності бізнесу від держави, підприємства використовують благодійність та участь у соціальних програмах для залучення лояльності з боку органів державної влади, отримання податкових пільг та інших переваг перед конкурентами [8, с. 188-191].

Проблеми запровадження інституту соціального партнерства в Україні, мають об'єктивні причини, які пов'язані зі змінними процесами національної економіки. Також на успішність функціонування інституту соціальної відповідальності бізнесу негативно впливає перерозподіл власності у вигляді рейдерства.

Рейдерство в Україні – вилучення майна на нібито законних підставах. Виникає воно через прогалини в законі або через системні недоліки функціонування державних інститутів (судової та правоохоронної систем, тощо).

Тому, рівень впровадження даного інституту в Україні залишається вкрай низьким.

Також, існує сукупність загальноекономічних факторів та ризиків, які негативно впливають на прийняття рішення щодо впровадження соціальної відповідальності на підприємстві. Соціальна відповідальність суттєво зменшує шанси підприємства на досягнення фінансового успіху , обмежує можливість на досягнення фінансового успіху, тим самим призводить до порушення головної цілі підприємницької діяльності – максимізація прибутку.

З одного боку, реалізовані підприємством соціальні заходи, надають населенню певні соціальні блага, які не може надати держава. З іншого боку, такі кроки з економічної точки зору – це витрати, які необхідно відшкодувати за рахунок прибутку підприємства. Це в свою чергу потребує підвищення цін на виготовлену продукцію. У розвинених країнах до цих пір відсутне

економічне обґрунтування існування тісного зв'язку між проведеними соціальними заходами бізнесом і поліпшенням фінансових результатів.

Компанії, що прагнуть запровадити для своєї діяльності соціальну відповідальність можуть зіткнутися з проблемою відсутності необхідного досвіду. Та в свою чергу, залучення необхідних фахівців потребує додаткових коштів.

В Україні досить низький рівень впровадження соціальної відповідальності пов'язаний з самим характером отримання прибутку.

Поширенню соціальної відповідальності може сприяти використання нових технологій, створення нових видів продукції, інноваційна активність, у результаті прибуток компанії формується за рахунок скорочення витрат, формування нових ринків товарів або послуг. Саме такий шлях обирають розвинені компанії, і як наслідок, вищий рівень СВБ (соціальна відповідальність бізнесу) [8, с. 188-191].

Отже, такий варіант розвитку для Українських підприємств досить ризиковий, крім того вимагає довгострокових фінансових витрат, але можливий. Власник підприємства повинен сам для себе визначити, чи потрібні йому всі ті переваги, що отримують компанії, які впровадили у свою діяльність соціальну відповідальність. Але, повинен розуміти, що з часом просто не зможе конкурувати з іншими підприємствами.

1.2. Принципи та механізм формування соціальної відповідальності бізнесу

До основних принципів соціальної відповідальності відносять:

- етична поведінка – компанія повинна спиратись на принципи і правила, що базуються на цілісності, рівності, чесності, добропорядності. Також вона повинна дбати про оточуючих людей, навколишнє середовище та задовольняти потреби зацікавлених сторін;

- прозорість – компанія повинна бути прозорою в її діяльності. Вона мусить розкрити зрозумілу, збалансовану і правдиву форму політики, прийняті рішення за які вона несе відповідальність, враховуючи можливий вплив на суспільство та навколишнє середовище;

- підзвітність – компанія мусить бути підзвітною. Тобто вона повинна бути здатною відзвітувати перед іншими за вплив на суспільство та навколишнє середовище;

- компанія розглядає і поважає інтереси її зацікавлених сторін;

- компанія дотримується всіх застосованих законів і правил;

- компанія мусить поважати міжнародні норми;

- компанія повинна визнавати важливість і загальність прав людини [9].

Основні принципи соціальної відповідальності містяться в міжнародному стандарті ISO 26000:210 “Настанови щодо соціальної відповідальності” за такими групами: етична поведінка, прозорість, підзвітність, правові норми, права людини, міжнародні норми, інтереси зацікавлених сторін. Згідно з цими стандартами “кожній організації рекомендовано підвищити рівень своєї соціальної відповідальності шляхом використання в своїй діяльності поданих принципів. Загальні принципи формуються згідно з очікуваннями населення” [10].

Аналіз підходів до формування принципів у сфері соціальної відповідальності дозволив виділити дві великі групи, які визначають стратегічний та оперативний контекст компанії:

- загальні – визначаються нормативними документами у сфері корпоративної соціальної відповідальності;
- специфічні – визначаються особливостями організаційно-правової форми господарювання, специфікою виду економічної діяльності та середовищем функціонування компанії. Формуються на рівні суб'єкта господарювання.

Насамперед специфічні принципи корпоративної соціальної відповідальності формуються згідно з очікуваннями стейкхолдерів, які складаються з фізичних та юридичних осіб, які мають легітимний інтерес у діяльності організації (підприємства). Через суттєві зміни у глобальній економіці, стейкхолдерам в даний час дуже важливо розуміти, за якими принципами підприємство здійснює свою діяльність, яким чином здійснює перерозподіл доходів на користь суспільно корисних і важливих напрямів, чи відповідає воно загальним критеріям сталого розвитку [11].

Якщо немає відповідної реакції на запити заінтересованих сторін, то підприємство втрачає їх, як і свої позиції на ринку.

Основним напрямком розвитку корпоративної соціальної відповідальності було прийняття Глобального договору ООН.

Згідно з офіційною позицією Міністерства соціальної політики України, участь підприємств у Глобальному договорі ООН надає їм низку переваг:

- побудова довіри з боку суспільства;
- можливість демонстрації лідерських якостей шляхом впровадження універсальних принципів та відповідного корпоративного громадянства;

- можливість обміну ефективними методиками, досвідом та практиками;
- можливість співробітництва та впровадження проектів з агенціями ООН і громадськими організаціями, що спрямовані на підтримку цілей глобального розвитку;
- отримання публічного визнання та покращення репутації;
- підвищення конкурентоспроможності;
- збільшення продуктивності праці працівників;
- Тісний зв'язок з суспільством;
- можливості PR;
- налагодження та побудова відносин з іншими підприємствами, урядовими структурами, трудовими, неурядовими та міжнародними організаціями;
- залучення іноземних інвесторів тощо [12,13].

Глобальний договір закликає компанії забезпечити повагу, підтримку та впровадження основних цілей у сфері прав людини, трудових стандартів, навколишнього середовища та боротьби з корупцією, а саме:

- права людини. Бізнес-спільнота має підтримувати та поважати захист визнаних на міжнародному рівні прав людини і не повинна порушувати ці права;
- норми праці. Компанії повинні: підтримувати свободу асоціацій та визнавати право на колективний договір; підтримка в ліквідації всіх форм примусової та обов'язкової праці; підтримувати ліквідацію дитячої праці; підтримувати ліквідацію дискримінації у сфері зайнятості;
- навколишнє середовище. Компанії мусять: підтримувати обережний підхід до вирішення екологічних проблем; реалізація ініціатив щодо сприяння екологічній відповідальності; заохочення розвитку та поширення екологічно чистих технологій;

- боротьба з корупцією. Бізнес повинен боротися з усіма формами корупції, включаючи вимагання та хабарництво [14].

Одним із останніх упроваджених стандартів є ISO 26000 «Системи управління соціальною відповідальністю. Вимоги», на основі якого можливе проведення оцінювання та сертифікації наявної системи управління СВ (соціальна відповідальність) [14].

Кожне підприємство, що бере за основу своєї діяльності корпоративну соціальну відповідальність та вважає її філософією свого бізнесу, висуває власне бачення сталого розвитку та формує власні принципи соціальної відповідальності у стратегії розвитку.

Основні принципи соціальної відповідальності, якими керуються компанії, виступають [13]:

- надання послуг та виробництво якісної продукції, потрібних для суспільства;
- безумовне виконання законодавства: оподаткування, навколишнє середовище, праця;
- ефективний бізнес, який орієнтований на створення додаткової економічної вартості та підвищення конкурентоспроможності на користь власників і суспільства;
- побудова чесних та взаємовигідних відносин з усіма зацікавленими сторонами;
- відданість міжнародним конвенціям та використання рекомендацій міжнародних стандартів;
- використання та запровадження ресурсозберігаючих технологій, екологічна безпека виробництва;
- забезпечення ефективних робочих місць з гідним рівнем оплати праці та соціальних виплат;
- забезпечення безпеки праці;

- сприяння всебічному професійному розвитку та навчанню працівників;
- дотримання очікувань суспільства та загальноприйнятих етичних стандартів у веденні бізнесу;
- сприяння формування громадянського суспільства, партнерських програм, соціальних та благодійних проектів.

Відповідно до сформульованих і затверджених принципів корпоративної соціальної відповідальності кожне підприємство обирає основні напрямки соціальних програм. Соціальні програми компанії – це добровільна та послідовна діяльність в соціальній, економічній та екологічній сферах. Вони носять системний характер, стосуються місії та стратегії розвитку бізнесу та спрямовані на задоволення потреб різних зацікавлених сторін. Соціальні програми компанії можуть бути внутрішніми або зовнішніми.

Сфери соціальних програм виступають:

1. Внутрішня соціально відповідальна діяльність:

- розвиток персоналу для залучення та утримання талановитих працівників;
- соціальний захист працівників;
- підвищення кваліфікації та навчання персоналу;
- охорона праці;
- плани заохочувальних виплат;
- створення умов відпочинку та вільного часу;
- підтримка внутрішніх комунікацій;
- участь працівників у прийнятті управлінських рішень;
- допомога працівникам у кризових ситуаціях, підтримка ветеранів праці.

2. Зовнішня соціально відповідальна діяльність:

- добросовісне ведення бізнесу;

- відкритість інформації;
- просування малого та середнього бізнесу;
- посилення відповідальності перед клієнтами за надані продукти та послуги шляхом приведення їх до найвищих стандартів якості;
- впровадження продуктів і послуг соціальної значущості ;
- просвітницька діяльність, розвиток громадянського суспільства, взаємодія з місцевою громадою та владою щодо розвитку регіонів;
- охорона навколишнього середовища;
- економне витрачання природних ресурсів, зокрема енергоресурсів;
- повторне використання відходів (переробка);
- організація екологічно чистих транспортних засобів;
- процедури озеленення та прибирання територій;
- відповідальність за рекламу та маркетинг своїх товарів і послуг;
- довгострокові благодійні та соціальні інвестиції.

Витрати, що пов'язані з соціальними програмами в контексті корпоративної соціальної відповідальності, вважаються інвестиціями в майбутнє компанії. Корпоративна соціальна відповідальність є ознакою успіху компанії в тому сенсі, що лише успішні та прибуткові підприємства можуть бути соціально відповідальними.

Метою застосування системи корпоративної соціальної відповідальності є використання сучасних методів і тенденцій в управлінні бізнесом, які приносять великі переваги компанії, а саме: підвищення вартості бізнесу; підвищення інвестиційної привабливості та доступ до нових ринків; формування репутації компанії; покращення екологічних процесів; розвиток людських ресурсів тощо[13].

Також можна виділити наступні принципи соціальної відповідальності на рівні підприємства: насамперед добровільність, інноваційність у формуванні корпоративної соціальної відповідальності, партнерство, інтегрованість (процес

поєднання будь-яких елементів) у бізнес-процеси розвитку підприємства, вигода для самого підприємства та виправдання очікувань його зацікавлених сторін (стейкхолдерів), вагомий внесок у вирішення проблем розвитку суспільства і території де розміщено підприємство.

Можна висунути низку специфічних принципів корпоративної соціальної відповідальності, реалізація яких мусить відповідати системі загальних принципів:

1.Відкритість:

- прозорість (чіткість і зрозумілість підходів щодо впровадження програм розвитку корпоративної соціальної відповідальності);
- публічність (будь-яка інформація, крім конфіденційної, мусить бути відкритою та доступною для суспільства);
- достовірність (недопустимість підробки інформації про рівень корпоративної соціальної відповідальності);
- підзвітність (обов'язковість надання інформації про процес у сфері корпоративної соціальної відповідальності суспільству).

2.Системність:

- спрямованість (наявність пріоритетних напрямів корпоративної соціальної відповідальності);
- послідовність (відповідальності компанії підприємства за минулі, теперішні та майбутні дії);
- просторова єдність (корпоративна соціальна відповідальність є основою бізнес-процесів у всіх структурних одиницях підприємства);
- регулярність (перехід до планових програм та постійно діючої системи корпоративної соціальної відповідальності на всіх рівнях управління);
- інтегрованість (процес прийняття рішень на всіх ієрархічних рівнях управління).

3.Значимість:

- актуальність (своєчасність та необхідність програм та заходів корпоративної соціальної відповідальності у конкретних сферах, які цього потребують);
- масштабність (діяльність підприємства мусить бути орієнтованою на велику аудиторію та приносити користь суспільству);
- ефективність (відношення ефекту та витрат на корпоративну соціальну відповідальність мусить бути оптимальним для підприємства, а витрати повинні бути спрямовані на вирішення проблем суспільства);
- пріоритетність (вибір напрямів корпоративної соціальної відповідальності, вагомих для підприємства та суспільства)
- альтруїзм (готовність віддати частину витрат на благо суспільству).

4.Партнерство:

- добровільність, що дорівнює «обов'язковість» (перехід від добровільних ініціатив до обов'язкової практики корпоративної соціальної відповідальності);
- діалог зі стейкхолдерами (недопущеність конфліктних ситуацій);
- інноваційність та зацікавленість у створенні спільних цінностей (створення принципово нових підходів до ведення бізнесу, утворення технологій, продукту, методів управління персоналом);
- добросовісність (чесна та сумлінна діяльність підприємства щодо всіх стейкхолдерів та суспільства).

Отже, корпоративна соціальна відповідальність має ряд специфічних принципів, їх представлено на рисунку 1.2.

Рисунок 1.2. – Специфічні принципи КСВ.

Таким чином, підприємство має право називати себе соціально відповідальним коли діє за вказаними принципами [15,16 с. 15-17]. Можна стверджувати, що ведення політики соціальної відповідальності бізнесу та дотримання її принципів сприяє розвитку як самого підприємства, так і суспільства в цілому.

1.3. Методика та показники оцінки соціальної відповідальності бізнесу

Оцінка корпоративної соціальної відповідальності – це трудомісткий процес, дана категорія важко формалізується та зачіпає різні аспекти. Проблема на сьогодні полягає в тому, що немає достатньої кількості відкритої інформації про соціальну діяльність підприємства (крім підприємств, що мають соціальні звіти). Це обмежує можливості проведення оцінки зацікавленими сторонами (стейкхолдерами).

Існує декілька методологічних підходів до оцінки корпоративної соціальної відповідальності: соціальна звітність, індексним та рейтинговим, якісним та кількісним методами.

Соціальна звітність або нефінансова звітність – це звіти підприємств, що включають інформацію не тільки про результати фінансово-економічної діяльності (прибуток, інвестиції, репутація, тощо), але і соціальні (охорона здоров'я, етика бізнесу, трудові відносини, тощо) та екологічні (виклади вуглецю, техногенні аварії, відповідність чи невідповідність екологічному законодавству, тощо). Ця звітність є публічною та розглядається як інструмент інформування різних груп впливу компанії про те, як та з якою швидкістю підприємство реалізує закладені в своїх стратегічних планах розвитку цілі щодо соціального добробуту населення, економічної сталості тощо [17].

Нефінансова звітність конкретного підприємства може бути подана у різних стандартах з чотирьох загальноприйнятих [18]:

1. звіт про корпоративну соціальну відповідальність (соціальний звіт, звіт про соціальні та екологічні проекти підприємства). Цей звіт вважається найбільш легким серед інших нефінансових звітів. Найчастіше такий звіт являє собою перелік соціальних проектів підприємства та не проходить аудит.

2. звіт з прогресу (виконання принципів Глобального договору ООН) – один з найпоширеніших для впровадження форм соціальної звітності (нефінансова звітність) та не проходить аудит.

3. звіт зі сталого розвитку – найбільш складний нефінансовий звіт. Він готується за вимогами системи Глобальної ініціативи зі звітності (Global Reporting initiative – GRI). Має чіткі індикатори, які підприємство мусить вказати у звіті за такими складовими: бачення та стратегія, профіль організації, управління, індекс GRI та показники діяльності.

4. звіт за стандартом AA1000 (Account Ability). Цей стандарт розроблений Інститутом соціальної та етичної звітності (Institute of Social and Ethical Account Ability). Він розроблений на діалозі зі стейхолдерами, врахування їх думки під час діяльності підприємства. Згідно вимогами цього стандарту, основними етапами процесу нефінансової звітності є планування

(ідентифікація стейкохлдерів, визначення задач і цінностей компанії), звітність (збір та аналіз інформації, виявлення найбільш актуальних питань) та проведення аудиту.

Індексний метод оцінювання корпоративної соціальної відповідальності досить поширений у міжнародній практиці.

[19,с.55].

Спеціалізовані індекси, за допомогою яких визначають рівень соціальної відповідальності того чи іншого підприємства, можна поділити на:

1. фондові індекси - (DSI 400 (Domini Social Index 400), DCSI (Dow Jones Sustainability Index), FTSE4Good тощо);
2. нефондові індекси та рейтинги – (Accountability Rating, Business in the Community's Corporate Responsibility Index).

Характеристика індексів наведена у таблиці 1.1. [20, с.165, 20 с.162-163].

Таблиця 1.1 – Характеристика індексів оцінки рівня соціальної відповідальності бізнесу.

Назва індексу	Об'єкт оцінки	Основна характеристика та недоліки
Фондові індекси		
Dow Jones Sustainability Index/Індекс Доу-Джонса зі сталого розвитку		Був запроваджений в умовах переходу до сталого розвитку і поширення СВ підприємництва 8 вересня 1999 року. Оцінює організаційну структуру управління, заходи, спрямовані на захист навколишнього середовища здатність до інновацій, тощо. Недоліки: не застосовується до усіх підприємств, не враховує усіх стейхолдерів.
Dow Jones Sustainability World Indexes: – Dow Jones	10% кращих із погляду сталості й КСВ організацій із найбільших 2500 організацій, які входять до складу Dow	Група індексів Dow Jones Sustainability World Indexes (DJSI World інтегрується з індексами

<p>Sustainability World Index (світовий композитний індекс); – Dow Jones Sustainability World Index ex Alcohol (спеціалізований індекс, який виключає алкогольні організації); – Dow Jones Sustainability World Index ex Tobacco (спеціалізований індекс, який виключає тютюнові організації); – Dow Jones Sustainability World Index ex Gambling (спеціалізований індекс, який виключає організації, зайняті гральним бізнесом); – Dow Jones Sustainability World Index ex Armaments & Firearms (спеціалізований індекс, який виключає виробників зброї); – Dow Jones Sustainability World Index ex Alcohol, Tobacco, Gambling, Armaments & Firearms (спеціалізований індекс, який виключає виробників зброї); – Dow Jones Sustainability World Index ex Alcohol, Tobacco, Gambling, Armaments &</p>	<p>Jones Global Index.</p>	<p>Dow Jones Global Index, що зумовлює використання єдиної методології розрахунку, перегляду та публікації. Розрахункова база індексів DJSI World складається з понад 300 організацій, які представляють 10% найкращих із погляду КСВ і сталості компаній за 64 промисловими групами із 33 країн світу, охоплених глобальними індексами DJ.</p>
---	----------------------------	---

Firearms (спеціалізований індекс, який виключає виробників алкоголю, тютюнових виробів, зброї та представників грального бізнесу).		
Domini Social Index 400	Дає оцінку соціальним, екологічним та управлінським показникам найбільших за капіталізацією організацій.	Оцінюється на основі рейтингу KLD за 9 факторами. Недоліки: не враховує стейкхолдерів, не застосований до всіх організацій.
FTSE4Good	Соціальні, фінансові та екологічні показники організацій, які не входять до заборонених галузей.	Недоліки: не враховує стейкхолдерів, не застосований до всіх організацій.
LCSI/ Large Cap Social Index	Оцінюються соціальні та екологічні показники діяльності підприємств.	Недоліки: не враховує стейкхолдерів, не застосований до всіх організацій.
Нефондові індекси		
CPI/Corporate Philanthropy Index		Оцінює переважно з позицій добровільності. Недоліки: не враховує економічні та екологічні результати діяльності організації.
SI/Social Index by Danish Ministry of Social Affairs		Визначає для внутрішніх та зовнішніх осіб рейтингові організації з пріоритетом кадрової політики. Недоліки: не враховує економічні та екологічні результати діяльності організації.
ESI/Environmental Sustainability Index	Індекс визначає екологічну стійкість організації в частині збереження природних ресурсів, екологічну політику управління.	Недоліки: не враховує економічні та екологічні результати діяльності організації.

Індексів досить багато, але найбільш представленим є індекс Доу-Джонса. Він є одним із найважливіших міжнародних показників оцінки корпоративної соціальної відповідальності.

Отже, для оцінки корпоративної соціальної відповідальності діяльності підприємств корисним можуть бути такі індекси:

1. Фондові (Dow Jones Sustainability Index, Domini Social Index 400)
2. Нефондові (Corporate Philanthropy Index).

Таблиця 1.2 – Методика кількісної та якісної оцінки корпоративної соціальної відповідальності підприємства [22].

Кількісні показники	Якісні показники
<p>Індекс питомих соціальних інвестицій</p> <p>1) Представляє собою величину соціальних інвестицій обстежених компаній, що припадає на одного працівника (в грошових одиницях):</p> $\frac{\sum_{i=1}^n Ci}{\sum_{i=1}^n Li}$ <p>Де Ci – обсяг соціального інвестування і-го підприємства (добровільні та обов’язкові витрати на соціальні програми); Li – середньоспискова чисельність працівників; N – число підприємств, що беруть участь в обстеженні.</p>	<p>Якісний індекс соціальних інвестицій для і-го підприємства (IKi) показує рівень комплексності соціальної діяльності підприємства, %:</p> $IKi = \left(\frac{1}{m \sum_{j=1}^m Xij} \right) \times 100\%$ <p>де Xij - булева змінна, що приймає значення 1, коли j-а ознака має місце у і-ої компанії; та дорівнює 0, якщо ознака відсутня; m - кількість ознак, за якими оцінюється соціальна діяльність компанії, що бере участь у дослідженні.</p>
<p>Частка соціальних інвестицій обстежених підприємств у сумарному обсязі їхніх продажів (IS), що вимірюється в відсотках:</p> $IS = \frac{\sum_{i=1}^n Ci}{\sum_{i=1}^n Si} \times 100\%$ <p>Де Si – обсяг продажу і-го</p>	<p>Якісний індекс соціальних інвестицій для j-ої ознаки (IKj) показує ступінь присутності цієї якісної ознаки в статистичній вибірці підприємства, %:</p> $IKj = \left(\frac{1}{n} \sum_{j=1}^n Xij \right) \times 100\%$

підприємства	де n - кількість компаній, що беруть участь у дослідженні.
<p>Частка соціальних інвестицій обстежених компаній у сумарному обсязі їхніх прибутків до оподаткування (IP), що вимірюється в відсотках:</p> $IP = \frac{\sum_{i=1}^n Ci}{\sum_{i=1}^n Pi} \times 100\%,$ <p>де Pi - обсяг прибутків до оподаткування іої компанії.</p>	<p>Загальний якісний індекс соціальних інвестицій (IK) показує рівень комплексності соціальної діяльності підприємства, %:</p> $IK = \left(\frac{1}{n \times m} \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m Xij\right) \times 100\%.$

Якісні показники – оцінюються тільки за наявністю або відсутністю. До якісних показників можна віднести: наявність на підприємстві документальної та нормативної бази в сфері корпоративної соціальної відповідальності та її відповідність до міжнародних стандартів; наявність на підприємстві спеціальних підрозділів, відділів чи управлінь, що відповідають за соціальну діяльність.

Кількісні показники – відповідно мають кількісний вимір. До кількісних показників, що використовуються для оцінки ефективності соціальних програм, містять такі групи: витрати на поліпшення екологічної ситуації та в першу чергу витрати на розвиток персоналу, до якої відносять заробітну плату, соціальні виплати працівникам, витрати на підвищення кваліфікації для працівників, витрати на розвиток місцевого співтовариства, що включають різні соціальні програми [23 с. 285-286].

Існуючі методи оцінки ефективності системи корпоративної соціальної відповідальності залежно від форми оцінки використовуваних параметрів можна поділити на три групи:

- до першої групи належать методики, засновані на ідентифікації лише якісних показників. Оцінка ефективності системи корпоративної соціальної відповідальності проводиться за наявністю чи відсутністю тих чи інших умов діяльності підприємства зі заздалегідь сформованого переліку.

Простіше кажучи, використовується двійкова система оцінки (так або ні). Але є у цієї методики і недоліки: неможливість визначення частки кожного параметра в загальному індексі, тому що всі показники мають однакову вагу.

- до другої групи методик, заснованих на кількісній оцінці параметрів функціонування підприємства у сфері корпоративної соціальної відповідальності, включають вище вказані недоліки. Основою для проведення аналізу є дані щоквартальних та річних публічних звітів про роботу підприємства.

до третьої групи можна віднести методики, які використовують як кількісні, так і якісні оцінки рівня ефективності корпоративної соціальної відповідальності. Для визначення впливу факторів, що не підлягають для чисельної оцінки, застосовують якісні показники, а для всіх інших параметрів використовується кількісна оцінка. Дана методика третьої групи є найбільш прийнятною, оскільки вона дозволить врахувати вплив на рівень розвитку системи корпоративної соціальної відповідальності більш повного переліку показників [23 с. 285-286].

У міжнародній практиці вважається нормальним, що компанії виділяють близько 1% свого прибутку на соціальні програми. Акціонери стежать за тим, щоб благодійність не стала надмірною, оскільки це може негативно вплинути на інвестиції в основний капітал та конкурентоспроможність бізнесу [15].

Отже, дана методика оцінки корпоративної соціальної відповідальності може бути застосована для будь-яких підприємств певної галузі чи певного виду діяльності.

Отже, можна зробити висновок, що існує безліч підходів до оцінки ефективності внутрішньої корпоративної соціальної відповідальності. Найдоцільнішою є третя група, до якої можна віднести методики які використовують як кількісні, так і якісні оцінки рівня ефективності корпоративної соціальної відповідальності. Розглядаючи індексний метод

оцінки корпоративної соціальної відповідальності, можна стверджувати, що найбільш представленим є індекс Доу-Джонса.

Він є одним із найважливіших міжнародних показників оцінки корпоративної соціальної відповідальності.

Підводячи підсумки теоретичних засад формування соціальної відповідальності бізнесу, можна зробити наступні висновки.

Корпоративна соціальна відповідальність (англ. corporate social responsibility) або соціальна відповідальність бізнесу – це відповідальне ставлення підприємства до свого продукту та послуг, до працівників, споживачів та партнерів. Соціальна позиція підприємства, що полягає в гармонійному співіснуванні та діалозі із суспільством для вирішення найгостріших соціальних проблем. Закінченого вигляду вона набула тільки декілька десятиків років тому.

Соціальна відповідальність повинна бути диспозитивною вимогою до сучасного бізнесу.

Але, нажаль, у вітчизняному бізнесі корпоративній соціальній відповідальності наразі немає належного місця. Це характеризується високим рівнем застосування тіньових операцій. Проте, протягом останніх років в українському-бізнес середовищі відбуваються певні еволюційні процеси, які пов'язані із загальними підходами до впровадження соціальної відповідальності бізнесу.

Соціальна відповідальність бізнесу набула більш систематичного характеру. Впровадження корпоративної соціальної відповідальності дає можливість для підвищення прибутковості, іміджу компанії, зниження витрат, підвищення морального духу співробітників. Адже, більшість клієнтів віддадуть перевагу саме такому підприємству.

В Україні соціальна відповідальність бізнесу можна розділити на такі форми:

2) перша форма має класичний характер і пов'язана з політикою компанії щодо реалізації повноцінного соціального партнерства;

3) друга форма має примусовий характер, коли соціальна відповідальність є проявом обов'язкової благодійності;

4) третя форма соціальної відповідальності бізнесу пов'язана з отриманням від держави привілеїв, надання вигідного державного замовлення.

У більш розвинених країнах, в умовах більш низької залежності бізнесу від держави, підприємства використовують благодійність та участь у соціальних програмах для залучення лояльності з боку органів державної влади, отримання податкових пільг та інших переваг перед конкурентами.

Поширенню соціальної відповідальності може сприяти використання нових технологій, створення нових видів продукції, інноваційна активність, у результаті прибуток компанії формується за рахунок скорочення витрат, формування нових ринків товарів або послуг. Саме такий шлях обирають розвинені компанії, і як наслідок, вищий рівень соціальної відповідальності бізнесу. Але, такий варіант для Українських підприємств досить ризиковий, крім того вимагає довгострокових фінансових витрат.

Можна запропонувати низку специфічних принципів корпоративної соціальної відповідальності, реалізація яких мусить відповідати системі загальних принципів – відкритість; системність; значимість; партнерство. Підприємство має право називати себе соціально відповідальним коли діє за вказаними принципами.

У світі існує велика кількість індексів, за якими будують рейтинги рівня соціальної відповідальності бізнесу, їх можна поділити на фондові та нефондові, але не всі вони можуть бути корисними під час аналізу корпоративної соціальної відповідальності, бо деякі з них мають суто екологічний аспект. Індокси, які дійсно корисні для оцінки соціальної відповідальності бізнесу – це індекси Dow Jones Sustainability Index, Domini

Social Index 400, Corporate Philanthropy Index. Вони мають свої переваги та недоліки.

Отже, розвиток та впровадження соціальної відповідальності бізнесу українськими підприємствами, ускладнене через прагнення до короткострокових фінансових результатів.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ АТ “ДЕРЖАВНА ПРОДОВОЛЬЧО-ЗЕРНОВА КОРПОРАЦІЯ УКРАЇНИ” “КОБЕЛЯЦЬКИЙ КХП”

2.1. Стан та проблеми розвитку ринку зерна в Україні

Зернова галузь України завжди була і залишається лідером у галузі сільського господарства. Рівень розвитку виробництва зерна є одним із найважливіших показників стану економіки країни. Вона безпосередньо впливає на матеріальний добробут населення, є предметом зовнішньої торгівлі та вирішальним чинником продовольчої безпеки країни. Зерно є цінним і незамінним кормом у тваринництві, сировиною для виготовлення спирту, ліків, крохмалю та паперу, інших цінних продуктів, тому потреби в зерні безупинно зростають. Щоб зберегти свої позиції на міжнародній арені збуту зерна, вітчизняним виробникам необхідно постійно інвестувати в підвищення галузі, впроваджувати інноваційні технології виробництва конкурентоспроможної продукції [24].

Зернове господарство України є однією із стратегічних та найефективніших галузей народного господарства. Зерно та виготовлені продукти з нього є основою продовольчої безпеки держави. Тому дослідження розвитку ринку зерна є доцільним.

Ринок зерна – це система товарно-грошових відносин, що виникають між його суб'єктами в процесі виробництва, зберігання, торгівлі та використання зерна на засадах вільної конкуренції, вільного вибору напрямів реалізації зерна

та визначення цін, а також державного контролю за його якість та зберіганням[25].

До суб'єктів зберігання зерна можна віднести: зернові склади (елеватори, хлібні бази, борошномельні, хлібоприймальні та комбікормові підприємства). Суб'єкти виробництва зерна, які зберігають його у власних чи орендованих зерноскладах, та інші суб'єкти господарювання, що беруть участь у процесі зберігання зерна. Відповідно до договорів зберігання, укладених із суб'єктами ринку зерна, суб'єкти зберігання зерна гарантують забезпечення якості та дотримання нормативів природного розтрати зерна протягом періоду зберігання [25].

Суб'єктами ринку зерна є: виробники зерна, установи державного регулювання ринку зерна, підприємства по зберігання зерна, акредитовані біржі, суб'єкти заставних закупок [25].

Держава вживає багато заходів для управління розвитком зернової промисловості. Зокрема, законодавча база у вигляді Законів України “Про зерно та ринок зерна в Україні”, “Про державну підтримку сільського господарства в Україні”, Указів Президента України “Про невідкладні заходи”, “Про стимулювання виробництва та розвитку ринку зерна”.

Так, ухваливши у 2002 році Закон України “Про зерно та ринок зерна України”, держава встановила пріоритетність виробництва зерна та взяла на себе зобов'язання сприяти розвитку та стабільному функціонуванню цього ринку. Цей закон встановлює принципи державної політики щодо регулювання ринку зерна:

- забезпечення першочергового бюджетного, кредитного та інвестиційного забезпечення з питань закупівлі зерна з гарантіями та проведення інтервенцій;

- забезпечення внутрішніх потреб країни в продуктах харчування, насінні, технічному та фуражному зерні та заходів щодо збільшення його експорту;
- визначення гарантованої мінімальної ціни заставленого зерна;
- заборона обмежень на переміщення зерна та продуктів його переробки;
- контроль за якістю та зберіганням зерна [26].

Ринок зерна можна вважати складним механізмом, складовими якого є нормативно-правові та економічні інструменти, що забезпечують взаємодію та узгодження інтересів учасників ринку та регулювання виробництва, обміну, розподілу та споживання зерна.

У 2021 році українські аграрії зібрали понад 106 мільйонів тон зернових, зернобобових та олійних культур. Як прокоментував ситуацію міністр аграрної політики та продовольства України Роман Лещенко, на тридцятий рік незалежності Україна отримала видатну історичну подію: небувалий рекорд урожаю [27].

Високі показники в аграрному секторі України – це дійсно вражаючий результат, але міжнародні ринки зерна виставляють високі вимоги до якості товарів.

За словами міністра Романа Лещенка, у 2021 році зібрано понад 84 мільйонів тон зернових і зернобобових, 22,6 мільйонів тон олійних культур, зокрема, серед зернових: пшениці – 32,4 мільйонів тон ячменю – 10 мільйонів тон, гречки – 110 мільйонів тон; Бобові: горох – 581,5 тисяч тон, просо – 191 тисяча тон, ріпак – 2,9 мільйонів тон. Лідерами по намолоту зерна є Вінницька область (6,7 мільйонів тон зерна), Чернігівська область – 6,2 мільйонів тон, Полтавська область – 5,7 мільйонів тон та Одеська область – 5,2 мільйонів тон, а за врожайністю – Хмельницька область із показниками 87,1 мільйонів тон.

Експерти зернового ринку відзначають, що ці результати є хорошими показниками, але є куди рухатися і розвиватися. За словами президента Української аграрної спілки (УАС) Леоніда Козаченка, хоча 2021 рік увійде в історію України завдяки рекордному врожаю зернових та олійних культур, але ці результати ще не досягли оптимального рівня. За його словами, для покращення результатів у цій галузі агропромислового комплексу необхідно використовувати кращі матеріали та сучасні, перевірені технології, але для цього потрібне фінансування, а більшість українських аграріїв на сьогодні не мають доступу до кредитування на більш-менш вигідних для себе умовах.

За його словами, великі холдинги можуть кредитуватися за кордоном і вартість таких кредитів не перевищує 5% річних, а в Україні – 15% річних і більше [27].

Українським фермерам доволі складно говорити про розвиток, особливо це стосується малих та середніх фермерів. До того ж на урожайність впливають кліматичні умови. Не варто сподіватись, що кожного року вони будуть грати на руку українським аграріям. Справді, вітчизняні фермери (особливо малі та середні) позбавлені конкурентних переваг, які мають великі холдинги. Проте, існує ще ряд проблем, які потребують вирішення. До них можна віднести: зниження родючості ґрунтів, через недотримання агротехнічних вимог; збільшення ціни на добрива; досить низький рівень ресурсного й фінансового забезпечення малих та середніх сільськогосподарських підприємств; нестача кваліфікаційних кадрів. Хоча у 2021 році урожай був рекордним, але врожайність зернових культур в країні ще не досягла рівня країн ЄС. Основні причини цього є: недостатнє матеріально-технічне забезпечення; нестача обігових коштів, що надають змогу закуповувати нові селекційні рослини і засоби для їх захисту (добрива, стимулятори росту та інші); обмежений доступ до передових технологій [28 с.30].

Минулий 2021 рік дав аграріям прибутки, яких не очікується в 2022 році. Бо ціни на сільськогосподарську продукцію зростали швидше, ніж “вихідні ресурси”: добрива та паливо купували за старими цінами. Тому у 2022 році рентабельність зерна, швидше за все, повернеться до традиційного рівня. Зниження врожайності та рентабельності торкнеться не лише українських сільгоспвиробників, у 2022 році весь аграрний світ очікує зниження аграрного сектору через високі ціни на мінеральні добрива [29].

За словами аналітика компанії Zernotorg.ua Олександра Тищенка, у нинішньому сезоні 2021\2022 роках ринки зерна все ще знаходяться під впливом шаленої світової інфляції, яка поки не сповільнить зростання.

“Український аграрний ринок відчуває ці тенденції повною мірою. Незважаючи на рекордні валові збори як в зерновому, так в і олійному сегменті, ціни на основні с/г культури залишаються в бичачому тренді, який триває з 2020 року. По суті хітами першої половини 2021/22 МР стали продовольча пшениця і ріпак, які за рахунок високого попиту з боку імпортерів змогли оновити локальні цінові максимуми. За іншими культурами зростання було більш скромним, і вони лише відігравали зниження, яке відбулось в першій половині 2021 р. Зараз наша фізика перебуває в корекції, яка триває з початку грудня на тлі зниження цін на світових ринках, а також за рахунок зниження ліквідності у нас всередині країни перед новорічними святами», – пояснює Тищенко.

Станом на 23 грудня ціни на пшеницю та корми II гатунку в Миколаївському порту знизилися на 13 гривень за тонну, а в портах Одеської області зросли на 20-25 гривень, що практично вирівняло їх цінові позиції в портах. Ціна на кукурудзу дещо зросла, а на ячмінь залишилася незмінною. Також незмінними є показання для соняшнику та сої.

Таблиця 2.1. – Ціни на сільськогосподарську продукцію у Миколаївському та Одеському портах станом на 23 грудня.

Ціни на сільськогосподарську продукцію станом на 23 грудня				
Культура	Миколаївський порт гривень за тону з ПДВ		Порти Одеської області гривень за тону з ПДВ	
	Пшениця 2 клас	9052	-	9015
Пшениця Фураж	8362	-	8350	-
Кукурудза	7328	260	7324	-
Ячмінь	8020	-	7988	-
Соняшник	-	-	18600	-
Ріпак	-	-	-	-
Соя	14650	-	14650	-

У свою чергу, директор з розвитку Maxigrain Олена Нероба зазначила, що основними споживачами зернових є не найбагатші країни, та й загалом у світі зараз відбувається процес інфляції, тому на великі потоки розраховувати нема з чого. грошей на покупку. Україна не є винятком.

“Наприклад, ми можемо спостерігати за тим, як один з найбільших наших покупців – Туреччина – впритул наблизилася до дефолту. Однак в цілому ситуація стабільна, Україна входить в новий рік на ціновому плато. Тобто ціни на зернові трохи знизилися, адже обсяг на ринку є, а от попит спав. Більшість наших покупців вже викупила те, що їм потрібно. Лише Єгипет не придбав українську продукцію в тому обсязі, який їм потрібен. Я думаю, що найближчим часом вони активізуються, але варто пам'ятати, що продукцію пропонуємо не лише ми, а й Росія, Франція (яка зараз майже втратила Алжирський ринок зерна) та інші гравці”, – повідомила Нероба [27].

Отже, стратегічний напрямок подальшого розвитку ринку зерна в Україні має сприяти його стабільності та підвищенню конкурентоспроможності зерна на світовому ринку. Одним із дієвих факторів стабілізації ринку зернових поставок є впровадження інтенсивних технологій вирощування зернових культур, які підвищують урожайність та зменшують їх мінливість у роках.

2.2. Організаційно-правові основи господарювання АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП»

Загальні положення статуту АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП»:

- Державна продовольчо-зернова корпорація України (ДПЗКУ) – національний оператор ринку зерна в Україні, лідер зі зберігання, переробки, перевалки та експорту зерна. Засноване в 2010 році ПАТ “ДПЗКУ” є найпотужнішою компанією в аграрному секторі економіки України. Товариство створено шляхом перетворення підприємства “Державна продовольчо-зернова корпорація України” відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.06.2011 року №593 “Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2010 року №764” та наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 07.07.2011 року №325 “Про реорганізацію шляхом перетворення державного підприємства “Державна продовольчо-зернова корпорація України” [30].

- Засновником товариства є держава в особі Кабінету Міністрів України. Повноваження з управління корпоративними правами держави щодо Товариства здійснює Міністерство економіки України.

- Товариство у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, наказами Президента України, постановами Верховної Ради України,

нормативно-правовими актами, що видаються міністерствами, статутом підприємства, а також іншими державними органами.

Мета та предмет діяльності товариства:

- Дане товариство створено з метою задоволення потреб населення, підприємств, установ та організацій різних форм власності у продовольчому і фуражному зерні, продуктах його переробки, не зерновій сировині та отриманні прибутку шляхом провадження підприємницької діяльності.

- Предметом діяльності товариства є:

Складське господарство; оптова торгівля зерном, насінням та кормами для тварин; оптова торгівля продуктами харчування; виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості; роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах з перевагою продовольчого асортименту; вирощування зернових і технічних культур; надання послуг із зберігання зерна, обробки та технічної переробки; виробництво круп, борошна, макаронних виробів та інших продуктів харчування; виробництво кормів, кормових добавок та інших кормових продуктів; організація поставок мінеральних добрив, засобів захисту рослин, насіння та агрохімічної продукції; надання послуг у рослинництві; здавання під найм машин та устаткування; участь у розробленні довгострокових прогнозів і державних цільових програм науково-технічного та економічного розвитку сільського господарства; здійснення інших видів діяльності, не заборонених законодавством України.

Усі види діяльності, які згідно із законодавством потребують дозволів або ліцензій, здійснюються даним товариством лише після їх отримання.

Юридичний статус товариства:

- Товариство є юридичною особою. Права та обов'язки юридичною особи товариство набуває з дня його державної реєстрації в установленому законом порядку.

- Тип товариства – приватне акціонерне товариство.

Приватне акціонерне товариство – акціонерне товариство з капіталом, поділеним на певну кількість акцій рівної номінальної вартості, і відповідає лише за зобов'язаннями майном товариства. Власником приватного акціонерного товариства часто виявляється держава [32].

- Товариство має відокремлене майно, самостійний баланс, поточні та інші рахунки в банках, печатку зі своїм найменуванням, ідентифікаційним кодом, а також штампи і бланки зі своїм найменуванням, може мати фірмовий знак.

- Товариство не несе відповідальність за зобов'язаннями держави, а держава в свою чергу не несе відповідальності за зобов'язаннями товариства, крім випадків, передбачених Господарським кодексом України та іншими законами.

Майно товариства:

- Майно складається з основних фондів, обігових коштів, нематеріальних активів, а також інших цінностей, вартість яких відображається в самостійному балансі товариства.

- Майно формується за рахунок: майна, коштів та нематеріальних активів, переданих йому як внески до статутного капіталу; доходів одержаних від реалізації продукції, послуг, інших видів господарської діяльності; доходів від цінних паперів; капітальних вкладень і дотацій із бюджетів; безоплатних або благодійних внесків юридичних та фізичних осіб.

Код ЄДРПОУ(ЗКПО):

- 37243279.

Місце знаходження виробничих потужностей:

- Україна, 39213, Полтавська обл., Кобеляцький р-н, село Бутенки, вулиця Полтавська, будинок 62. Головний офіс розташовано у місті Київ, вулиця Саксаганського 1.

Індивідуальний податковий номер:

- 372432726556.

Тип відокремленого підрозділу:

- Філія (інший відокремлений підрозділ).

Уповноважені особи :

- Клишко Олександр Олексійович, директор, 01.10.2021 (директор з 01.10.2021) .

Форма власності:

- Державна власність.

Державна власність – це форма власності, за якої майно, зокрема засоби виробництва та продукти з нього, повністю належать державі на основі часткової або спільної власності. Об'єкти власності: земля, природні ресурси, фінансові, інформаційні, культурні та духовні цінності тощо [31,32].

Аналіз обсягу реалізованої продукції, робіт, послуг за видами економічної діяльності підприємства за роками наведено у таблиці.

Таблиця 2.2. - Аналіз обсягу реалізованої продукції, робіт, послуг за видами економічної діяльності підприємства за роками.

Види економічної діяльності	Обсяг реалізованої продукції, робіт, послуг						Відхилення			
	2018 рік		2019 рік		2020 рік		2020 до 2018-го		2020 до 2019-го	
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	у сумі	у стр-рі	у сумі	у стр-рі
А	1	2	3	4	5	6	7= (5-1)	8= (6-2)	9= (5-3)	10= (6-4)
Реалізація зернових культур	9162292	41,20	12206052	45,04	6036227	33,28	-3126065	-7,92	-6169825	-11,76
Реалізація бобових культур	6380537	28,70	6347159	23,42	5044228	27,81	-1336309	-0,89	-1302931	4,39
Реалізація насіння олійних культур	5310363	23,87	7116175	26,26	6015226	33,16	704863	-9,29	-1100949	6,9
Реалізація готової продукції та послуг переробки	913164	4,10	1064321	3,92	834464	4,60	-78700	0,5	-229857	0,62
Заготівельна діяльність	473134	2,12	364636	1,34	206071	1,13	-267063	-0,99	169635	-0,21
Разом	22239490	100	27098343	100	18136216	100	-4103274	0	-8962127	0

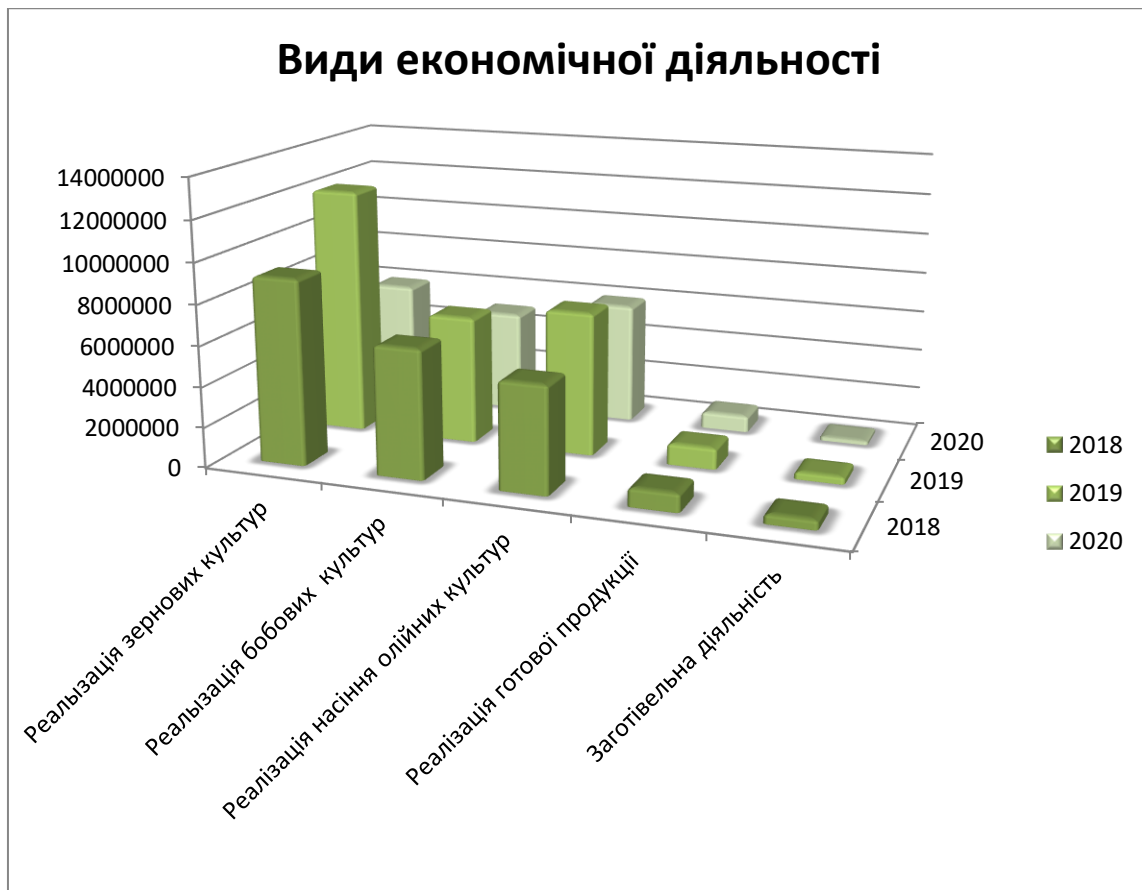

Рисунок 2.1. – Динаміка обсягу реалізованої продукції, робіт, послуг за видами економічної діяльності підприємства за роками.

Отже, з наведеної діаграми, ми бачимо, що найбільший дохід підприємству приносить реалізація зернових культур, реалізація бобових культур та реалізація насіння олійних культур.

Реалізація готової продукції та заготівельна діяльність приносить незначний для підприємства дохід.

Підприємству слід переглянути умови реалізації готової продукції та заготівельної діяльності, адже в майбутньому це будуть зовсім незначні суми, або відсутність доходу взагалі.

Можливо підприємству взагалі слід відмовитися від заготівельної діяльності та приділити увагу тому, що приносить значний дохід.

2.3. Аналіз економічних та фінансових показників діяльності підприємства

На сьогодні в умовах жорсткої конкуренції на ринку виникає реальна необхідність аналізу фінансово-економічного становища підприємства незалежно від галузі діяльності та форми власності підприємства.

Успішне функціонування підприємства в сучасних ринкових умовах вимагає жорсткої конкуренції, швидкого реагування та адаптації до змін зовнішнього середовища. Для цього необхідно проаналізувати та оцінити фінансовий стан підприємства, визначити тенденції та прогнозувати перспективи подальшого розвитку підприємства. Аналіз фінансового стану підприємства є одним з основних етапів процесу стратегічного управління [34].

Фінансовий стан підприємства – це складне поняття, що є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин установи. Визначається комплексом виробничо-господарських факторів та визначається системою показників, які відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів.

Основна мета фінансової діяльності підприємства полягає у отриманні прибутку шляхом збільшення виробництва та продажу продукції, збільшення власного капіталу і забезпечення стабільного фінансового становища. Для цього необхідно постійно підтримувати рентабельність та платоспроможність підприємства [35].

Таблиця 2.3. – Економічні та фінансові показники АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП»

I	Показники	Одиниці виміру	Джерела інформації, розрахунок	Рік			Відхилення			
				2018	2019	2020	2020 до 2018		2020 до 2019	
							Абсолютне	Темп приросту, %	Абсолютне	Темп приросту, %
2	3	5	6	7	8	9=8-6	10=8/6*100	11=8-7	12=8/7*100	
1. КАПІТАЛ ТА РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА										
1.1	Середня вартість сукупного капіталу	тис. грн.	Ф.1, 0,5*(ряд. 1300 гр. 3 + ряд. 1300 гр. 4)	3497304 1	2614119 6	1834362 3	-16629418	52,45	-7797573	70,70
1.2	Середня вартість власного капіталу	тис. грн.	Ф.1, 0,5*(ряд. 1495 гр. 3 + ряд. 1495 гр. 4)	6432212	8848393	1257184 1	6139629	195,45	3723448	142,82

Продовження таблиці 2.3.

1.3	Основні засоби			-	-	-	-	-	-	-
1.3.1	за первинною вартістю на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд. 1011 гр. 4	3398886	3503368	3517642	118756	103,32	14274	100,65

1.3.2	знос на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд. 1012 гр. 4	169128	310835	409439	240311	242,86	98604	131,64
1.3.3	середньорічна вартість основних засобів	тис. грн.	Ф.1, 0,5*(ряд 1011 гр. 3 + ряд 1011 гр. 4)	1857489,5	3461233,5	3510505	1653015,5	188,24	49271,5	101,43
1.4	Нематеріальні активи			-	-	-	-	-	-	-

Продовження таблиці 2.3.

1.4.1	Запервинною вартістю на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд.1001 гр. 4	5839	18440	20012	14173	342,51	1572	108,77
1.4.2	знос (накопичена амортизація) на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд.1002 гр. 4	2384	4363	5452	3068	228,17	1089	124,98
1.4.3	середня вартість нематеріальних активів	тис. грн.	Ф.1, 0,5*(ряд. 1001 гр. 3 + ряд. 1001 гр. 4)	5250	6560,5	19226	13976	366,81	12665,5	293,64
1.5	Оборотні активи			-	-	-	-	-	-	-
1.5.1	усього на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд. 1195 гр. 4	28558028	17169527	12480358	-16077670	43,70	-4689169	72,02

Продовження таблиці 2.3.

1.5.2	дебіторська заборгованість на кінець року	тис. грн.	Ф.1, (ряд. 1125 гр.4+ ряд. 1130 гр. 4 + ряд. 1135 гр. 4 + ряд. 1140 гр. 4+ ряд. 1145 гр. 4+ ряд. 1150 гр. 4+ ряд. 1155 гр. 4)	2316462	2138025	1966518	-349944	84,90	-171507	91,96
1.5.3	Запаси на кінець року	тис. грн.	Ф.1, (ряд. 1100 гр. 4 + ряд. 1110 гр. 4)	1016753 8	1113170 5	7370135	-2797403	72,66	-3761570	66,85

Продовження таблиці 2.3.

1	2	3	5	6	7	8	9=8-6	10=8/6*100	11=8-7	12=8/7*100
1.5.4	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд. 1165	2094649 3	6763630	2238294	-18708199	10,70	-4525336	33,09
1.5.5	середні залишки оборотних засобів	тис. грн.	Ф.1, 0,5*(ряд. 1195 гр. 3 + ряд. 1195 гр. 4)	3131169 6,5	1977344 9	1482494 2,5	-16486754	47,70	-4948506,5	74,05
1.6	Середньооблікова чисельність	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1.6.1	середньооблікова чисельність працівників	чол.	Ф.1- підприємство во р.3, ряд 300 гр. 1	2206	2239	3000	794	135,05	761	133,67
1.6.2	середньооблікова чисельність робітників	чол.	Оперативні данні	2207	2238	2267	60	102,56	29	101,82

Продовження таблиці 2.3.

2. ЕКОНОМІЧНІ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ										
2.1	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	тис. грн.	Ф.2, ряд.2000, гр3	1050480 0	1390392	7138447	-3366353	679,72	5748055	513,84
2.2	Обсяг реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	тис. грн.	Ф.1- підприємство во р.3, ряд 300 гр. 2	3547045	4054774	5964775	2417730	168,93	-3657627	147,78
2.3	Обсяг виробництва продукції	тис. грн.	статистична звітність ф №1-П-НПП	6677178	9622402	1082192 3	4144745	162,75	1199521	112,67
2.4	Собівартість реалізованої продукції	тис. грн.	Ф.2, ряд 2050, гр. 3	(100887 99)	(153374 17)	(764553 5)	-2443264	75,78	-7691882	49,72
2.5	Валовий прибуток (збиток)	тис. грн.	Ф.2, ряд 2090, гр. 3 (ряд 2095 гр. 3)	506001	(143412 5)	(507088)	1087	35,04	-927037	35,04

2.6	Прибуток (збиток) від операційної діяльності	тис. грн.	Ф.2, ряд 2190, гр. 3 (ряд 2195, гр. 3)	11556	(270752 7)	(794371)	782815	6874	-1913156	29,54
2.7	Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	тис. грн.	Ф.2, ряд 2290, гр.3 (ряд 2295, гр. 3)	(147743 2)	(163427 3)	(592553 7)	4448105	401,33	4291264	362,45

Продовження таблиці 2.3.

2.8	Чистий прибуток (збиток)	тис. грн.	Ф.2, ряд 2350, гр. 3 (ряд 2355), гр. 3	(297766)	(589874 3)	(154801 8)	1250252	519,36	-4350725	26,35
2.9	Фонд оплати праці усіх працівників	тис. грн.	Ф.1-ПВ, ряд.5010, гр. 1	507530	571340	658132	150602	129,84	86792	115,46
2.10	Фонд робочого часу	люд-години	Ф.1-ПВ, ряд.4010, гр. 1	2300,25	2446,25	2452,67	152,42	106,62	6,42	100,26

Продовження таблиці 2.3.

1	2	3	5	6	7	8	9=8-6	10=8/6*100	11=8-7	12=8/7*100
3. ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ										
3.1	Продуктивність праці одного працівника	тис. грн. / особа	2.3 / 1.6.1	3026,82	4297,63	3607,30	580,48	119,17	-690,33	83,06
3.2	Продуктивність праці одного робітника	тис. грн. / особа	2.3 / 1.6.2	3025,72	4299,05	4773,31	1747,59	157,93	474,26	111,57
3.3	Рівень оплати праці за 1 людино-годину	тис. грн. / люд-год	2.9 / 2.10	220,84	233,80	268,72	47,88	121,92	34,92	114,26
3.4	Середньомісячна заробітна плата одного працівника	тис. грн..	2.9 / (1.6.1*12 міс.)	0,052	0,047	0,054	0,02	103,85	0,007	114,02
3.5	Коефіцієнт зносу основних засобів на кінець року		Ф.1, ряд. 1012 / ряд. 1011 гр. 4	0,050	0,088	0,116	0,066	232	0,028	131,81
3.6	Коефіцієнт оновлення основних засобів		Ф.5, ряд. 260 гр.5 / ф.1 ряд. 1011 гр. 4	0	0	0	0	0	0	0
3.7	Коефіцієнт вибуття основних засобів		Ф.5, ряд. 260 гр. 8 / ф.1 ряд. 1011 гр. 3	0	0	0	0	0	0	0
3.8	Фондовіддача	грн./	2.3 / 1.1.3	0,190	0,368	0,589	0,399	310	0,221	160,05

		грн.								
--	--	------	--	--	--	--	--	--	--	--

Продовження таблиці 2.3.

3.9	Фондоозброєність праці працівників	тис. грн./чол.	1.3.3 / 1.6.1	842,01	1545,88	1170,16	328,15	138,23	-375,72	75,70
3.10	Коефіцієнт обіговості оборотних засобів	оборот и	2.1. / 1.5.5	0,335	0,070	0,481	0,146	143,55	0,146	143,55
3.11	Середній період обороту оборотних засобів	дні	360 дн. / 3.10	1074,6	5142,8	748,44	-326,16	69,64	-4394,36	14,55
3.12	Коефіцієнт обіговості активів	грн./грн.	2.1 / 1.1	0,300	0,053	0,389	0,089	129,67	0,336	733,15
3.13	Коефіцієнт обіговості дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	оборот и	2.1 / Ф.1, 0,5*(ряд. 1125 гр. 3 + ряд. 1125 гр. 4)	239085	576185	521548,5	282463,5	218,14	-54636,5	90,51
3.14	Середній період обороту дебіторської заборгованості	дні	360 дн. / 3.13	0,0015	0,0062	0,0069	0,0054	460	0,0007	111,58
3.15	Коефіцієнт обіговості запасів	оборот и	2.1 / Ф.1, 0,5*(ряд. 1100 гр. 3 +гр. 4 ряд 1100)	5083769	5565852,5	3685067,5	-1398701	72,48	-1880785	66,20

Продовження таблиці 2.3.

1	2	3	5	6	7	8	9=8-6	10=8/6*100	11=8-7	12=8/7*100
3.16	Середній період зберігання запасів	дні	360 дн. / п.3.15	0,0070	0,0064	0,0097	0,0027	138,57	0,0033	151,5625
3.17	Тривалість операційного циклу	дні	3.14 + 3.16	0,0085	0,0126	0,0166	0,0081	195,65	0,004	0,4
4. ПОКАЗНИКИ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ										
4.1	Рентабельність продажу	%	2.7 / 2.1 * 100	14,06	117,54	83,27	69,21	592,24	-34,27	70,84
4.2	Рентабельність активів	%	2.7 / 1.1 * 100	4,22	6,25	32,30	28,08	765,40	26,05	516,8
4.3	Рентабельність власного капіталу	%	2.8 / 1.2 * 100	4,62	66,66	12,31	7,69	266,45	54,35	18,46

Аналіз рентабельності підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» зображено на діаграмі

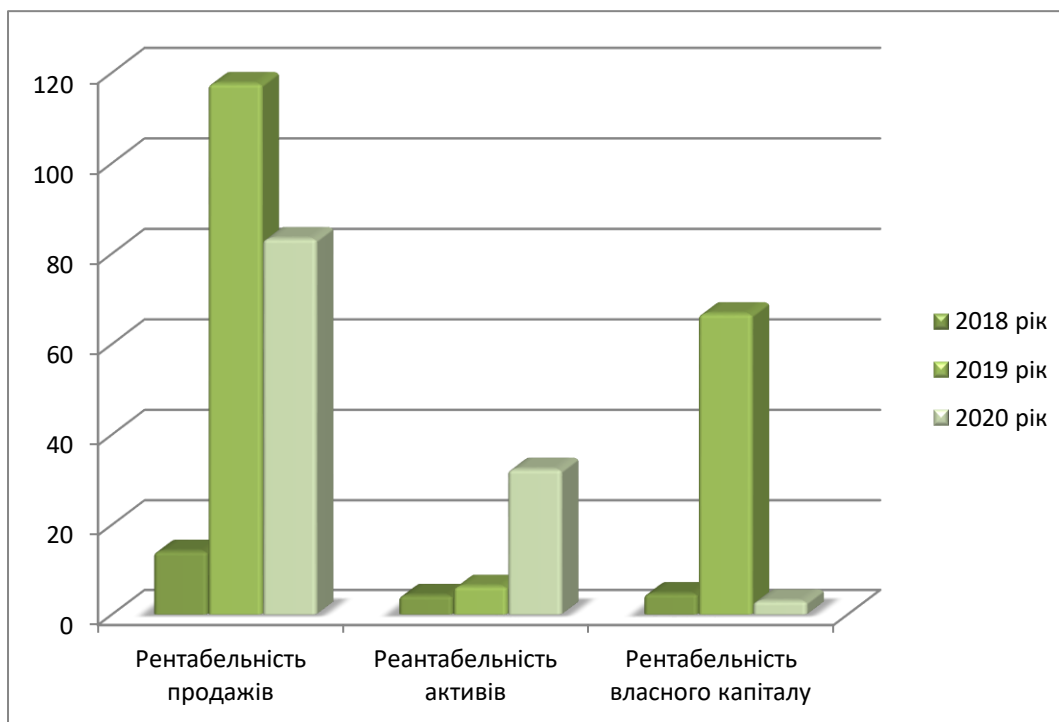

Рисунок 2.2. – Аналіз рентабельності підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

Проаналізувавши рентабельність продажів підприємства бачимо, що найбільші показники у 2019 році, що дорівнюють 117,54%, а у 2020 році ці показники знизились до 83,27%. Причиною зниження цього коефіцієнта є зниження ефективності продажів продукції, тобто зменшення прибутку, отриманого підприємством в обсягу реалізації даної продукції. Іншою причиною цього показника може бути падіння обсягу продажів. Це пов'язано зі збільшенням витрат на одиницю продукції. Показник рентабельності продажів визначає найважливіший аспект діяльності підприємства – реалізацію основної продукції та оцінює частку собівартості в продажах.

Щодо рентабельності активів, бачимо, що кожного року цей показник збільшується, від 4,22% у 2018 році, 6,25% у 2019 році та 32,30% у 2020 році.

Це свідчить про те, що чистий прибуток підприємства з кожним роком стрімко збільшується.

Рентабельність власного капіталу – показник, що характеризує ефективність використання власного капіталу. Вказує, яка норма прибутку на вкладений власний капітал. Підвищення цього показника – вагоме завдання для кожного підприємства. З діаграми бачимо, що найбільший показник у 2019 році, що дорівнює 66,66% - це означає підвищення здатності підприємства генерувати прибуток власникам та збільшення чистого прибутку підприємства на одиницю власного капіталу. Проте у 2020 році цей показник знизився порівняно до 12,31% порівняно з 2019 роком. Це свідчить про неефективне вкладення власного капіталу у діяльність підприємства.

Аналіз показників обсягу підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» зображено на діаграмі.

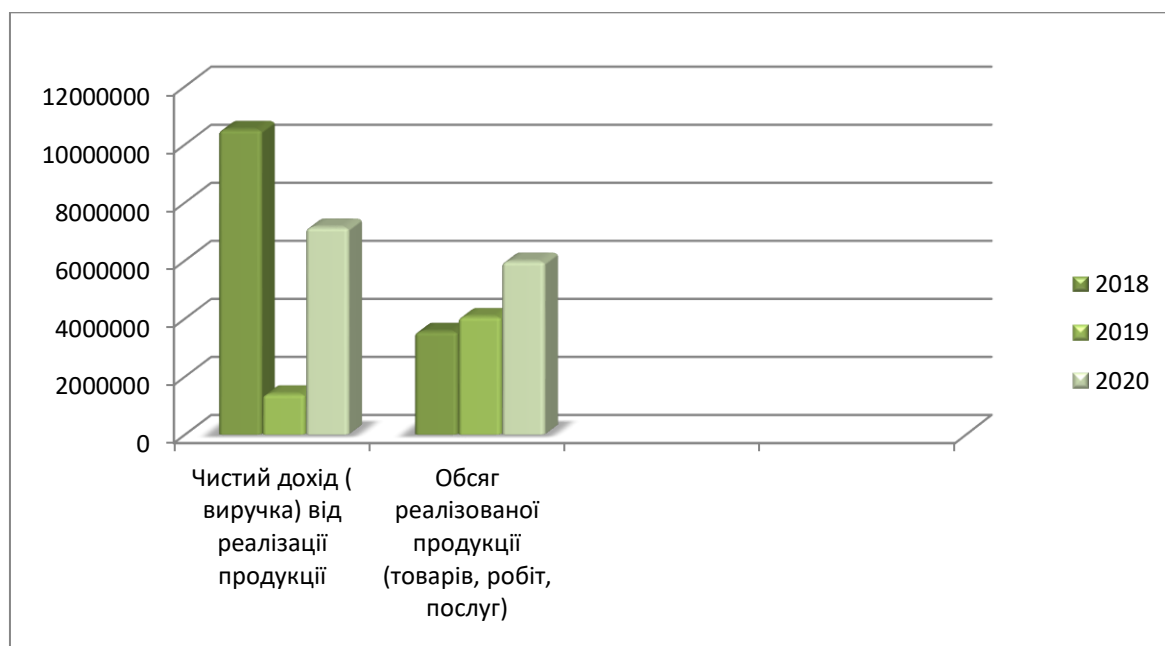

Рисунок 2.3. – Аналіз показників обсягу підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

У 2018 році показник чистого доходу (виручки) від реалізації продукції має найбільше значення, що дорівнює 10504800 тисяч гривень, порівняно з 2019 та 2020 роками. Зростання виручки та відповідно, чистого доходу свідчить про зростання масштабів діяльності підприємства. У 2019 році цей показник стрімко знизився. На це вказує зменшення обсягу реалізації продукції.

Показник обсягу реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) має позитивне зростання з 2018 по 2020 роки. Збільшення даного показника досягається шляхом: - зростанням обсягу виробництва продукції; зменшенням залишків готової продукції на кінець звітної періоду.

Аналіз ефективності праці підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» зображено на діаграмі.

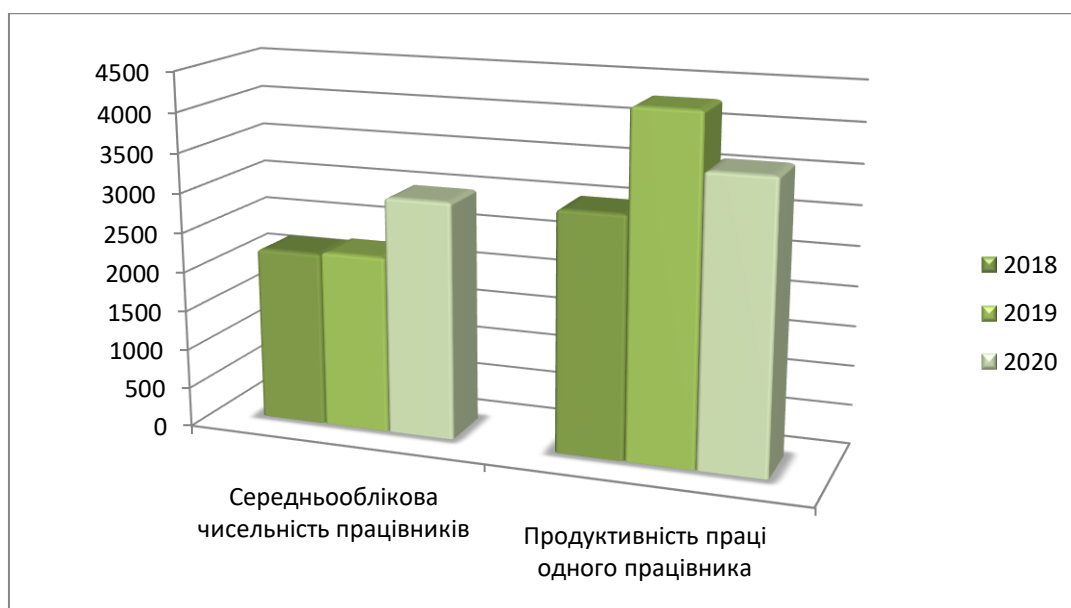

Рисунок 2.4. – Аналіз ефективності праці підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» .

У 2020 році спостерігаємо збільшення середньооблікової чисельності працівників з 2206 у 2018 році, 2239 у 2019 році та 3000 чоловік у 2020 році. Системне зростання продуктивності праці є пріоритетом підвищення ефективності роботи будь-якого підприємства чи галузі. Проте, у 2020 році

продуктивність праці зменшилась до 3607,30 тисяч гривень порівняно з 2019 роком, що дорівнювало 4299, 05 тисяч гривень. Це відбулося за рахунок збільшення середньооблікової чисельності працівників.

Наслідки зниження продуктивності праці для підприємства:

- Втрати позицій на ринку;
- Зниження ефективності використання всіх ресурсів;
- Зниження рівня використання виробничих потужностей підприємства;
- Зниження рентабельності господарської діяльності в цілому [36].

Мотивація співробітників є основним фактором підвищення продуктивності праці. Мотивація співробітників допоможе досягти поставлених цілей підприємства. Натомість працівники сумлінно виконуватимуть свої обов'язки, а їхні зусилля будуть спрямовані на досягнення спільних цілей та інтересів підприємства. Це може значно знизити плинність кадрів [37].

2.4. Аналіз стану охорони праці на підприємстві АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП»

Покращення умов і безпеки праці є важливим засобом підвищення матеріально-культурного рівня життя, що в свою чергу сприяє підвищенню якості та продуктивності праці, покращенню соціально-економічних показників, зниженню витрат на випадок професійних захворювань, виробничого травматизму та аварій.

Організація охорони праці на підприємстві – це цілісна система прав, обов'язків і повноважень суб'єктів виробничого процесу, дій, спрямованих на

підтримання безпечного рівня виробництва, правил і положень, що регулюють працевлаштування працівників [38].

Усі можливі нещасні випадки та травми на виробництві можна і потрібно запобігти. Для цього необхідно подбати про створення належних і безпечних умов праці на підприємстві.

Охорона праці – це система правових, соціальних, економічних, організаційних, технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів і засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я та працездатності людини в процесі трудової діяльності (ст.1 Закону України). “Про охорону праці” [39].

Організація охорони праці на підприємстві покладається на роботодавця. Завданням роботодавця також є забезпечення дотримання прав працівників, передбачених положеннями про охорону праці.[38].

Роботодавець – власник підприємства, установи, організації чи уповноваженого ним органу незалежно від форми власності, виду діяльності, господарювання та фізична особа, яка використовує найману працю.

Працівник – особа, яка працює на підприємстві, в організації чи підприємстві та виконує обов'язки чи функції відповідно до трудового договору (контракту) [39].

Для створення нешкідливих і здорових умов праці роботодавець, зокрема, виконує такі функції:

- формує відповідні підрозділів та призначення осіб, уповноважених здійснювати контроль за дотриманням вимог охорони праці, затвердження правил внутрішнього розпорядку, технологічних карт і стандартів;
- погоджує колективний договір та вживати комплексних заходів щодо підтримки та підвищення рівня охорони праці;
- відповідає за справний стан виробничих приміщень, будівель, виробничого обладнання та машин;

- вживає невідкладних заходів щодо надання допомоги потерпілим, організовує виплату компенсацій відповідним особам;
- ініціює неупереджене та об'єктивне розслідування нещасних випадків, вивчає причини аварії та узгоджує перелік запобіжних заходів, спрямованих на усунення ризиків подібних ситуацій у майбутньому;
- несе персональну відповідальність за рівень охорони праці та порушення її вимог іншими особами [38].

Тепер дамо характеристику охороні праці на підприємстві АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

Роботодавець зобов'язаний:

- забезпечити дотримання Закону України “Про охорону праці” та інших нормативно-правових актів з охорони праці, а також права працівників на безпечні та нешкідливі умови праці, пільги та компенсації, соціальний захист у разі заподіяння шкоди їхньому здоров'ю;
- виділення коштів у розмірі 0,5% з фонду оплати праці на виконання затверджених на підприємстві та погоджених з Радою праці комплексних заходів щодо досягнення стандартів безпеки та гігієни праці та виробничого середовища, підвищення поточного рівня захисту працівників, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійних захворювань, аварій та пожеж.

Невід'ємною частиною колективного договору є план заходів з охорони праці (відповідно до ст.161 КЗпП). Також у колективному договорі встановлено порядок використання засобів і матеріалів, передбачений ст. Стаття 8 Закону України “Про охорону праці”, призначена для здійснення заходів з охорони праці (ст. 162 КЗпП);

- при прийомі на роботу ознайомити працівника з умовами праці та наявністю на робочому місці шкідливих факторів виробництва, які ще не

усунені, їх можливим негативним впливом на здоров'я, правами працівників на пільги та компенсації за роботу в таких умовах;

- забезпечення належних умов праці на робочих місцях, безпеки технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, своєчасне проведення планових профілактичних ремонтів;

- недопущення працівників до роботи, яка протипоказана їм за станом здоров'я;

- оплачувати за рахунок підприємства одноразову грошову допомогу працівникам, які отримали виробничу травму при виконанні робіт без стійкої втрати працездатності, наведено у таблиці 2.4. у таких розмірах:

Таблиця 2.4. – Виплати за матеріальну допомогу працівника, які отримали виробничу травму.

Тривалість непрацездатності (за листом непрацездатності, у календарних днях, місяцях)	Розмір матеріальної допомоги (у відсотках до середньої заробітної плати потерпілого)
Від 1 до 10 днів	20
Від 10 до 20 днів	50
Від 20 днів до одного місяця	70
Від одного до двох місяців	100
Майже два місяці	150

Якщо слідча комісія встановить, що нещасний випадок стався внаслідок недотримання вимог нормативно-правових актів з охорони праці, роботодавець може зменшити розмір одноразової допомоги за погодженням з Радою з питань праці, але не більше ніж на 50%.

Працівники товариства зобов'язані:

- знати та дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил експлуатації машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, правил поведіння з шкідливими та небезпечними речовинами;

- забезпечення особистої безпеки та здоров'я, а також безпеки та здоров'я інших людей під час виконання будь-яких робіт або перебування на території об'єднання;

- проходити у відповідному порядку та в умовах первинного та періодичного медичного огляду;

У разі невиконання вимог цих пунктів роботодавець має право притягувати порушників до дисциплінарної відповідальності [40].

Небезпека – це явища, процеси, об'єкти чи властивості, які за певних умов можуть завдавати шкоди життю, здоров'ю людини або системам, що забезпечують життя людини.

До матеріальних збитків, погіршення здоров'я чи навіть смерті або іншої шкоди призводить конкретний вражаючий фактор. Під цими факторами розуміють фактори виробничої системи, які за певних умов завдають шкоди працівникові, призводять до матеріальної шкоди. За походженням ці фактори можуть бути фізичними, в тому числі енергетичні (електромагнітне, акустичне тощо), хімічними (кислоти, інші сполуки тощо), біологічними (віруси, грибки, мікроорганізми), психофізіологічними (розумові, емоційні тощо) [41].

На підприємстві АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» створена та ефективно працює система управління охороною праці з виконання організаційно-технічних і економічних заходів та засобів.

Система управління охороною праці (СУОП) є частиною загальної системи управління організацією, яка допомагає запобігти нещасним випадкам і професійним захворюванням, а також ризикам для третіх осіб, що виникають у процесі управління, і включає комплекс взаємопов'язаних дій спрямованих на

виконання вимог законодавчих та нормативно правових актів з охорони праці. Суб'єктом управління СУОП на підприємствах є керівники цехів, а на виробничих дільницях і в службах – керівники відповідних структурних підрозділів і служб.

Фінансування профілактичних заходів на підприємстві АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» з охорони праці здійснюється роботодавцем. На підприємстві використовують найману працю, тому фінансування охорони праці становить 0,5% від суми фонди оплати праці на підприємстві.

За цією інформацією виділення коштів на покращення умов праці сформовано у таблиці.

Таблиця 2.5. – Виділення коштів на покращення умов праці.

Плановий рік	Фонд оплати праці, тис.грн	Виділені кошти на покращення умов праці, тисгрн.
2018	507530	253764
2019	571340	285670
2020	658132	329066

Тобто витрати на охорону праці у період 2018 – 2020 рік збільшились на: 12,57%, $((285670 - 253764) / 253764) \times 100 = 12,57\%$

Витрати на охорону праці в період 2019 – 2020 рік зросли на: 15,20% $((329066 - 285670) / 285670) \times 100 = 15,20\%$

Зобразимо на графіку 2.5. фінансування охорони праці на підприємстві.

Рисунок 2.5. – Графік фінансування охорони праці на підприємстві.

Ефективна система управління охороною праці сприятиме досягненню встановлених стандартів, підвищенню поточного рівня безпеки та гігієни праці та усуненню потенційних ризиків нещасних випадків і професійних захворювань. Тому важливо постійно оцінювати ефективність гігієни та безпеки праці.

Визначення соціальної ефективності заходів для охорони праці на підприємстві із загальною кількістю працюючих осіб на підставі:

- кількість робочих місць, що не відповідають вимогам санітарних норм, до проведення заходів 8, після проведення заходів 5;
- чисельність працівників, які працюють в умовах, що не відповідають вимогам санітарних норм до проведення норм 7 , після 4;
- кількість випадків травматизму до проведення заходів 5, після 2;
- кількість днів непрацездатності через травматизм до проведення заходів 36, після 28;
- кількість працівників, що звільнилися до проведення заходів 4, після 3;

Розв'язання:

Визначаємо скорочення кількості робочих місць, що не відповідають вимогам нормативних актів щодо безпеки виробництва:

$$\Delta K = \frac{P_1 - P_2}{K_3} \times 100, \%$$

$$\Delta K = \frac{8 - 5}{185} \times 100 = 1,62\%$$

де P_1, P_2 - кількість робочих місць, що не відповідають вимогам санітарних норм до і після проведення заходів.

$K_3 = N/2 = 370/2 = 185$ - загальна кількість робочих місць (працюють у дві зміни, так як на $P_1 = 8$ припадає $N_1 = 7$ чоловік.

Визначаємо скорочення чисельності працівників, які працюють в умовах, які не відповідають вимогам санітарних норм:

$$\Delta Ч = \frac{N_1 - N_2}{N} \times 100, \%$$

$$\Delta Ч = \frac{7 - 4}{370} = 0,81\%$$

де N_1, N_2 - чисельність працівників, які працюють в умовах, що не відповідають санітарним нормам до і після здійснення заходу, чол.;

N - річна середньооблікова чисельність працівників, чоловік.

Зменшення коефіцієнта частоти травматизму:

$$\Delta K_{ч} = \frac{T_1 - T_2}{N} \times 100$$

$$\Delta K_{ч} = \frac{5 - 2}{370} \times 100 = 0,81$$

де T_1, T_2 - кількість випадків травматизму відповідно до і після проведення заходу.

Визначимо скорочення плинності кадрів через незадовільні умови праці:

$$\Delta Ч_{п} = \frac{3_1 - 3_2}{N} \times 100$$

$$\Delta Ч_{п} = \frac{4 - 3}{370} \times 100 = 0,27$$

Розрахунок річної економії від зменшення рівня захворюваності на підставі таких даних:

- кількість днів непрацездатності через хвороби на 100 працівників до проведення заходів 2734, після 2658;
- річна середньооблікова чисельність робітників 370, чоловік;
- вартість виробленої товарної продукції за зміну на одного працівника промислово-виробничого персоналу 104, гривень;
- вартість річної товарної продукції підприємства 230 тисяч гривень;
- середньорічна чисельність промислово-виробничого персоналу 360, чоловік;
- середньорічна заробітна плата одного працівника разом із відрахуваннями на соціальне страхування $Z_p = 1860$ тисяч гривень;
- середньоденна сума допомоги по тимчасовій непрацездатності $Z = 130$ гривень.

Розв’язання:

Скорочення витрат робочого часу за рахунок зменшення рівня захворюваності (травматизму) за певний час:

$$\Delta D = \frac{D_1 - D_2}{100} \times Ч, \text{ людино-днів.}$$

$$\Delta D = \frac{2734 - 2658}{100} \times 370 = 281 \text{ людино-днів.}$$

де D_1, D_2 – кількість днів непрацездатності через хвороби чи травматизм на 100 працюючих відповідно до і після проведення заходів.

Визначаємо зростання продуктивності праці:

$$\Delta W = \frac{\Delta W \times Z_B}{P_n} \times 100\%,$$

$$\Delta W = \frac{281 \times 104}{230000} \times 100\% = 12,70.$$

де Z_s – вартість виробленої продукції за зміну на одного працівника промислово – виробничого персоналу;

P_n – вартість річної товарної продукції підприємства.

Річна економія зарплати за рахунок зростання продуктивності праці при зменшенні рівня захворюваності і травматизму:

$$E_z = \frac{\Delta W \times Z_p}{100} \times Ч_{cp}, \text{ гривень.}$$

$$E_z = \frac{12,70 \times 1860}{100} \times 360 = 85039,2 \text{ гривень.}$$

де $Ч_{cp}$ – середньорічна чисельність промислово – виробничого персоналу;

Z_p – заробітна плата одного працівника з відрахуваннями на соцстрахування.

Економія за рахунок зменшення коштів на виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності:

$$E_{cc} = \Delta Д \times П_d, \text{ гривень.}$$

$$E_{cc} = 281 \times 130 = 36530 \text{ гривень.}$$

де $П_d$ – середньоденна сума допомоги по тимчасовій непрацездатності.

Річна економія за рахунок зменшення рівня захворюваності чи травматизму:

$$E_{pz(t)} = E_z + E_c + E_{cc}, \text{ гривень.}$$

$$E_{pz(t)} = 36530 + 85039,2 = 121569,2 \text{ гривень.}$$

Отже, провівши розрахунки та проаналізувавши діяльність АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» можна зробити наступні висновки:

- на підприємстві створена та ефективно діє система управління охороною праці;

- нещасних випадків на даному підприємстві виявлено не було.

Також можна відмітити, що у структурі планово-економічних відділів підприємства, облаштування робочих місць і умов праці відповідає вимогам норм та виду виконуваної роботи.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АТ «ДЕРЖАВНА ПРОДОВОЛЬЧО-ЗЕРНОВА КОРПОРАЦІЯ УКРАЇНИ» «КОБЕЛЯЦЬКИЙ КХП»

3.1. Оцінка ефективності соціальної відповідальності бізнесу на «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП»

Рівень соціальної відповідальності діяльності АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» будемо оцінювати, поділивши показники діяльності на економічні та соціальні.

До економічних показників для оцінки рівня соціальної відповідальності належать такі:

1. Індекс питомих соціальних інвестицій (I_i), який є сумою соціальних інвестицій на одного працівника АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП», вимірюється в грошових одиницях.

2. Частка загальних соціальних інвестицій у загальному обсязі проданих послуг АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП», вимірюється у відсотках (I_p).

3. Частка соціальних інвестицій у прибутку до оподаткування, вимірюється у відсотках.

Джерелом визначення обсягу соціальних інвестицій підприємства виступає річний звіт підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

Таблиця 3.1. – Соціальні інвестиції АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» у 2018, 2019 та 2020 роках.

№п\п	Фактично витрачено, тис. грн.	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1.	Приведення основних фондів у відповідність до вимог нормативних документів з охорони праці	430,2	215,0	460,6
2.	Усунення та мінімізація впливу на працівників небезпечних та шкідливих факторів	5,0	2,7	3,5
3.	Навчання з охорони праці	300,35	217,65	403,11
4.	Забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям та іншими засобами індивідуального захисту	27376	30567	35906
5.	Надання працівника спеціального харчування	-	-	-
6.	Організація і проведення медичних оглядів	220,5	430,8	550,23
7.	Забезпечення роботи кабінетів з охорони праці	8,0	10,0	12,0
8.	Забезпечення працюючих нормативно-правовими документами з охорони праці	-	-	-
9.	Заходи з попередження травматизму серед населення	78,3	81,5	91,4
	Всього	28418,35	31524,65	37426,84

Аналізуючи дані, що представлені в таблиці, величина інвестицій, спрямованих на безпеку та охорону праці на підприємстві постійно зростає.

У 2018 році облікова чисельність працівників налічувала 4413, у 2019 році - 4477, у 2020 – 5267 чоловік.

Отже, індекс питомих соціальних інвестицій становить:

2018 рік: $28418,35/4413 = 6,43$ (тис.грн.\особу);

2019 рік: $31524,65/4477 = 7,04$ (тис.грн.\особу);

2020 рік: $37426,84/5267 = 7,10$ (тис.грн.\особу).

Показник має тенденцію до збільшення свого значення.

Щоб розрахувати показник частки сумарних соціальних інвестицій в сумарному обсязі реалізованих послуг скористаємось даними підприємства, що представлені у формі 2 “Звіт про фінансові результати”.

У 2018 році чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) склав – 1050480 тисяч гривень, у 2019 році – 1390392 тисяч гривень, у 2020 році – 7138447 тисяч гривень.

Розрахуємо показник частки сумарних соціальних інвестицій в сумарному обсязі реалізованих послуг.

2018 рік: $I_p = 28418,35/1050480 \times 100 = 2,7\%$;

2019 рік: $I_p = 31524,65/1390392 \times 100 = 2,26\%$;

2020 рік: $I_p = 37426,84/7138447 \times 100 = 0,52$.

Цей показник має тенденцію до зменшення свого значення за період, що означає зменшення обсяг інвестицій, які мають соціальне спрямування на підприємстві.

Проаналізуємо вплив факторів на прибуток АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» за 2018, 2019 та 2020 роки, використовуючи Форму 2 «Звіт про фінансові результати». Вихідні дані подано у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2. – Аналіз прибутку АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» за 2019 та 2020 роки.

№з \п	Показник	2019 рік	2020 рік	Відхилення	
				2020 до 2019	
				абсолютне	темп приросту, %
1.	Дохід від реалізації продукції (ДР)	1390392	7138447	5748055	513,84
2.	Інші доходи (ДІ)	0	0	0	0
3.	Собівартість продукції (С)	1533741 7	7645535	-7691882	49,72
4.	Витрати на управління (ВУ)	(166856 01)	(8244565)	8441036	49,41
5.	Витрати на збут (ВЗ)	(336282)	(101511)	-234771	30,18
6.	Фінансові витрати (ВФ)	(238537)	(529438)	290901	221,95
7.	Податок на прибуток від звичайної діяльності (ПП)	86255	26794	-59461	31,06
8.	Чистий прибуток (збиток) (ЧП, ЧЗ)	(154801 8)	(5898743)	(4350725)	381,05

Знаючи середній рівень цін, можна визначити вплив змін цін, обсягу реалізованої та випущеної продукції. З даними Державного комітету статистики у 2020 році проти 2019 року (з грудня по грудень) індекс цін становить 100,2.

З таблиці 3.2. спостерігаємо, що дохід від реалізації у 2020 році збільшився на 5748055 тисяч гривень порівняно з 2019 роком. Дане збільшення є наслідком впливу таких факторів: ціни реалізації та обсягу реалізованої продукції. Розрахуємо величину впливу кожного фактора у таким чином:

$$\Delta ДР_{ц} = ДР_{2020} - ДР_{2020}/1,002 = 7138447 - 7138447/1,002 = 14249 \text{ тисяч гривень.}$$

$$\Delta ДР_{0} = ДР_{2020}/1,002 - ДР_{2019} = 7138447/1,002 - 1390392 = 5733806 \text{ тисяч гривень.}$$

Таким чином, зростання ціни сприяло збільшенню виручки від реалізації на 14249 тисяч гривень, а збільшення обсягу випуску на 5733806 тисяч гривень.

Проаналізуємо вплив факторів на зміну собівартості реалізованої продукції. З таблиці 3.2. бачимо, що собівартість у 2020 році складала 7645535 тисяч гривень, а у 2019 році 15337417 тисяч гривень, що на 7691882 тисяч гривень менше.

$\Delta C_{ц} = C_{2020} - C_{2020}/1,002 = 7645535 - 7645535/1,002 = 15260$ тисяч гривень.

$\Delta C_0 = C_{2020} - C_{2019} - \Delta C_{ц} = 7645535 - 15337417 - 15260 = -7691882$ тисяч гривень.

Отже, за рахунок зміни ціни собівартість збільшилась на 15260 тисяч гривень, а за рахунок зміни обсягу випуску зменшилась на 7691882 тисяч гривень.

Ціна реалізації впливає на чистий прибуток у складі двох факторів – собівартість та дохід від реалізації. Вплив у складі собівартості зменшує прибуток, а у складі доходу від реалізації навпаки збільшує.

$\Delta ЧП_{ц} = \Delta ДР_{ц} - \Delta C_{ц} = 13969 - 15260 = -1291$ тисяч гривень.

За рахунок зменшення ціни підприємство отримало чистий збиток у розмірі 1291 тисяч гривень.

Визначаючи вплив на прибуток витрат на управління, на збут та фінансових витрат, треба пам'ятати, що це фактори зворотного впливу, а отже у формули треба підставляти знак мінус:

$\Delta ЧП_{в} = (вУ_{2020} + вЗ_{2020} + вФ_{2020}) - (вУ_{2019} + вЗ_{2019} + вФ_{2019}) = (8244565 + 101511 + 529438) - (16685601 + 336282 + 238537) = 8875514 - 17260420 = -8384906$ тисяч гривень.

Отже, збільшення цих витрат у 2020 році порівняно з 2019 роком, призвело до зменшення прибутку на 8384906 тисяч гривень.

Також з таблиці 3.2. видно, що підприємство не отримало інших доходів за 2019-2020 роки.

Вплив податку на прибуток розраховується за формулою:

$$\Delta \text{ЧП}_{\text{пп}} = - (\text{ПП}_{2020} - \text{ПП}_{2019}) = - (26794 - 86255) = -59461 \text{ тисяч гривень.}$$

Отже, це означає, що збільшення величини податку на прибуток сприяло зменшенню прибутку на 59461 тисяч гривень.

Таблиця 3.3. – Вплив факторів на величину прибутку.

№ з\п	Показник	Сума, тисяч гривень
1.	Зміна ціни	-1291
2.	Обсяг реалізації	5733806
3.	Обсяг випуску	7691882
4.	Витрати на управління, збут, фінансові витрати	-8384906
5.	Податок на прибуток	-59461
6.	Усього	4350725

Останній рядок в таблиці 3.3. в сумі 4350725 підтверджує зміну чистого збитку з таблиці 3.2.

Підприємство має збиткову діяльність, а отже, не здійснює соціальних інвестицій в обсязі до оподаткування, тобто, недотримується економічної відповідальності підприємства.

Такі інвестиції спрямовані на покращення праці працівників підприємства, що виражаються у зростанні їх продуктивності. Зробимо аналіз продуктивності праці на підприємстві та показники соціального розвитку АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП», до яких можна віднести наступні, що представлені в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4. – Показники оцінки стану соціально-трудових відносин

Кількісні показники оцінки стану соціально-трудових відносин	Якісні показники оцінки стану соціально-трудових відносин
Показники з оцінки використання фонду робочого часу	Наявність колективного договору та стан його впровадження
Показники з оцінки ефективності роботи підприємства	Наявність та стан заходів із додаткового навчання та розвитку персоналу, інститутів з планування кар'єри на підприємстві
Показники з оцінки стану та розвитку персоналу	Наявність корпоративної культури, розвинутого бранда підприємства, розуміння та володіння цими питаннями з боку працівників компанії
Показники з оплати праці та соціальної безпеки	Мотиваційні програми, що діють на підприємстві
Показники плинності персоналу	Можливість для працівників брати участь в управлінських рішеннях на підприємстві
	Оцінка працівниками та керівництвом стану відносин між колегами/з начальством
	Психологічний клімат у колективі

Здоров'я працівників, рівень знань, культура, досвід, здібності та рівень професіоналізму безпосередньо впливають на результати праці і є важливими характеристиками соціального розвитку підприємства та соціальної активності робочої сили.

Основними показниками оцінки соціального розвитку підприємства є:

1. Показники умов праці й охорони здоров'я:
 - рівень травматизму на підприємстві;
 - рівень професійних захворювань;
 - рівень тимчасової непрацездатності.
2. Показники культурних і соціально-побутових умов:
 - рівень забезпеченості житлом;
 - час оборотності черги на отримання житла;
 - забезпеченість харчування;
 - забезпеченість оздоровчими таборами;
 - забезпеченість базами відпочинку.
3. Показники соціальної стабільності:

- рівень стабільності кадрів;
 - рівень культурно-масової роботи;
 - рівень спортивної діяльності;
 - рівень освіти;
 - рівень професійної підготовки.
4. Показники умов праці (режим праці та умови виробництва).
 5. Рівень освіти й кваліфікації.
 6. Показники стану виробничого середовища.

Проаналізуємо показники соціальної стабільності на АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» за 2020 рік на основі річного звіту підприємства.

1. Показник умов праці та здоров'я:

$$\text{Рівень травматизму} = \frac{\text{Число травм}}{\text{Середньооблікова чисельність працюючих}} \times 100\% = \frac{8}{5267} = 0,15\%$$

$$\text{Рівень непрацездатності} = \frac{\text{Дні тимчасової непрацездатності}}{\text{Середньооблікова чисельність працюючих}} \times 100\% = \frac{125}{5267} = 2,37\%$$

2. Показники соціальної стабільності:

$$\text{Рівень стабільності кадрів} = \frac{\text{Чисельність звільнених за попередній період}}{\text{Середньооблікова кількість працюючих}} = \frac{203}{5267} = 0,038$$

$$\text{Рівень освіти працюючих} = \frac{\text{Чисельність працюючих, що мають повну вищу освіту}}{\text{Середньооблікова чисельність працюючих}} = \frac{3104}{5267} = 0,58.$$

На сьогодні існують такі соціальні показники:

- Мінімальна заробітна плата з 01.01.2020 року по 31.08.2020 року складає – 4723 тисячі гривень, на годину – 28,31 гривень.

- Прожитковий мінімум з 01.01.2020 року по 30.06.2020 року складає – 2027 тисяч гривень, для непрацевдатної особи – 1769 тисяч гривень, для працевдатної особи – 2102 тисячі гривень.

- Загальна пільга всіх платників податку 1051 гривень.

- Підвищена пільга для платника податку, який утримує двох ч більше дітей віком до 18 років – 5880 (2940 гривень × 2).

- Мінімальний розмір доходу на який нараховують єдиний соціальний внесок – 1430 гривень.

Проаналізувавши дані звітності АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» витрати на оплату праці у 2020 році складають – 658132 тисячі гривень, тобто встановлений рівень заробітної плати не відповідає вимогам.

Проаналізуємо стан використання персоналу АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

Зробимо аналіз руху робочої сили АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» (таблиця 3.5.).

Таблиця 3.5. – Рух робочої сили на підприємстві.

Показник	2019	2020	Відхилення	
			Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
1. Середньооблікова чисельність працівників, осіб	4477	5267	790	0,02
2. Прийнято на роботу нових працівників протягом року, осіб	43	45	2	2,32
3. Вибуло працівників, осіб	65	113	48	1,53
у тому числі:				
3.1 з причини зміни в організації виробництва і праці (реорганізація, скорочення чисельності або штату працівників	35	58	23	2,85
3.2 з причини плинності кадрів (за власним бажанням, за угодою сторін, порушення трудової дисципліни)	30	55	25	45,45

4. Коефіцієнт обороту:				
4.1 з прийняття, %	0,096	0,085	-0,011	10,41
4.2 зі звільнення, %	0,014	0,021	0,007	71,42
4.3 загальний, %	0,024	0,029	0,005	41,66
5. Коефіцієнт заміщення, %	1,45	2,14	0,69	101,7
6. Коефіцієнт плинності, %	0,006	0,010	0,004	277,7

Коефіцієнт обороту кадрів з прийняття ($K_{\text{п}}$) = $\frac{Ч_{\text{п}}}{Ч_{\text{сер}}}$, (3.1.) відношення кількості прийнятих працівників на підприємство за певний період до середньооблікової кількості працівників за відповідний період.

$$K_{\text{п}} = 43 \setminus 4477 = 0,096 \text{ \%};$$

$$K_{\text{п}} = 45 \setminus 5267 = 0,085 \text{ \%}.$$

Коефіцієнт обороту кадрів зі звільнення ($K_{\text{з}}$) = $\frac{Ч_{\text{з}}}{Ч_{\text{сер}}}$, (3.2.) відношення кількості звільнених працівників з підприємства за певний період до середньооблікової кількості працівників за відповідний період.

$$K_{\text{з}} = 65 \setminus 4477 = 0,014 \text{ осіб};$$

$$K_{\text{з}} = 113 \setminus 5276 = 0,021 \text{ осіб}.$$

Загальний коефіцієнт обороту ($K_{\text{з.о}}$) = $\frac{(Ч_{\text{п}} + Ч_{\text{з}})}{Ч_{\text{сер}}}$, (3.3.) відношення загальної кількості прийнятих та звільнених працівників за певний період до середньооблікової кількості працівників за відповідний період.

$$K_{\text{з.о}} = (43 + 65) \setminus 4477 = 0,024\%;$$

$$K_{\text{з.о}} = (45 + 113) \setminus 5267 = 0,029\%.$$

Коефіцієнт заміщення (змінюваності) (3.4.) визначається відношенням найменшого зі значень показників прийнятих та звільнених до облікової кількості працівників, яких протягом періоду замінили наявними на початку цього періоду. Чим менше значення коефіцієнта заміщення, тим вища стійкість кадрів.

$$K_{\text{зам.}} = 65 \setminus 4477 \times 100\% = 1,45\%;$$

$$K_{\text{зам.}} = 113 \setminus 5267 \times 100\% = 2,14\%.$$

Коефіцієнт плинності кадрів ($K_{\text{п.к.}} = (Ч_з - Ч_{\text{н.з}}) \setminus Ч_{\text{сер}}$, (3.5.) відношення кількості працівників, що звільнились з підприємства протягом певного періоду (за мінусом неминуче звільнених) до середньооблікової кількості працівників за відповідний період.

$$K_{\text{п.к.}} = (65 - 35) \setminus 4477 = 0,006\%;$$

$$K_{\text{п.к.}} = (113 - 58) \setminus 5267 = 0,010\%.$$

Аналіз складу працівників за статевою та віковою ознаками підприємства можна розрахувати наступним чином:

Таблиця 3.6. – Якісний склад кадрів підприємства за статевою та віковою ознаками.

Показник	2019		2020		Відхилення від минулого періоду			
	Усього	Жінок	Усього	Жінок	абсолютне відхилення		відносне відхилення	
					Усього	Жінок	Усього	Жінок
Облікова кількість штатних працівників, осіб	4477	2298	5267	3986	790	1688	0,04	0,04
Кількість працівників у віці:								
15-35 років	3403	1350	3700	1456	270	106	0,029	0,07
Працівники пенсійного віку, осіб	237	108	215	235	-22	127	0,38	0,93

Величина фонду робочого часу залежить від чисельності робітників, кількості відпрацьованих одним робітником днів у середньому за звітній період і середньої тривалості робочого дня. Дана залежність виражається за формулою:

$$\text{ФРЧ} = \text{ЧР} \times \text{Д} \times t \quad (3.6.)$$

Де ФРЧ – фонд робочого часу;

ЧР – чисельність робітників;

Д – кількість відпрацьованих днів одним робітником;

t – середня тривалість робочого дня.

$\text{ФРЧ}_1 = 4477 \times 250 \times 8 = 8954000$ (людино-година);

$\text{ФРЧ}_0 = 5267 \times 251 \times 8 = 10576136$ (людино-година).

Таблиця 3.7. – Використання персоналу підприємства.

Таблиця 3.7. – Використання персоналу підприємства.

Показник	2019	2020		Відхилення	
		План	Факт	2018 від 2020	від плану
Середньорічна чисельність робітників	4477	5301	5267	790	34
Відпрацював за рік один робітник:					
днів	251	250	251	0	1
годин	2008	2000	2008	0	8
Середня тривалість робочого дня, год	8	8	8	0	0
Фонд робочого часу, год	8954000	10466136	10576136		

Коефіцієнт використання реального фонду робочого часу:

$$K_{\text{фрч}} = \frac{\text{ФРЧ}_{\text{факт}}}{\text{ФРЧ}_{\text{план}}} \quad (3.7)$$

Де $K_{\text{фрч}}$ - коефіцієнт реального фонду робочого часу;

$\text{ФРЧ}_{\text{факт}}$ – фактичний фонд робочого часу;

$\text{ФРЧ}_{\text{план}}$ – плановий фонд робочого часу.

$$\Phi_{\text{фрч}} = \frac{10576136}{10466136} = 1,01$$

Продуктивність праці – це показник, який, з одного боку, характеризує ефективність роботи працівників підприємства, а з іншого – показує здатність працівника виробляти певну кількість продукції за одиницю часу.

Продуктивність праці визначається двома способами:

- кількість виробленої продукції за одиницю робочого часу;
- як витрати праці на одиницю продукції.

Тобто, продуктивність праці визначається за допомогою двох головних факторів:

- виробіток – прямий показник, який визначається відношенням результатів праці до витрат праці;
- трудомісткість – протилежний показник, який визначається відношенням витрат праці до результатів праці [42].

Виробіток як показник продуктивності праці визначається за формулою:

$$V = \frac{Q}{T} \quad (3.8.)$$

Де Q – обсяг виробленої продукції (робіт, послуг);

T – затрати праці на виробництво відповідного обсягу продукції (робіт, послуг).

$$V_1 = \frac{9622402}{7175743} = 1,34 \text{ (одиниць\людино-годин);}$$

$$V_0 = \frac{10821923}{15081718} = 0,71 \text{ (одиниць\людино-годин).}$$

Трудомісткість – один із показників продуктивності праці, що являє собою суму натуральних витрат праці на одиницю продукції [43].

$$T_m = \frac{T}{Q} \quad (3.9)$$

Де T_m – трудомісткість.

$$TM_1 = \frac{7175743}{9622402} = 0,74 \text{ (одиниць\людино-гривень);}$$

$$TM_0 = \frac{150811718}{10821923} = 13,93 \text{ (одиниць\людино-гривень).}$$

Продуктивність праці є важливим показником, що відображає ефективність використання підприємством наявних трудових ресурсів [42].

Рисунок 3.1. – Фактори зростання продуктивності праці на підприємстві.

Розрахуємо вплив факторів на зміну фонду робочого часу методом абсолютних різниць.

- Визначення впливу зміни середньооблікової чисельності працівників на зміну фонду робочого часу:

$$\Delta\Phi PЧ_{чр} = (ЧP_1 - ЧP_0) \times D_0 \times t_0 \quad (3.10)$$

$$\Delta\Phi PЧ_{чр} = (5267 - 4477) \times 250 \times 8 = 1580000 \text{ (год.)};$$

- Визначення впливу зміни середньої кількості відпрацьованих днів одним працівником на зміну фонду робочого часу:

$$\Delta\Phi PЧ_{д} = ЧP_1 \times (D_1 - D_0) \times t \quad (3.11)$$

$$\Delta\Phi PЧ_{д} = 5267 \times (250 - 251) \times 8 = 42136 \text{ (год.)}$$

- Визначення впливу зміни середньої тривалості робочого дня на фонд робочого часу:

$$\Delta\Phi PЧ_{t} = ЧP_1 \times D_1 \times (t_1 - t_0) \quad (3.12)$$

$$\Delta\Phi PЧ_{t} = 5267 \times 250 \times 0 = 0 \text{ (год.)}$$

Проведемо перевірку:

$$\pm\Delta\Phi PЧ = \pm\Phi PЧ_{чр} \pm\Phi PЧ_{д} \pm\Phi PЧ_{t}$$

$$\pm\Delta\Phi PЧ = \Phi PЧ_1 - \Phi PЧ_0$$

$$\pm\Delta\Phi PЧ = 1580000 + 42136 + 0 = 1622136 \text{ (год.)}$$

$$\pm\Delta\Phi PЧ = 10576136 - 8954000 = 1622136 \text{ (год.)}$$

Розрахуємо вплив факторів на зміну виробітку методом коригованих показників.

- Розрахуємо скоригований виробіток:

$$V_{\text{скор.}} = \frac{Q_1}{T_0} = \frac{9622402}{15081718} = 0,63 \quad (3.12)$$

- Визначення впливу обсягу виробництва на зміну виробітку:

$$\Delta V_Q = V_{\text{скор.}} - V_0 = 0,63 - 0,71 = -0,08 \quad (3.13)$$

- Визначення впливу часу витраченого на виробництво продукції на зміну виробітку:

$$\Delta V_T = V_1 - V_{\text{скор.}} = 1,34 - 0,63 = 0,71 \quad (3.14)$$

Проведемо перевірку:

$$\pm \Delta V = V_1 - V_0$$

$$\pm \Delta V_Q \pm \Delta V_T = \pm \Delta V$$

$$\pm \Delta V = 1,34 - 0,71 = 0,63 \text{ (год.)}$$

$$\pm \Delta V_Q = -0,08 + 0,71 = -0,08 - 0,08 = -0,63 \text{ (год.)}$$

Розрахуємо вплив факторів на зміну трудомісткості методом скоригованих показників.

- Розрахуємо скориговану трудомісткість:

$$T_{\text{мскор}} = \frac{T_1}{Q_0} = \frac{7175743}{10821923} = 0,66 \text{ (год.)} \quad (3.15)$$

- Визначення впливу часу витраченого на виробництво продукції на зміну трудомісткості:

$$\Delta T_{M_T} = T_{\text{скор}} - T_{M_0} = 0,66 - 13,93 = -13,27 \text{ (год.)}$$

- Визначення впливу обсягу виробництва на зміну трудомісткості

$$\Delta T_{M_Q} = T_{M_1} - T_{M_{\text{скор}}} = 0,74 - 0,66 = 0,08 \text{ (год.)}$$

Проведемо перевірку:

$$\pm \Delta T = T_{M_1} - T_{M_0}$$

$$\pm \Delta T = \pm T_{M_T} \pm T_{M_Q}$$

$$\pm \Delta T = 0,74 - 13,93 = -13,19 \text{ (год.)}$$

$$\pm \Delta T = -0,08 + 13,27 = 13,19 \text{ (год.)}$$

Таким чином, можемо зробити висновок, що підприємство АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» має зниження показника частки сумарних соціальних інвестицій в сумарному обсязі реалізованих послуг. Підприємство має збиткову діяльність, а отже, не здійснює соціальних інвестицій в обсязі до оподаткування, тобто, недотримується економічної відповідальності підприємства. Проте має достатньо високі показники здійснення соціальної відповідальності по відношенню до власних працівників підприємства. На це вказують розрахунки відповідних показників та аналіз ефективності використання робочої сили.

3.2. Пропозиції щодо підвищення рівня соціальної відповідальності бізнесу досліджуваного підприємства

Головними стейкхолдерами підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» є наступні заінтересовані особи.

Сільськогосподарські малі та середні товаровиробники; найбільші хлібокомбінати та хлібозаводи Волинської, Івано-Франківської, Харківської, Сумської, Житомирської та Київської областей; зовнішні клієнти, такі як Китай та Японія; невеликі та середні сільськогосподарські компанії; середні та малі фермерські господарства; населення.

Соціальна відповідальність даного підприємства у відносинах зі своїми споживачами може проявлятися через:

- організація виробляє якісну, нешкідливу для споживачів продукцію, не завищує ціну на неї, надає про неї правдиву інформацію споживачам;
- організація формує свої відносини з партнером на принципах дотримання договорів, угод та професійних стандартів діяльності, фінансової відповідальності;
- компенсація через надання неякісної продукції споживачам;
- допомога малим та середнім фермерським господарствам;
- через об'єднання логістичних, інфраструктурних, переробних та експортних можливостей, організація гарантує вирішує проблеми більшості сільгоспвиробників, тим самим, збільшуючи доходи малих та середніх господарств;
- всебічне сприяння для розвитку ринку зерна в Україні.

Також для підвищення соціальної відповідальності у АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» відкрито «Гарячу лінію» у 2016 році. З метою оперативного отримання інформації та відгуків щодо співпраці з організацією, зокрема з підприємствами корпорації в

регіонах. Усі звернення приймаються операторами колл-центру та передаються до відповідного підрозділу корпорації. Лінія працює цілодобово. Це допомагає налагодити відносини зі споживачами та суспільством [44].

Територіальна громада. До соціально відповідальних заходів за цією групою зацікавлених осіб слід віднести наступні:

- підтримка громадських ініціатив та розвиток соціальної активності населення;
- соціальні мотиви (намагання власною діяльністю принести користь суспільству);
- піклування про дитячі будинки, школи та садочки тощо;
- прибирання сміття з вулиць громади;
- озеленення територій;
- приймати участь у громадських та суспільних заходах територіальної громади.

Органи місцевої влади та самоврядування. Соціальна відповідальність АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» може проявлятися шляхом виконання наступних заходів:

- приймати участь у реалізації соціально значущих проектів органів місцевої влади та самоврядування;
- приймати участь у соціальному підприємстві, тобто запропонованих органами місцевої влади та самоврядування проектів та програм, які націлені на вирішення соціальних проблем и в цілому поліпшення життя місцевої спільноти.

Суспільство як зацікавлена сторона діяльності підприємства має досить різні сфери інтересів, тому заходи з підвищення рівня соціальної відповідальності також повинні мати різні направленості.

Наведемо деякі з них для підвищення рівня соціальної відповідальності на АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП»:

- діє згідно з нормами екологічного права, турбується про навколишнє середовище. Це означає, що дане підприємство має використовувати лише ті технології, що не здійснюють негативний вплив на довкілля;

- запроваджує новітні технології для зниження негативного впливу або ліквідації шкідливих відходів та запобігає їх викидам;

- вирішення соціальних проблем, які впродовж певного часу не вирішили через обмежений доступ певної цільової групи до фінансових та політичних ресурсів для її розв'язання.

Запропоновані ідеї щодо підвищення соціальної відповідальності АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» подамо у вигляді таблиці 3.8.

Таблиця 3.8. – Пропозиції щодо підвищення соціальної відповідальності АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП»

Стейкхолдери	Пропозиції щодо підвищення соціальної відповідальності
Споживачі товарів та послуг ДПЗКУ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Організація виробляє якісну, нешкідливу для споживачів продукцію, не завищує ціну на неї, надає про неї правдиву інформацію споживачам; ❖ Організація формує свої відносини з партнером на принципах дотримання договорів, угод та професійних стандартів діяльності, фінансової відповідальності; ❖ Компенсація через надання неякісної продукції споживачам; ❖ Допомога малим та середнім фермерським господарствам; ❖ Через об'єднання логістичних, інфраструктурних, переробних та експортних можливостей, організація гарантує вирішує проблеми більшості сільгоспвиробників, тим самим, збільшуючи доходи малих та середніх господарств;

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Всебічне сприяння для розвитку ринку зерна в Україні.
Територіальна громада	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Підтримка громадських ініціатив та розвиток соціальної активності населення; ❖ Соціальні мотиви (намагання власною діяльністю принести користь суспільству); ❖ Піклування про дитячі будинки, школи та садочки тощо; ❖ Прибирання сміття з вулиць громади; ❖ Озеленення територій; ❖ Приймати участь у громадських та суспільних заходах територіальної громади.
Органи місцевої влади та самоврядування	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Приймати участь у реалізації соціально значущих проєктів органів місцевої влади та самоврядування; ❖ Приймати участь у соціальному підприємстві, тобто запропонованих органами місцевої влади та самоврядування проєктів та програм, які націлені на вирішення соціальних проблем и в цілому поліпшення життя місцевої спільноти.
Суспільство	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Діє згідно з нормами екологічного права, турбується про навколишнє середовище. Це означає, що дане підприємство має використовувати лише ті технології, що не здійснюють негативний вплив на довкілля; ❖ Запроваджує новітні технології для зниження негативного впливу або ліквідації шкідливих відходів та запобігає їх викидам; ❖ Вирішення соціальних проблем, які впродовж певного часу не вирішили через обмежений доступ певної цільової групи до фінансових та політичних ресурсів для її розв'язання.

Отже, соціальна відповідальність бізнесу дає можливість частково та динамічно розв'язати гострих проблем не тільки споживачів, а і суспільства.

Запропоновані заходи підвищать рівень соціальної відповідальності даного підприємства, підвищиться рівень конкурентоспроможності, збільшення потенційних споживачів та отримає вищий рівень репутації, створять можливості впливу на зміни суспільства, забезпечать довгострокові

перспективи розвитку суспільства, допоможуть розв'язати соціальні проблеми, в тому числі й працівників організації.

Загальними стимулами для всіх підприємств у сфері соціальної відповідальності є внутрішні переконання (моральні міркування і внутрішнє спонукання) та зростання продажів підприємства, копіювання дій конкурентів, а також запит з боку органів місцевої влади.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Метою написання даної випускної кваліфікаційної роботи була оцінка соціальної відповідальності бізнесу в сучасних економічних умовах (на матеріалах АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП»).

У першому розділі роботи були досліджені теоретичні основи оцінювання соціальної відповідальності бізнесу.

Зокрема, з'ясовано, що соціальна відповідальність – це активна позиція підприємства чи компанії, що полягає у взаємодії із суспільством та розв'язанні соціальних потреб.

У вітчизняному бізнесі корпоративна соціальна відповідальність нажаль, немає належного місця. Це характеризується високим рівнем застосування тіньових операцій.

Поширенню соціальної відповідальності може сприяти використання нових технологій, створення нових видів продукції, інноваційна активність, у результаті прибуток компанії формується за рахунок скорочення витрат, формування нових ринків товарів або послуг. Саме такий шлях обирають розвинені компанії, і як наслідок, вищий рівень СВБ (соціальна відповідальність бізнесу).

У другому розділі було розглянуті економіко-правові основи діяльності підприємства, стан та перспективи розвитку ринку зерна, проведено аналіз економічних та фінансових показників діяльності підприємства за 2018-2020 роки, проаналізовано стан охорони праці на підприємстві

Таким чином, аналізуючи другий розділ кваліфікаційної роботи, можна сказати, що зернове господарство України є однією із стратегічних та найефективніших галузей народного господарства. Зерно та виготовлені продукти з нього є основою продовольчої безпеки держави. Тому дослідження

розвитку ринку зерна є доцільним. Зернова галузь України завжди була і залишається лідером у галузі сільського господарства. Рівень розвитку виробництва зерна є одним із найважливіших показників стану економіки країни.

Україна має високі показники в аграрному секторі, але міжнародні ринки виставляють досить високі вимоги до якості продукції. У 2021 році зібрано понад 84 мільйонів тон зернових і зернобобових, 22,6 мільйонів тон олійних культур, зокрема, серед зернових: пшениці – 32,4 мільйонів тон, ячменю – 10 мільйонів тон, гречки – 110 мільйонів тон; Бобові: горох – 581,5 тисяч тон, просо – 191 тисяча тон, ріпак – 2,9 мільйонів тон. Лідерами по намолоту зерна є Вінницька область (6,7 мільйонів тон зерна), Чернігівська область – 6,2 мільйонів тон, Полтавська область – 5,7 мільйонів тон та Одеська область – 5,2 мільйонів тон, а за врожайністю – Хмельницька область із показниками 87,1 мільйонів тон. 2021 рік увійшов в історію України завдяки рекордним показникам врожайності зернових та олійних культур, але для оптимального рівня ці показники недостатні. У 2022 році рентабельність зерна швидше за все повернеться до традиційного рівня, або навіть до ще нижчих показників. Бо ціни на сільськогосподарську продукцію зростали швидше, ніж “вихідні ресурси”: добрива та паливо купували за старими цінами.

Одним із дієвих факторів стабілізації ринку зернових поставок є впровадження інтенсивних технологій вирощування зернових культур, які підвищують урожайність та зменшують їх мінливість у роках.

Аналізуючи фінансові та економічні показники підприємства, можна стверджувати, що змін зазнали розміри запасів, у 2018 році вони дорівнювали 10167538 тисяч гривень, у 2019 році – 11131705 тисяч гривень, у 2020 році – 7370135 тисяч гривень. Найбільше значення цей показник має у 2019 році. Їх зростання зумовлено як залишок нереалізованої продукції на складах підприємства, так і виробничими ресурсами необхідними для здійснення

виробничої діяльності АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

Грошові кошти на АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» зменшились. У 2018 році – 20946493 тисяч гривень, у 2019 – 6763630 тисяч гривень, у 2020 – 2238294 тисяч гривень. Це свідчить про погіршення ліквідності та платоспроможності досліджуваного підприємства. Тобто, підприємство не матиме змоги вчасно розрахуватися по своїм боргам. Підприємству слід оптимізувати ліквідність, яка реалізується за допомогою оперативного механізму фінансової стабілізації – системи заходів спрямованих, з одного боку, на зменшення фінансових зобов'язань, а з іншого – на збільшення грошових активів: підвищення ефективності використання основних фондів підприємства, збільшення інтенсивності використання оборотних активів, підвищення продуктивності праці, подальше збільшення обсягів реалізації продукції.

До позитивних змін можна віднести зменшення розмірів дебіторської заборгованості. У 2018 році – 2316462 тисяч гривень, у 2019 – 2138025 тисяч гривень, 2020 – 1966518 тисяч гривень. Це свідчить про те, що підприємство посилило свою політику у сфері роботи з дебіторами.

У 2018 році показник чистого доходу (виручки) від реалізації продукції має найбільше значення, що дорівнює 10504800 тисяч гривень, порівняно з 2019 та 2020 роками. Зростання виручки та відповідно, чистого доходу свідчить про зростання масштабів діяльності підприємства. У 2019 році цей показник стрімко низився. На це вказує зменшення обсягу реалізації продукції.

Показник обсягу реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) має позитивне зростання з 2018 по 2020 роки. Збільшення даного показника досягається шляхом: - зростанням обсягу виробництва продукції; зменшенням залишків готової продукції на кінець звітної періоду.

У 2020 році спостерігаємо збільшення середньооблікової чисельності працівників з 2206 у 2018 році, 2239 у 2019 році та 3000 чоловік у 2020 році. Системне зростання продуктивності праці є пріоритетом підвищення ефективності роботи будь-якого підприємства чи галузі. Проте, у 2020 році продуктивність праці зменшилась до 3607,30 тисяч гривень порівняно з 2019 роком, що дорівнювало 4299, 05 тисяч гривень. Це відбулося за рахунок збільшення середньооблікової чисельності працівників.

Проаналізувавши рентабельність продажів підприємства бачимо, що найбільші показники у 2019 році, що дорівнюють 117,54%, а у 2020 році ці показники знизились до 83,27%. Причиною зниження цього коефіцієнта є зниження ефективності продажів продукції, тобто зменшення прибутку, отриманого підприємством в обсягу реалізації даної продукції. Іншою причиною цього показника може бути падіння обсягу продажів. Це пов'язано зі збільшенням витрат на одиницю продукції. Показник рентабельності продажів визначає найважливіший аспект діяльності підприємства – реалізацію основної продукції та оцінює частку собівартості в продажах.

Щодо рентабельності активів, бачимо, що кожного року цей показник збільшується, від 4,22% у 2018 році, 6,25% у 2019 році та 32,30% у 2020 році. Це свідчить про те, що чистий прибуток підприємства з кожним роком стрімко збільшується.

Рентабельність власного капіталу – показник, що характеризує ефективність використання власного капіталу. Вказує, яка норма прибутку на вкладений власний капітал. Підвищення цього показника – вагоме завдання для кожного підприємства. Спостерігаємо, що найбільший показник у 2019 році, що дорівнює 66,66% - це означає підвищення здатності підприємства генерувати прибуток власникам та збільшення чистого прибутку підприємства на одиницю власного капіталу. Проте у 2020 році цей показник знизився

порівняно до 12,31% порівняно з 2019 роком. Це свідчить про неефективне вкладення власного капіталу у діяльність підприємства.

У третьому розділі роботи була виконана оцінка стану соціальної відповідальності на даному підприємстві, розроблені шляхи підвищення рівня соціальної відповідальності.

Дослідивши соціальну відповідальність на підприємстві, можна стверджувати, що АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» має зниження показника частки сумарних соціальних інвестицій в сумарному обсязі реалізованих послуг. Підприємство має збиткову діяльність, а отже, не здійснює соціальних інвестицій в обсязі до оподаткування, тобто, недотримується економічної відповідальності підприємства. Проте має достатньо високі показники здійснення соціальної відповідальності по відношенню до власних працівників підприємства. На це вказують розрахунки відповідних показників та аналіз ефективності використання робочої сили.

Підприємству були запропоновані наступні шляхи підвищення соціальної відповідальності, які на мій погляд підвищать рівень соціальної відповідальності, підвищать рівень конкурентоспроможності, збільшиться кількість потенційних споживачів та підприємство отримає вищий рівень репутації, забезпечать довгострокові перспективи розвитку суспільства, допоможуть розв'язати соціальні проблеми.

ГЛОСАРІЙ

1. Глосарій (з латинської glossarium – “словник глос”) – словник до тексту, який пояснює маловідомі або застарілі слова. Глосарій – список понять в певній області знання з їх визначеннями

2. Соціальна відповідальність бізнесу, СВБ, Корпоративна соціальна відповідальність – концепція бізнес-практики, економічна діяльність переважно великих організацій, що передбачає відповідальність організації за вплив їхніх бізнес-рішень та діяльності на навколишнє середовище та суспільство через прозору та етичну поведінку

3. Рейдерство в Україні – це вилучення майна на нібито законних підставах. Виникає воно через прогалини в законі або через системні недоліки функціонування державних інститутів (судової та правоохоронної систем, тощо)

4. Глобальний договір ООН – ініціатива ООН, яка спрямована на сприяння СВБ та підтримку для усунення проблем глобалізації та створення більш стабільної та всеохопної економіки

5. Міжнародний стандарт ISO 26000 – це допомога організаціям в упорядкуванні своєї діяльності в галузі соціальної відповідальності. Цей стандарт дає єдине розуміння соціальної відповідальності та детальну інструкцію для всіх організацій

6. ООН (Організація Об'єднаних Націй) – глобальна міжнародна організація, що несе за мету підтримання й зміцнення миру й міжнародної безпеки, розвиток співробітництва між державами світу

7. Підприємство – самостійний суб'єкт господарювання, який створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, для задоволення особистих та суспільних потреб

8. Соціальна звітність або нефінансова звітність – це звіти підприємств, що включають інформацію не тільки про результати фінансово-економічної діяльності (прибуток, інвестиції, репутація, тощо), але і соціальні (охорона здоров'я, етика бізнесу, трудові відносини, тощо) та екологічні (виклади вуглецю, техногенні аварії, відповідність чи невідповідність екологічному законодавству, тощо)

9. Ринок зерна – це система товарно-грошових відносин, що виникають між його суб'єктами в процесі виробництва, зберігання, торгівлі та використання зерна на засадах вільної конкуренції, вільного вибору напрямів реалізації зерна та визначення цін, а також державного контролю за його якістю та зберіганням

10. Ринкова економіка – економіка вільного підприємництва, система господарювання, яка заснована на широкому прояві бізнесу

11. Підприємництво – форма діяльності у сфері виробництва та обміну товарів, надання послуг з метою отримання прибутку

12. Підприємницька діяльність – це ініціативна, самостійна діяльність фізичних осіб або установ (компаній), спрямована на отримання прибутку або особистого доходу, що здійснюється на власний ризик і під відповідальність власного майна прибутку

13. Акціонерне товариство – це господарське товариство, статутний капітал якого поділено на певну кількість часток однієї номінальної вартості

14. Правовий статус – це становище певного суб'єкта в правовій реальності, що відображається у його взаєминах з суспільством та державою

15. Обсяг виробленої продукції (робіт та послуг) – вартість продукції, робіт та послуг у звітному періоді, що є результатом виробничої діяльності підприємств

16. Юридична адреса – офіційно зареєстрований, занесений до реєстру адресу юридичної особи

17. Підприємець – це фізична особа, зареєстрована в установленому законом порядку, яка здійснює підприємницьку діяльність на власну відповідальність і відповідає за боргами всім своїм майном [Чим відрізняється підприємець від бізнесмена]

18. Бізнесмен – це фізична особа, яка професійно займається комерційною діяльністю різного рівня, інвестує власні та позикові кошти у виробництво, та різні галузі економіки [Чим відрізняється підприємець від бізнесмена]

19. Юридична особа - підприємство (фірма), організація, яка має майно (активи) і відповідає ним за своїми борговими зобов'язаннями, а також має певний юридичний статус (назву і адресу), статут, банківські рахунки, печатку, самостійний баланс

20. Рентабельність власного капіталу – фінансовий коефіцієнт, що характеризує ефективність використання власного капіталу [Рентабельність власного капіталу]

21. Аналіз (грец. *analyzis* – розділення, розчленування) – спосіб пізнання предметів і явищ навколишнього середовища, який ґрунтується на розчленуванні цілого на складові частини й вивченні їх у всьому різноманітті зв'язків та залежностей. Залежно від мети, методів і прийомів проведення, галузі застосування, використаного інструментарію його розглядають з декількох боків: розчленування об'єкта (подумки або насправді) на складові елементи; всебічне розбирання, розглядання, наприклад, творів мистецтва, процесів, рішень; уточнення логічної форми (структури) міркування у формальній логіці; як синонім наукового дослідження взагалі або метод вивчення об'єкта шляхом розгляду його окремих сторін, властивостей, складових; визначення складу речовини

22. Звітність – впорядкована система узагальнених показників, що характеризують діяльність підприємства за певний період

23. Баланс – звіт про фінансовий стан підприємства, котрий відображає активи, зобов'язання та власний капітал на певну дату

24. Фінансова звітність-бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період

25. Витрати на оплату праці – суми виплат на заробітну плату за виконану роботу робітників і службовців разом з різними нарахуваннями, у тому числі податками

26. Прибуток – це різниця між доходом та витратами

27. Дохід – це збільшення економічних можливостей підприємства, а витрати – їх зменшення

28. Витрати – це зменшення економічних вигід у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань

29. Охорона праці – це система правових, соціальних, економічних, організаційних, технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів і засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я та працездатності людини в процесі трудової діяльності (ст.1 Закону України). “Про охорону праці”

30. Роботодавець – власник підприємства, установи, організації чи уповноваженого ним органу незалежно від форми власності, виду діяльності, господарювання та фізична особа, яка використовує найману працю

31. Працівник – особа, яка працює на підприємстві, в організації чи підприємстві та виконує обов'язки чи функції відповідно до трудового договору (контракту)

32. Організація охорони праці на підприємстві – це цілісна система прав, обов'язків і повноважень суб'єктів виробничого процесу, дій, спрямованих на підтримання безпечного рівня виробництва, правил і положень, що регулюють працевлаштування працівників .

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Що таке КСВ?.URL: <https://bazilik.media/shcho-take-ksv/> (дата звернення 09.05.2022)
2. Соціальна відповідальність бізнесу. URL: <https://dse/org.ua> (дата звернення 18.04.2022)
3. Теоретичні засади формування та практика впровадження корпоративної соціальної відповідальності підприємств. URL: file:///C:/Users/%D0%94%D0%B0%D1%80%D0%BA/Downloads/2_5337233306142381613.pdf (дата звернення 27.04.2022)
4. Соціальна відповідальність бізнесу: що це означає та чому це важливо. URL: <http://mainbusinesspartner.ua/sotsialna-vidpovidalnist-bisnesu> (дата звернення 08.06.2022)
5. Значення і сутність соціальної відповідальності в умовах функціонування ринкової економіки. URL :<http://www.visnyk-econom>.(дата звернення 22.05.2022)
6. Корпоративна соціальна відповідальність. Навіщо вона потрібна. URL:<https://biz.nv.ua/ukr/experts/navishcho-potribna-korporativna-socialna-vidpovidalnist-2481226.html> (дата звернення 21.05.2022)
7. Корпоративна соціальна відповідальність. URL: <https://uk.m.wikipedia.org> (дата звернення 05.05.2022)
8. Соціальна відповідальність бізнесу: Українські реалії і проблеми. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/88596> (дата звернення 12.09.2014)
9. Основні принципи соціальної відповідальності. URL: <https://studfile.net> (дата звернення 29.04.2022)
10. ISO/DIS 26000: Guildance on social responsibility.URL: <http://isot.iso.org/livelink/livelink/fetch/2000/2122/830949/3934883/3935837/ISO/DI S2600/Guidance/on/Social/Responsibility.pdf> (дата звернення 29.05.2022)

11. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. Навч. посіб. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», 2015. 180 с.
12. Що таке Глобальний договір ООН? Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article>. (дата звернення: 12.05.2022)
13. Принципи та впровадження соціальної відповідальності. Сталий розвиток та корпоративна соціальна відповідальність”. URL: <http://moodle.udec.ntu-kpi.kiev.ua/moodle/mod/resource/view.php?r=2570> (дата звернення 26.04.2022)
14. The Ten Principles of the Global Compact. URL – Access mode : <http://www.un.org.ua/en/main/corporate-social-responsibility-and-global-compact/the-ten-principles-of-theglobal-compact> (дата звернення 11.06.2022)
15. Принципи та механізм КСВ. URL: <https://csrjournal.com/1446-principy-korporativnojj-socialnojj-otvetstvennosti.html> (дата звернення 25.08.2013)
16. Харченко Т.О. Принципи корпоративної соціальної відповідальності як фактор формування конкурентних переваг організації. *Економічні студії*. 2017. №3. С. 45-51
17. Що таке нефінансова звітність і хто в ній зацікавлений? Офіційний сайт CSR MarketPlace. URL: <http://www.csrinfo.org.ua/> (дата звернення 18.04.2022)
18. Офіційний сайт Центру “Розвиток корпоративної соціальної відповідальності”. URL: <http://csr-ukraine.org/> (дата звернення 04.05.2022)
19. Євтушенко В.А. Оцінка корпоративної соціальної відповідальності: методи, об’єкти, показники. *Вісник НТУ “ХПІ”*. 2015. №46 (1019). С.53-63.

20. Сухотеріна М.І. Механізм соціальної відповідальності у стратегії корпоративного управління підприємством. Одес.нац.політехн.ун-т. Одеса. 2016. 254 с.
21. Буян О.А. Підходи до оцінки ефективності КСВ підприємств в Україні. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія "Економіка"*. Випуск 6 (2). С.159 – 165.
22. Кусик Н.Л. Критичний аналіз методів оцінки ефективності соціальної відповідальної діяльності підприємства. Одеський національний університет імені І.І. Мечникова. Одеса. 2016 р. 415 с.
23. Філіпова С.В., Сухотеріна М.І. Порівняльна характеристика методик оцінки ефективності системи *КСВ.//БІЗНЕСІНФОРМ*. 2015. №3. Одеський національний політехнічний університет. С. 284 – 287.
24. Стан та проблеми розвитку ринку зерна в Україні. [URL:http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1928](http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1928) (дата звернення 13.03.2022)
25. Про зерно та ринок зерна в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-15#Text> (дата звернення 30.04.2022)
26. Про зерно та ринок зерна в Україні [Текст]: Закон України від 04 липня 2002 р. № 37-IV. (Дата звернення 30.04.2022)
27. Аналіз ринку зернових 2021,2022 роки та потреби ринку – Агрополіт. URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/946-rinok-zerna-2022--prognozi-kukurudza-pshenitsya-sonyashnik-yachmin> (дата звернення 30.04.2022)
28. Ільчук М.М., Коновал І.А., Барановська О.Д.. Розвиток ринку зерна в Україні та його стабілізація. Київ. 2019. 145с.
29. Аграрний 2021-й: зернові рекорди. URL:<https://agravery.com/uk/posts/show/agrarnij-2021-j-zernovi-rekordi-ci-ostannij-vdalij-rik-dla-kukurudzi> (дата звернення 01.05.2022)

30. Державна продовольчо-зернова корпорація України – ДПЗКУ.
URL: <https://www.pzcu.gov.ua/> (дата звернення 17.07.2022)
31. Статут АТ “Державно продовольчо-зернова корпорація України”
(ідентифікаційний код 37243279)
32. Щодо застосування положень цивільного кодексу України. URL:
https://minjust.gov.ua/m/str_4751 (дата звернення 21. 07.2018)
33. Класифікація форм власності. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va288217-94> (дата звернення 02.05.2022)
34. Красношاپка В.В. Формування системи фінансово-економічних показників діяльності підприємств\ Красношاپка В.В. *Ефективна економіка. Серія №5*. Київський Політехнічний Інститут. 2013. №975
35. Ларка М.І. Аналіз фінансового стану підприємства як засіб підвищення ефективності його діяльності. *Вісник НТУ “ХПІ”*. Серія “Технічний прогрес і ефективність виробництва”. 2013. № 22 (995). С. 168–174
36. Продуктивність праці та її планування. URL:
<https://buklib.net/books/37313/> (дата звернення 05.05.2022)
37. Шляхи підвищення продуктивності праці на підприємствах. URL:
<http://ktpe-conf.kpi.ua/ktpe-conf/paper/view/3065> (дата звернення 21. 04. 2022)
38. Охорона праці на підприємстві. URL:
<https://www.sop.com.ua/article/378-organzatsiya-ohoroni-prats>] (дата звернення 15.06.2022)
39. Закон “Про охорону праці” URL:<https://pon.org.ua/ohorona-praci/72-zakon-pro-okhoronu-praci.html> (дата звернення 02.05.2022)
40. Розділ охорони праці з колективного договору АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП»

41. Грибан В.Г., Негодченко О.В. Охорона праці: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Центр учбової літератури. 2020. 280 с.
42. Продуктивність праці та її планування. URL: <https://buklib.net/books/37313/> (дата звернення 21.03.2022)
43. Трудомісткість як сума затрат живої праці. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/14847/> (дата звернення 12. 03. 2022)
44. ДПЗКУ. URL: <https://www.pzcu.gov.ua/> (дата звернення 02.05. 2022)
45. Методичні вказівки до виконання та оформлення кваліфікаційної роботи здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності 076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” – Полтава: Національний університет “Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка”, 2021. 67 с.
46. Шира Н. О., Іващенко А.І. Напрями впровадження системи корпоративної соціальної відповідальності в практику українських підприємств. *Ефективна економіка*. 2013. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua> (дата звернення 14.03.2022)
47. Форум соціально відповідального бізнесу. URL: <http://svb.org.ua> (дата звернення 01.03.2022)
48. Стеценко В. Березова Ю. Корпоративна соціальна відповідальність підприємств в умовах пандемії. *Галицький економічний вісник*, № 2 (63) 2020. С. 243-250
49. Проект Концепції соціального розвитку України на 2013—2023 рр. URL.: <http://mlsp.gov.ua/control/uk/> (дата звернення 20.05.2021)
50. Саприкіна М. А., Саєнсус М.А., А.І. Зінченко. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: посібник. К.: Вид-во «Фабований лист»., 2011. 480 с.
51. Серіков Я. О., Коженевські Л., Хворост М. В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: підручник: у 2 ч. Ч. 1: Безпека життєдіяльності. Харків:

ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 2021. 255 с.

52. Акімова І., Осінкіна О., Філіпченко О., Марцінків А. Соціальна відповідальність бізнесу: розуміння та впровадження. К.: Видавнича компанія «КІТ». 2015. 41 с.

53. Аналітичний звіт «Корпоративна соціальна відповідальність 2005-2010: стан та перспективи розвитку». URL: http://uniter.org.ua/data/block/research_ukr_final.pdf (дата звернення 05.05.2022)

54. Антоненко Н.В. Корпоративна соціальна відповідальність в системі мотивації праці. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2019. Випуск 3 (36). С.142-147

55. Антошко Т. Р. Механізм впровадження корпоративної соціальної відповідальності на промислових підприємствах: автореф. дис. на здобуття наук. ступня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» К. 2012. 20 с.

56. Буко С. Корпоративна соціальна відповідальність як принцип ціннісно зорієнтованого менеджменту. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2016. №2. С.149–157.

57. Булатів А.С. Економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посіб. К.: Знання. 2017. 408с.

58. Винокуров В.А. Организация стратегического управления на предприятии. Х.: Центр экономики и маркетинга, 2015. 270 с.

59. Власова Т. Підвищення кваліфікації персоналу як складова соціальної відповідальності бізнесу *Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка*. 2013. № 148. С. 28–31.

60. Волик І.М. Український вибір моделі корпоративного управління URL: <https://www.inter-nauka.com/ua/> (дата звернення 12.04.2022)

61. Воробей В. Корпоративна соціальна відповідальність чи вигода? *Києво-Могилянська Бізнес Студія*. 2015. № 10. С. 19-29.

62. Галушка З. Феномен соціального підприємництва: поняття та перспективи розвитку в Україні. *Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка*. 2013. № 148. С. 15–17.

63. Одарченко М.С., Одарченко А.М., Степанов В.І., Черненко Я.М. *Основи охорони праці: підручник*. Х.: Стиль-Издат. 2017. 334 с.

64. Осецький В. Л., Марченко В. М. «Соціальна відповідальність корпорацій України як фактор забезпечення їхньої конкурентоспроможності». *Економіка та держава*. № 1. 2017. С. 9–12.

65. Петроє О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної соціальної політики: [монографія]. К.: Центр учбової літератури, 2012. 152 с.

66. Петухова О.М., Римаренко М.К. Аналіз та перспективи розвитку пивоварної галузі України. *Ефективна економіка*. 2015. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua> (дата звернення 1.06.2022)

67. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Підручник. Тернопіль: Економічна думка. 2011. 365 с.

68. Порохня В.М., Безземельна Т. О., Кравченко Т. А. Стратегічне управління: навчальний посібник К.: Центр учбової літератури. 2016. 224 с.

69. Портна О. В. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. К.: Ліра-К. 2015. 312 с.

70. Саприкіна М. А., Саєнсус М.А., А.І. Зінченко. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: посібник. К.: Вид-во «Фабований лист», 2011. 480 с.

71. Сталінська Г.О. «Соціальна складова корпоративного управління: вплив на ефективність діяльності ТНК». *Культура народів Причорномор'я*. 2014. №99. С. 105-109

72. Степанова О.В. Соціально-відповідальне управління промисловими підприємствами: проблеми формування та напрямки реалізації. *Вісник*

Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка та менеджмент». 2011. № 6-7 (26- 27). С. 404-414.

73. Стеценко В. Березова Ю. Корпоративна соціальна відповідальність підприємств в умовах пандемії. *Галицький економічний вісник*, № 2 (63) 2020. С. 243-250

74. Стиценко Т.Є., Пронюк Г.В., Сердюк Н.М., Хондак І.І. «Безпека життєдіяльності»: навч. посібник. Харків: ХНУРЕ. 2018. 336 с.

75. Форум соціально відповідального бізнесу. URL: <http://svb.org.ua> (дата звернення 15.04.2022).

ДОДАТОК А

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНА ПРОДОВОЛЬЧО-ЗЕРНОВА КОРПОРАЦІЯ УКРАЇНИ"	за ЄДРПОУ		2018.10.01 37243279
Територія ПЕЧЕРСЬКИЙ	за КОАТУУ		8038200000
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ		230
Вид економічної діяльності Діяльність головних управлінь (хед-офісів)	за КВЕД		70.10
Середня кількість працівників 5080			
Адреса, телефон Саксаганського, 1,, м. Київ, 01033, 0442061549, 0442061521			

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 30.09.2018 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3624	3455
первісна вартість	1001	4661	5839
накопичена амортизація	1002	1037	2384
Незавершені капітальні інвестиції	1005	399070	408076
Основні засоби	1010	3278706	3229758
первісна вартість	1011	3375093	3398886
знос	1012	96387	169128
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
<i>первісна вартість інвестиційної нерухомості</i>	1016	0	0
<i>знос інвестиційної нерухомості</i>	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
<i>первісна вартість довгострокових біологічних активів</i>	1021	0	0
<i>накопичена амортизація довгострокових біологічних активів</i>	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
<i>Гудвіл</i>	1050	0	0
<i>Відстрочені аквізиційні витрати</i>	1060	0	0
<i>Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах</i>	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	3681400	3641289

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4895401	5272137
<i>Виробничі запаси</i>	1101	558633	614047
<i>Незавершене виробництво</i>	1102	44477	49528
<i>Готова продукція</i>	1103	75638	85257
<i>Товари</i>	1104	4216653	4523305
Поточні біологічні активи	1110	441	421
<i>Депозити перестраховання</i>	1115	0	0
<i>Векселі одержані</i>	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	250827	227343
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	230632	431424
з бюджетом	1135	1230265	1218374
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів</i>	1140	118958	257841
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків</i>	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10392	181480
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	27321566	20946551
<i>Готівка</i>	1166	95	58
<i>Рахунки в банках</i>	1167	27321471	20946493
Витрати майбутніх періодів	1170	409	14598
<i>Частка перестраховика у страхових резервах</i>	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
<i>резервах довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>	1182	0	0
<i>резервах незароблених премій</i>	1183	0	0
<i>інших страхових резервах</i>	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	6474	7859
Усього за розділом II	1195	34065365	28558028
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	37746765	32199317

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	867717	867717
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2818746	2818839
Додатковий капітал	1410	39299	39299
<i>Емісійний дохід</i>	1411	0	0
<i>Накопичені курсові різниці</i>	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(9493810)	(10822231)
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
<i>Інші резерви</i>	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	(5768048)	(7096376)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
<i>Пенсійні зобов'язання</i>	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	39995793	33957914
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
<i>Довгострокові забезпечення витрат персоналу</i>	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	10	10
<i>Благодійна допомога</i>	1526	0	0
<i>Страхові резерви</i>	1530	0	0
<i>у тому числі:</i>	1531	0	0
<i>резерв довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резерв збитків або резерв належних виплат</i>	1532	0	0
<i>резерв незароблених премій</i>	1533	0	0
<i>інші страхові резерви</i>	1534	0	0
<i>Інвестиційні контракти</i>	1535	0	0
<i>Призовий фонд</i>	1540	0	0
<i>Резерв на виплату джек-поту</i>	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	39995803	33957924
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
<i>Векселі видані</i>	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2105042	4244739
товари, роботи, послуги	1615	188592	381574
розрахунками з бюджетом	1620	3016	7730
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	397	3874
розрахунками з оплати праці	1630	568	16689
<i>Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами</i>	1635	17019	19702
<i>Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками</i>	1640	0	0
<i>Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків</i>	1645	0	0
<i>Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю</i>	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	39308	29911
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
<i>Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків</i>	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1165068	633550
Усього за розділом III	1695	3519010	5337769

3 кв. 2018

37243279

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	37746765	32199317

Примітки: Орган Управління-Міністерство аграрної політики та продовольства України.

Керівник

Марченко Ірина Олександрівна

Головний бухгалтер

Чорна Ірина Михайлівна

КОДИ
2018.10.01
37243279

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 9 місяців 2018 року

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	7332634	8156648
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	0	0
<i>Премії підписані, валова сума</i>	2011	0	0
<i>Премії, передані у перестраховання</i>	2012	0	0
<i>Зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	0	0
<i>Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6915548)	(7508612)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	417086	648036
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	0	0
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	0	0
<i>Зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	0	0
<i>Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	919620	613408
<i>Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	0	0
<i>Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	0	0
<i>Дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування</i>	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(216091)	(242295)
Витрати на збут	2150	(239816)	(248672)
Інші операційні витрати	2180	(778502)	(633556)
<i>Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	(0)	(0)
<i>Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	102297	136921
прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	604159	1007608
Інші доходи	2240	4583778	3407072
<i>Дохід від благодійної допомоги</i>	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(1898520)	(1767188)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(4716813)	(3082179)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	0	0
прибуток			
збиток	2295	(1325099)	(297766)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:	2350	0	0
прибуток			
збиток	2355	(1325099)	(297766)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(1325099)	(297766)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	653301	432486
Витрати на оплату праці	2505	355975	371260
Відрахування на соціальні заходи	2510	71567	69166
Амортизація	2515	73267	70700
Інші операційні витрати	2520	1660564	1726208
Разом	2550	2814674	2669820

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: У звітному періоді Товариство не випускало дивіденди.

Керівник

Марченко Ірина Олександрівна

Головний бухгалтер

Чорна Ірина Михайлівна

КОДИ
2018.10.01
37243279

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 9 місяців 2018 року**

Форма № 3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	7099978	8358954
Повернення податків і зборів	3005	1353614	2069569
у тому числі податку на додану вартість	3006	1353614	2069569
Цільового фінансування	3010	0	0
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	423335	58748
Надходження від повернення авансів	3020	35789	47183
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	480	19373
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1682	4853
Надходження від операційної оренди	3040	4697	4139
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	76871	85618
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(7609877)	(8116039)
Праці	3105	(295422)	(302218)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(74728)	(72264)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(102810)	(101824)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(0)	(1023)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(102810)	(100801)
Витрачання на оплату авансів	3135	(1171283)	(212782)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(4779)	(1794)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(41674)	(66375)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	(304127)	1775141
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих: відсотків	3215	482374	1003518
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0

1	2	3	4
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(26812)	(58881)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(15466)	(42447)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	440096	902190
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	0
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(4131062)	(0)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(2528993)	(2303885)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(6660055)	(2303885)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(6524086)	373446
Залишок коштів на початок року	3405	27321566	27554553
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	149071	(669086)
Залишок коштів на кінець року	3415	20946551	27258913

Примітки: д/н

Керівник

Марченко Ірина Олександрівна

Головний бухгалтер

Чорна Ірина Михайлівна

ДОДАТОК Б

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		2020.01.01
Підприємство АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНА ПРОДОВОЛЬЧО-ЗЕРНОВА КОРПОРАЦІЯ УКРАЇНИ"	за ЄДРПОУ	37243279
Територія ПЕЧЕРСЬКИЙ	за КОАТУУ	8038200000
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності Діяльність головних управлінь (хед-офісів)	за КВЕД	70.10
Середня кількість працівників 4792		
Адреса, телефон Сакаганського, 1, Київ, Печерський, Київська область, 01033, Україна, 044 206-15-09		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		v
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2019 р.

Форма № 1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	7910	14077
первісна вартість	1001	10784	18440
накопичена амортизація	1002	2874	4363
Незавершені капітальні інвестиції	1005	394020	358429
Основні засоби	1010	3230872	3192533
первісна вартість	1011	3419099	3503368
знос	1012	188227	310835
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
<i>первісна вартість інвестиційної нерухомості</i>	<i>1016</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>знос інвестиційної нерухомості</i>	<i>1017</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
<i>первісна вартість довгострокових біологічних активів</i>	<i>1021</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>накопичена амортизація довгострокових біологічних активів</i>	<i>1022</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	5537653	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
<i>Гудвіл</i>	<i>1050</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Відстрочені аквізиційні витрати</i>	<i>1060</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах</i>	<i>1065</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	9170455	3565039

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7644444	3487261
<i>Виробничі запаси</i>	1101	609603	692553
<i>Незавершене виробництво</i>	1102	36056	45563
<i>Готова продукція</i>	1103	90810	32545
<i>Товари</i>	1104	6907975	2716600
Поточні біологічні активи	1110	21112	26410
<i>Депозити перестрахування</i>	1115	0	0
<i>Векселі одержані</i>	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	567537	584833
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	292689	105908
з бюджетом	1135	1335405	1338504
у тому числі з податку на прибуток	1136	2269	4192
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів</i>	1140	223954	86473
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків</i>	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	25490	2307
Поточні фінансові інвестиції	1160	8827038	4737240
Гроші та їх еквіваленти	1165	3433526	6763630
<i>Готівка</i>	1166	0	0
<i>Рахунки в банках</i>	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	6176	16961
<i>Частка перестраховика у страхових резервах</i>	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
<i>резервах довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>	1182	0	0
<i>резервах незароблених премій</i>	1183	0	0
<i>інших страхових резервах</i>	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	22377371	17169527
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	31547826	20734566

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	867717	867717
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2267817	2267817
Додатковий капітал	1410	63987	63987
<i>Емісійний дохід</i>	1411	0	0
<i>Накопичені курсові різниці</i>	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(11273905)	(12821923)
Незмочений капітал	1422	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
<i>Інші резерви</i>	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	(8074384)	(9622402)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	484963	398707
<i>Пенсійні зобов'язання</i>	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	33040368	24755135
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
<i>Довгострокові забезпечення витрат персоналу</i>	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
<i>Благодійна допомога</i>	1526	0	0
<i>Страхові резерви</i>	1530	0	0
<i>у тому числі:</i>	1531	0	0
<i>резерв довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резерв збитків або резерв належних виплат</i>	1532	0	0
<i>резерв незароблених премій</i>	1533	0	0
<i>інші страхові резерви</i>	1534	0	0
<i>Інвестиційні контракти</i>	1535	0	0
<i>Призовий фонд</i>	1540	0	0
<i>Резерв на виплату джек-поту</i>	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	33525331	25153842
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
<i>Векселі видані</i>	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	5349754	4417142
товари, роботи, послуги	1615	212930	169418
розрахунками з бюджетом	1620	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	43870	47905
<i>Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами</i>	1635	40575	28533
<i>Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками</i>	1640	0	0
<i>Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків</i>	1645	0	0
<i>Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю</i>	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	340631	518038
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
<i>Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків</i>	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	109119	22090
Усього за розділом III	1695	6096879	5203126

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2019 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
<i>Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)</i>	2000	13002202	10404800
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	0	0
<i>Премії підписані, валова сума</i>	2011	0	0
<i>Премії, передані у перестраховання</i>	2012	0	0
<i>Зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	0	0
<i>Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	0	0
<i>Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)</i>	2050	(15337417)	(10088799)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	0	506001
збиток	2095	(1434125)	(0)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	0	0
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	0	0
<i>Зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	0	0
<i>Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	74782	70468
<i>Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	0	0
<i>Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	1729	15702
<i>Дохід від використання коштів, вилучених від оподаткування</i>	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(356585)	(347608)
Витрати на збут	2150	(336282)	(175143)
Інші операційні витрати	2180	(655317)	(42162)
<i>Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	(0)	(0)
<i>Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	11556
збиток	2195	(2707527)	(0)
<i>Дохід від участі в капіталі</i>	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	3453791	1139143
Інші доходи	2240	0	0
<i>Дохід від благодійної допомоги</i>	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(2380537)	(2628131)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(1634273)	(1477432)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	86255	7715
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:	2350	0	0
прибуток			
збиток	2355	(1548018)	(1469717)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Додаток (зубиток) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(1548018)	(1469717)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	15081718	9646852
Витрати на оплату праці	2505	571340	507530
Відрахування на соціальні заходи	2510	107257	102222
Амортизація	2515	104669	105206
Інші операційні витрати	2520	820617	250315
Разом	2550	16685601	10612125

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	8677170	8677170
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	8677170	8677170
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,18	0,17
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,18	0,17
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: д/н

Керівник

А.В.Власенко

Головний бухгалтер

І.М. Чорна

Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)

за 2019 рік

Форма № 3-н

Код за ДКУД 1801006

Стаття	Код рядка	За звітний період		За аналогічний період попереднього року	
		надходження	видаток	надходження	видаток
1	2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	3500	0	1634273	0	1477432
Коригування на:	3505	104670	X	105183	X
амортизацію необоротних активів					
збільшення (зменшення) забезпечень	3510	177407	0	0	0
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515	0	0	0	0
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	3520	0	2747077	0	1164567
Прибуток (збиток) від участі в капіталі	3521	0	0	0	0
Зміна вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю, та дохід (витрати) від первісного визнання	3522	0	0	0	0
Збиток (прибуток) від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу та груп вибуття	3523	0	0	0	0
Збиток (прибуток) від реалізації фінансових інвестицій	3524	0	0	0	0
Зменшення (відновлення) корисності необоротних активів	3526	0	0	0	0
Фінансові витрати	3540	X	(2380537)	X	(2628131)
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	3689996	0	0	3286195
Збільшення (зменшення) запасів	3551	3935502	0	0	2772509
Збільшення (зменшення) поточних біологічних активів	3552	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	3553	0	153467	0	339125
Зменшення (збільшення) іншої поточної дебіторської заборгованості	3554	29631	0	0	239649
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556	0	10785	0	6970
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557	0	3569	0	8516
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3561	0	12281	62763	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3562	0	0	0	354
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3563	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3564	4035	0	1641	0
Збільшення (зменшення) доходів майбутніх періодів	3566	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3567	0	99070	16524	0
Грошові кошти від операційної діяльності	3570	1971260	0	0	3194880
Сплачений податок на прибуток	3580	X	0	X	0
Сплачені відсотки	3585	X	2596098	X	2534009
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	0	624838	0	5728889

1	2	3	4	5	6
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	7642214	X	10518588	X
необоротних активів	3205	0	X	0	X
Надходження від отриманих: відсотків	3215	621351	X	681836	X
дивідендів	3220	0	X	0	X
Надходження від деривативів	3225	0	X	0	X
Надходження від погашення позик	3230	0	X	0	X
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	X	0	X
Інші надходження	3250	0	X	0	X
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	X	0	X	0
необоротних активів	3260	X	36907	X	93335
Виплати за деривативами	3270	X	0	X	0
Витрачання на надання позик	3275	X	0	X	0
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	X	0	X	0
Інші платежі	3290	X	0	X	0
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	8226658	0	11107089	0
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	X	0	X
Отримання позик	3305	0	X	0	X
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	X	0	X
Інші надходження	3340	0	X	0	X
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	X	0	X	0
Погашення позик	3350	X	4271715	X	4131062
Сплату дивідендів	3355	X	0	X	0
Витрачання на сплату відсотків	3360	X	0	X	0
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	X	0	0	0
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	X	0	X	0
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	X	0	X	0
Інші платежі	3390	X	0	X	0
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0	4271715	0	4131062
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	3330104	0	1247137	0
Залишок коштів на початок року	3405	3433526	X	2198518	X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	6763630	0	3433526	0

Примітки: д/н

Керівник

А.В. Власенко

Головний бухгалтер

І.М. Чорна

ДОДАТОК В

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНА ПРОДОВОЛЬЧО-ЗЕРНОВА КОРПОРАЦІЯ УКРАЇНИ"	за СДРПОУ	2021.01.01 37243279
Територія ПЕЧЕРСЬКИЙ	за КОАТУУ	8038200000
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності Діяльність головних управлінь (хед-офісів)	за КВЕД	70.10
Середня кількість працівників 4477		
Адреса, Сакаганського, 1, Київ, Печерський, Київська область, 01033, Україна, 044 206-15-09 телефон		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		v
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2020 р.

Форма № 1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	14077	14560
первісна вартість	1001	18440	20012
накопичена амортизація	1002	4363	5452
Незавершені капітальні інвестиції	1005	358429	349559
Основні засоби	1010	3192533	3108203
первісна вартість	1011	3503368	3517642
знос	1012	310835	409439
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
<i>Гудвіл</i>	1050	0	0
<i>Відстрочені аквізиційні витрати</i>	1060	0	0
<i>Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах</i>	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	3565039	3472322

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3487261	3882874
<i>Виробничі запаси</i>	1101	692553	554672
<i>Незавершене виробництво</i>	1102	45563	51371
<i>Готова продукція</i>	1103	32545	6858
<i>Товари</i>	1104	2716600	3269973
Поточні біологічні активи	1110	26410	42360
<i>Депозити перестраховання</i>	1115	0	0
<i>Векселі одержані</i>	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	584833	458264
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	105908	4598
з бюджетом	1135	1358504	1466048
у тому числі з податку на прибуток	1136	4192	4192
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів</i>	1140	86473	33434
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків</i>	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2307	4174
Поточні фінансові інвестиції	1160	4737240	4241190
Гроші та їх еквіваленти	1165	6763630	2238294
<i>Готівка</i>	1166	0	0
<i>Рахунки в банках</i>	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	16961	109122
<i>Частка перестраховика у страхових резервах</i>	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
<i>резервах довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>	1182	0	0
<i>резервах незароблених премій</i>	1183	0	0
<i>інших страхових резервах</i>	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	17169527	12480358
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	20734566	15952680

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паєвий) капітал	1400	867717	867717
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2267817	2267682
Додатковий капітал	1410	63987	63987
<i>Емісійний дохід</i>	1411	0	0
<i>Накопичені курсові різниці</i>	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(12821923)	(18720666)
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
<i>Інші резерви</i>	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	(9622402)	(15521280)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	398707	371913
<i>Пенсійні зобов'язання</i>	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	24755135	25327829
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
<i>Довгострокові забезпечення витрат персоналу</i>	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
<i>Благодійна допомога</i>	1526	0	0
<i>Страхові резерви</i>	1530	0	0
<i>у тому числі:</i>	1531	0	0
<i>резерв довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резерв збитків або резерв належних виплат</i>	1532	0	0
<i>резерв незароблених премій</i>	1533	0	0
<i>інші страхові резерви</i>	1534	0	0
<i>Інвестиційні контракти</i>	1535	0	0
<i>Призовий фонд</i>	1540	0	0
<i>Резерв на виплату джек-поту</i>	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	25153842	25699742
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
<i>Векселі видані</i>	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	4417142	4896107
товари, роботи, послуги	1615	169418	139502
розрахунками з бюджетом	1620	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	47905	50738
<i>Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами</i>	1635	28533	188442
<i>Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками</i>	1640	0	0
<i>Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків</i>	1645	0	0
<i>Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю</i>	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	518038	499429
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
<i>Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків</i>	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	22090	0
Усього за розділом III	1695	5203126	5774218

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	7138447	13903292
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	0	0
<i>Премії підписані, валова сума</i>	2011	0	0
<i>Премії, передані у перестраховання</i>	2012	0	0
<i>Зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	0	0
<i>Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7645535)	(15337417)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	0	0
прибуток			
збиток	2095	(507088)	(1434125)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	0	0
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	0	0
<i>Зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	0	0
<i>Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	311747	74782
<i>Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	0	0
<i>Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	22272	1729
<i>Дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування</i>	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(417988)	(356585)
Витрати на збут	2150	(101511)	(336282)
Інші операційні витрати	2180	(79531)	(655317)
<i>Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	(0)	(0)
<i>Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	0	0
прибуток			
збиток	2195	(794371)	(2707527)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	98272	3453791
Інші доходи	2240	0	0
<i>Дохід від благодійної допомоги</i>	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(5229438)	(2380537)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	0	0
прибуток			
збиток	2295	(5925537)	(1634273)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	26794	86255
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:	2350	0	0
прибуток			
збиток	2355	(5898743)	(1548018)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(5898743)	(1548018)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7175743	15081718
Витрати на оплату праці	2505	658132	571340
Відрахування на соціальні заходи	2510	122474	107257
Амортизація	2515	108838	104669
Інші операційні витрати	2520	179378	820617
Разом	2550	8244565	16685601

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	8677170	8677170
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	8677170	8677170
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,68	0,18
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,68	0,18
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: д/н

Керівник

Головний бухгалтер

В. Власенко

І.М. Чорна

КОДИ
2021.01.01
37243279

**Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 2020 рік**

Форма № 3-н

Код за ДКУД 1801006

Стаття	Код рядка	За звітний період		За аналогічний період попереднього року	
		надходження	видаток	надходження	видаток
1	2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	3500	0	5925537	0	1634273
Коригування на:	3505	109395	X	104670	X
амортизацію необоротних активів					
збільшення (зменшення) забезпечень	3510	0	18609	177407	0
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515	0	0	0	0
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	3520	0	138139	0	2747077
Прибуток (збиток) від участі в капіталі	3521	0	0	0	0
Зміна вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю, та дохід (витрати) від первісного визнання	3522	0	0	0	0
Збиток (прибуток) від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу та груп вибуття	3523	0	0	0	0
Збиток (прибуток) від реалізації фінансових інвестицій	3524	0	0	0	0
Зменшення (відновлення) корисності необоротних активів	3526	0	0	0	0
Фінансові витрати	3540	X	(5229438)	X	(2380537)
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	0	222746	3689996	0
Збільшення (зменшення) запасів	3551	0	323601	3935502	0
Збільшення (зменшення) поточних біологічних активів	3552	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	3553	92017	0	0	153467
Зменшення (збільшення) іншої поточної дебіторської заборгованості	3554	96428	0	29631	0
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556	0	96390	0	10785
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557	0	110808	0	3569
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3561	0	21045	0	12281
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3562	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3563	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3564	2833	0	4035	0
Збільшення (зменшення) доходів майбутніх періодів	3566	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3567	137820	0	0	99070
Грошові кошти від операційної діяльності	3570	0	966198	1971260	0
Сплачений податок на прибуток	3580	X	0	X	0
Сплачені відсотки	3585	X	1980745	X	2596098
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	0	2946943	0	624838

1	2	3	4	5	6
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Находження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	739790	X	7642214	X
необоротних активів	3205	(27337)	X	0	X
Находження від отриманих: відсотків	3215	140712	X	621351	X
дивідендів	3220	0	X	0	X
Находження від деривативів	3225	0	X	0	X
Находження від погашення позик	3230	0	X	0	X
Находження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	X	0	X
Інші надходження	3250	0	X	0	X
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	X	0	X	0
необоротних активів	3260	X	0	X	36907
Виплати за деривативами	3270	X	0	X	0
Витрачання на надання позик	3275	X	0	X	0
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	X	0	X	0
Інші платежі	3290	X	0	X	0
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	853165	0	8226657	0
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Находження від: Власного капіталу	3300	0	X	0	X
Отримання позик	3305	0	X	0	X
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	X	0	X
Інші надходження	3340	0	X	0	X
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	X	0	X	0
Погашення позик	3350	X	3870997	X	4054774
Сплату дивідендів	3355	X	0	X	0
Витрачання на сплату відсотків	3360	X	0	X	0
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	X	0		0
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	X	0	X	0
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	X	0	X	0
Інші платежі	3390	X	0	X	0
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0	3870998	0	4054774
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	0	5964775	3547045	0
Залишок коштів на початок року	3405	6763630	X	3433526	X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	1439439	0	216941	0
Залишок коштів на кінець року	3415	2238294	0	6763630	0

Примітки: д/н

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Г

Рисунок 1.1. – рівні соціальної відповідальності.

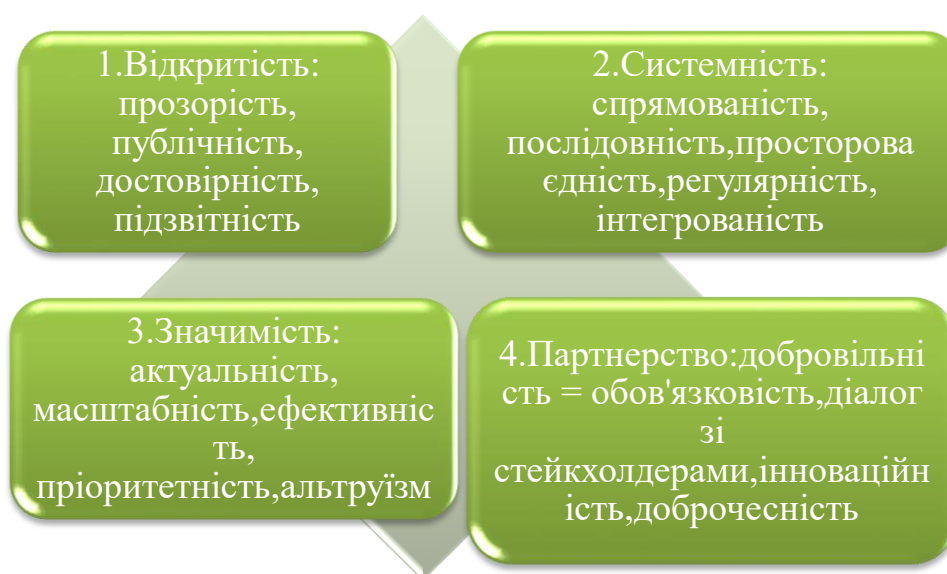

Рисунок 1.2. – Специфічні принципи КСВ.

Таблиця 1.1 – Характеристика індексів оцінки рівня соціальної відповідальності бізнесу.

Назва індексу	Об'єкт оцінки	Основна характеристика та недоліки
Фондові індекси		
Dow Jones Sustainability Index/Індекс Доу-Джонса зі сталого розвитку		Був запроваджений в умовах переходу до сталого розвитку і поширення СВ підприємництва 8 вересня 1999 року. Оцінює організаційну структуру управління, заходи, спрямовані на захист навколишнього середовища здатність до інновацій, тощо. Недоліки: не застосовується до усіх підприємств, не враховує усіх стейхолдерів.
Dow Jones Sustainability World Indexes: – Dow Jones Sustainability World Index (світовий композитний індекс); – Dow Jones Sustainability World Index ex Alcohol (спеціалізований індекс, який виключає алкогольні організації); – Dow Jones Sustainability World Index ex Tobacco (спеціалізований індекс, який виключає тютюнові організації); – Dow Jones Sustainability World Index ex Gambling (спеціалізований індекс, який виключає організації,	10% кращих із погляду сталості й КСВ організацій із найбільших 2500 організацій, які входять до складу Dow Jones Global Index.	Група індексів Dow Jones Sustainability World Indexes (DJSI World інтегрується з індексами Dow Jones Global Index, що зумовлює використання єдиної методології розрахунку, перегляду та публікації. Розрахункова база індексів DJSI World складається з понад 300 організацій, які представляють 10% найкращих із погляду КСВ і сталості компаній за 64 промисловими групами із 33 країн світу, охоплених глобальними індексами DJ.

<p>зайняті гральним бізнесом); – Dow Jones Sustainability World Index ex Armaments & Firearms (спеціалізований індекс, який виключає виробників зброї); – Dow Jones Sustainability World Index ex Alcohol, Tobacco, Gambling, Armaments & Firearms (спеціалізований індекс, який виключає виробників зброї); – Dow Jones Sustainability World Index ex Alcohol, Tobacco, Gambling, Armaments & Firearms (спеціалізований індекс, який виключає виробників алкоголю, тютюнових виробів, зброї та представників грального бізнесу).</p>		
<p>Domini Social Index 400</p>	<p>Дає оцінку соціальним, екологічним та управлінським показникам найбільших за капіталізацією організацій.</p>	<p>Оцінюється на основі рейтингу KLD за 9 факторами. Недоліки: не враховує стейкхолдерів, не застосований до всіх організацій.</p>
<p>FTSE4Good</p>	<p>Соціальні, фінансові та екологічні показники організацій, які не входять до заборонених галузей.</p>	<p>Недоліки: не враховує стейкхолдерів, не застосований до всіх організацій.</p>
<p>LCSI/ Large Cap Social Index</p>	<p>Оцінюються соціальні та екологічні показники діяльності підприємств.</p>	<p>Недоліки: не враховує стейкхолдерів, не застосований до всіх організацій.</p>

Нефондові індекси		
CPI/Corporate Philianthropy Index		Оцінює переважно з позицій добровільності. Недоліки: не враховує економічні та екологічні результати діяльності організації.
SI/Social Index by Danish Ministry of Social Affairs		Визначає для внутрішніх та зовнішніх осіб рейтингові організації з пріоритетом кадрової політики. Недоліки: не враховує економічні та екологічні результати діяльності організації.
ESI/Environmental Sustainability Index	Індекс визначає екологічну стійкість організації в частині збереження природних ресурсів, екологічну політику управління.	Недоліки: не враховує економічні та екологічні результати діяльності організації.

Таблиця 1.2. – Методика кількісної та якісної оцінки корпоративної соціальної відповідальності

Кількісні показники	Якісні показники
<p>Індекс питомих соціальних інвестицій</p> <p>1) Представляє собою величину соціальних інвестицій обстежених компаній, що припадає на одного працівника (в грошових одиницях):</p> $\frac{\sum_{i=1}^n Ci}{\sum_{i=1}^n Li}$ <p>Де Ci – обсяг соціального інвестування і-го підприємства (добровільні та обов’язкові витрати на соціальні програми); Li – середньоспискова чисельність працівників; N – число підприємств, що беруть участь в обстеженні.</p>	<p>Якісний індекс соціальних інвестицій для іго підприємства (IKi) показує рівень комплексності соціальної діяльності підприємства, %:</p> $IKi = \left(\frac{1}{m \sum_{j=1}^m Xij} \right) \times 100\%$ <p>де Xij - булева змінна, що приймає значення 1, коли j- а ознака має місце у і - ої компанії; та дорівнює 0, якщо ознака відсутня; m - кількість ознак, за якими оцінюється соціальна діяльність компанії, що бере участь у дослідженні.</p>
<p>Частка соціальних інвестицій обстежених підприємств у сумарному обсязі їхніх продажів (IS), що вимірюється в відсотках:</p> $IS = \frac{\sum_{i=1}^n Ci}{\sum_{i=1}^n Si} \times 100\%$ <p>Де Si – обсяг продажу і-го підприємства</p>	<p>Якісний індекс соціальних інвестицій для j- ої ознаки (IKj) показує ступінь присутності цієї якісної ознаки в статистичній вибірці підприємства, %:</p> $IKj = \left(\frac{1}{n} \sum_{j=1}^n Xij \right) \times 100\%$ <p>де n - кількість компаній, що беруть участь у дослідженні.</p>
<p>Частка соціальних інвестицій обстежених компаній у сумарному обсязі їхніх прибутків до оподаткування (IP), що вимірюється в відсотках:</p> $IP = \frac{\sum_{i=1}^n Ci}{\sum_{i=1}^n Pi} \times 100\%$ <p>де Pi - обсяг прибутків до оподаткування іої компанії.</p>	<p>Загальний якісний індекс соціальних інвестицій (IK) показує рівень комплексності соціальної діяльності підприємства, %:</p> $IK = \left(\frac{1}{n \times m} \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m Xij \right) \times 100\%.$

Таблиця 2.1. – ціни на сільськогосподарську продукцію у Миколаївському та Одеському портах станом на 23 грудня.

Ціни на сільськогосподарську продукцію станом на 23 грудня				
Культура	Миколаївський порт гривень за тону з ПДВ		Порти Одеської області гривень за тону з ПДВ	
	Пшениця 2 клас	9052	-	9015
Пшениця Фураж	8362	-	8350	-
Кукурудза	7328	260	7324	-
Ячмінь	8020	-	7988	-
Соняшник	-	-	18600	-
Ріпак	-	-	-	-
Соя	14650	-	14650	-

Таблиця 2.2. - Аналіз обсягу реалізованої продукції, робіт, послуг за видами економічної діяльності підприємства за роками.

Види економічної діяльності	Обсяг реалізованої продукції, робіт, послуг						Відхилення			
	2018 рік		2019 рік		2020 рік		2020 до 2018-го		2020 до 2019-го	
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	у сумі	у стр-рі	у сумі	у стр-рі
А	1	2	3	4	5	6	7= (5-1)	8= (6-2)	9= (5-3)	10= (6-4)
Реалізація зернових культур	9162292	41,20	12206052	45,04	6036227	33,28	-3126065	-7,92	-6169825	-11,76
Реалізація бобових культур	6380537	28,70	6347159	23,42	5044228	27,81	-1336309	-0,89	-1302931	4,39
Реалізація насіння олійних культур	5310363	23,87	7116175	26,26	6015226	33,16	704863	-9,29	-1100949	6,9
Реалізація готової продукції та послуг переробки	913164	4,10	1064321	3,92	834464	4,60	-78700	0,5	-229857	0,62
Заготівельна діяльність	473134	2,12	364636	1,34	206071	1,13	-267063	-0,99	169635	-0,21
Разом	22239490	100	27098343	100	18136216	100	-4103274	0	-8962127	0

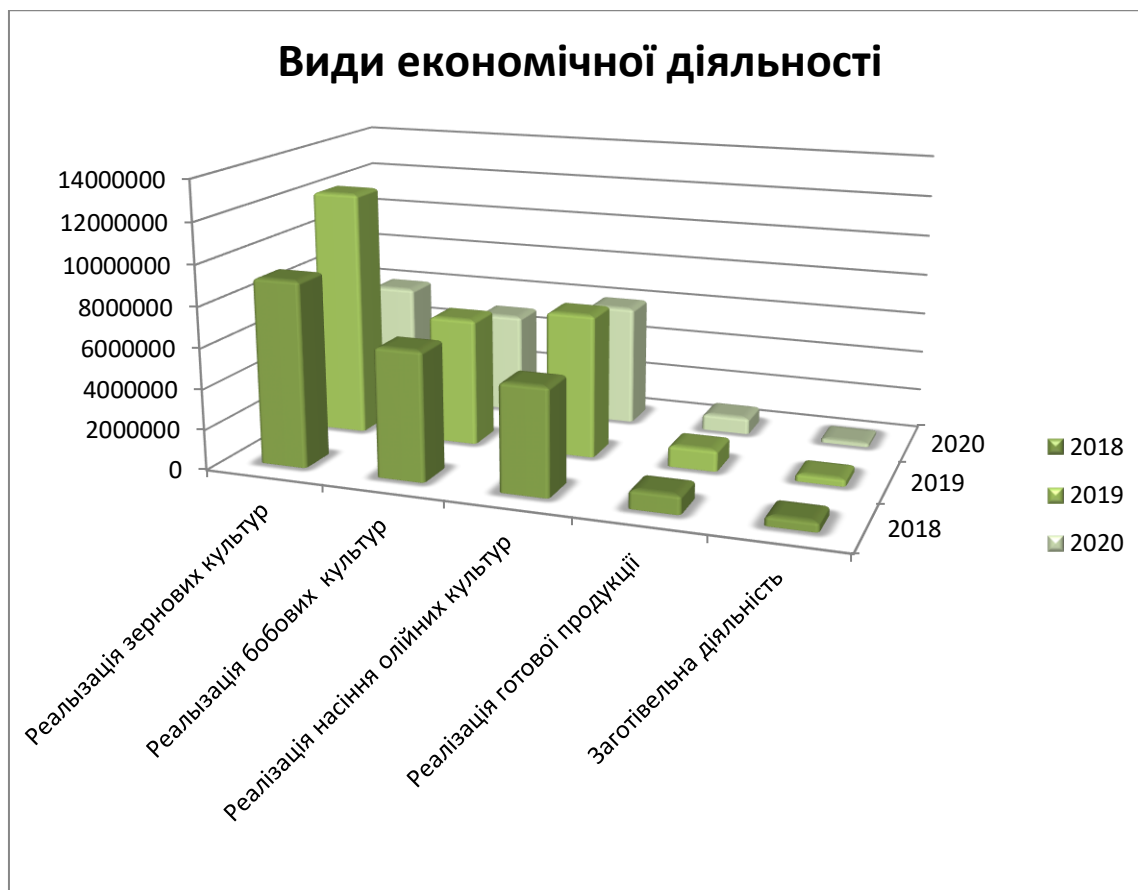

Рисунок 2.1. – Динаміка обсягу реалізованої продукції, робіт, послуг за видами економічної діяльності підприємства за роками.

Таблиця 2.3. - Економічні та фінансові показники АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП»

	Показники	Одиниці виміру	Джерела інформації, розрахунок	Рік			Відхилення			
				2018	2019	2020	2020 до 2018		2020 до 2019	
							Абсолютне	Темп приросту, %	Абсолютне	Темп приросту, %
<i>1</i>	2	3	5	6	7	8	9=8-6	10=8/6*100	11=8-7	12=8/7*100
1. КАПІТАЛ ТА РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА										
<i>1.1</i>	Середня вартість сукупного капіталу	тис. грн.	Ф.1, 0,5*(ряд. 1300 гр. 3 + ряд. 1300 гр. 4)	3497304 1	2614119 6	1834362 3	-16629418	52,45	-7797573	70,70
<i>1.2</i>	Середня вартість власного капіталу	тис. грн.	Ф.1, 0,5*(ряд. 1495 гр. 3 + ряд. 1495 гр. 4)	6432212	8848393	1257184 1	6139629	195,45	3723448	142,82

Продовження таблиці 2.3.

<i>1.3</i>	Основні засоби			-	-	-	-	-	-	-
<i>1.3.1</i>	за первинною вартістю на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд. 1011 гр. 4	3398886	3503368	3517642	118756	103,32	14274	100,65

1.3.2	знос на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд. 1012 гр. 4	169128	310835	409439	240311	242,86	98604	131,64
1.3.3	середньорічна вартість основних засобів	тис. грн.	Ф.1, 0,5*(ряд 1011 гр. 3 + ряд 1011 гр. 4)	1857489,5	3461233,5	3510505	1653015,5	188,24	49271,5	101,43
1.4	Нематеріальні активи			-	-	-	-	-	-	-

Продовження таблиці 2.3.

1.4.1	Запервинною вартістю на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд.1001 гр. 4	5839	18440	20012	14173	342,51	1572	108,77
1.4.2	знос (накопичена амортизація) на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд.1002 гр. 4	2384	4363	5452	3068	228,17	1089	124,98
1.4.3	середня вартість нематеріальних активів	тис. грн.	Ф.1, 0,5*(ряд. 1001 гр. 3 + ряд. 1001 гр. 4)	5250	6560,5	19226	13976	366,81	12665,5	293,64
1.5	Оборотні активи			-	-	-	-	-	-	-
1.5.1	усього на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд. 1195 гр. 4	28558028	17169527	12480358	-16077670	43,70	-4689169	72,02

Продовження таблиці 2.3.

1.5.2	дебіторська заборгованість на кінець року	тис. грн.	Ф.1, (ряд. 1125 гр.4+ ряд. 1130 гр. 4 + ряд. 1135 гр. 4 + ряд. 1140 гр. 4+ ряд. 1145 гр. 4+ ряд. 1150 гр. 4+ ряд. 1155 гр. 4)	2316462	2138025	1966518	-349944	84,90	-171507	91,96
1.5.3	Запаси на кінець року	тис. грн.	Ф.1, (ряд. 1100 гр. 4 + ряд. 1110 гр. 4)	1016753 8	1113170 5	7370135	-2797403	72,66	-3761570	66,85

Продовження таблиці 2.3.

1	2	3	5	6	7	8	9=8-6	10=8/6*100	11=8-7	12=8/7*100
1.5.4	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	тис. грн.	Ф.1, ряд. 1165	2094649 3	6763630	2238294	-18708199	10,70	-4525336	33,09
1.5.5	середні залишки оборотних засобів	тис. грн.	Ф.1, 0,5*(ряд. 1195 гр. 3 + ряд. 1195 гр. 4)	3131169 6,5	1977344 9	1482494 2,5	-16486754	47,70	-4948506,5	74,05
1.6	Середньооблікова чисельність	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.6.1	середньооблікова чисельність	чол.	Ф.1- підприємницт	2206	2239	3000	794	135,05	761	133,67

	працівників		во р.3, ряд 300 гр. 1							
1.6.2	середньообліко ва чисельність робітників	чол.	Оперативні данні	2207	2238	2267	60	102,56	29	101,82

Продовження таблиці 2.3.

2. ЕКОНОМІЧНІ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ										
2.1	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	тис. грн.	Ф.2, ряд.2000, гр3	1050480 0	1390392	7138447	-3366353	679,72	5748055	513,84
2.2	Обсяг реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	тис. грн.	Ф.1- підприємницт во р.3, ряд 300 гр. 2	3547045	4054774	5964775	2417730	168,93	-3657627	147,78
2.3	Обсяг виробництва продукції	тис. грн.	статистична звітність ф №1-П-НПП	6677178	9622402	1082192 3	4144745	162,75	1199521	112,67
2.4	Собівартість реалізованої продукції	тис. грн.	Ф.2, ряд 2050, гр. 3	(100887 99)	(153374 17)	(764553 5)	-2443264	75,78	-7691882	49,72
2.5	Валовий прибуток (збиток)	тис. грн.	Ф.2, ряд 2090, гр. 3 (ряд 2095 гр. 3)	506001	(143412 5)	(507088)	1087	35,04	-927037	35,04
2.6	Прибуток (збиток) від	тис. грн.	Ф.2,ряд 2190,	11556	(270752)	(794371)	782815	6874	-1913156	29,54

	операційної діяльності		гр. 3 (ряд 2195, гр. 3)		7)					
2.7	Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	тис. грн.	Ф.2, ряд 2290, гр.3 (ряд 2295, гр. 3)	(147743 2)	(163427 3)	(592553 7)	4448105	401,33	4291264	362,45

Продовження таблиці 2.3.

2.8	Чистий прибуток (збиток)	тис. грн.	Ф.2, ряд 2350, гр. 3 (ряд 2355), гр. 3	(297766)	(589874 3)	(154801 8)	1250252	519,36	-4350725	26,35
2.9	Фонд оплати праці усіх працівників	тис. грн.	Ф.1-ПВ, ряд.5010, гр. 1	507530	571340	658132	150602	129,84	86792	115,46
2.10	Фонд робочого часу	люд-години	Ф.1-ПВ, ряд.4010, гр. 1	2300,25	2446,25	2452,67	152,42	106,62	6,42	100,26

Продовження таблиці 2.3.

1	2	3	5	6	7	8	9=8-6	10=8/6*100	11=8-7	12=8/7*100
---	---	---	---	---	---	---	-------	------------	--------	------------

3. ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ										
3.1	Продуктивність праці одного працівника	тис. грн. / особа	2.3 / 1.6.1	3026,82	4297,63	3607,30	580,48	119,17	-690,33	83,06
3.2	Продуктивність праці одного робітника	тис. грн. / особа	2.3 / 1.6.2	3025,72	4299,05	4773,31	1747,59	157,93	474,26	111,57
3.3	Рівень оплати праці за 1 людино-годину	тис. грн. / люд-год	2.9 / 2.10	220,84	233,80	268,72	47,88	121,92	34,92	114,26
3.4	Середньомісячна заробітна плата одного працівника	тис. грн..	2.9 / (1.6.1*12 міс.)	0,052	0,047	0,054	0,02	103,85	0,007	114,02
3.5	Коефіцієнт зносу основних засобів на кінець року		Ф.1, ряд. 1012 / ряд. 1011 гр. 4	0,050	0,088	0,116	0,066	232	0,028	131,81
3.6	Коефіцієнт оновлення основних засобів		Ф.5, ряд. 260 гр.5 / ф.1 ряд. 1011 гр. 4	0	0	0	0	0	0	0
3.7	Коефіцієнт вибуття основних засобів		Ф.5, ряд. 260 гр. 8 / ф.1 ряд. 1011 гр. 3	0	0	0	0	0	0	0
3.8	Фондовіддача	грн./ грн.	2.3 / 1.1.3	0,190	0,368	0,589	0,399	310	0,221	160,05

Продовження таблиці 2.3.

3.9	Фондоозброєність праці працівників	тис. грн./чол.	1.3.3 / 1.6.1	842,01	1545,88	1170,16	328,15	138,23	-375,72	75,70
3.10	Коефіцієнт обіговості оборотних засобів	оборот и	2.1. / 1.5.5	0,335	0,070	0,481	0,146	143,55	0,146	143,55
3.11	Середній період обороту оборотних засобів	дні	360 дн. / 3.10	1074,6	5142,8	748,44	-326,16	69,64	-4394,36	14,55
3.12	Коефіцієнт обіговості активів	грн./грн.	2.1 / 1.1	0,300	0,053	0,389	0,089	129,67	0,336	733,15
3.13	Коефіцієнт обіговості дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	оборот и	2.1 / Ф.1, 0,5*(ряд. 1125 гр. 3 + ряд. 1125 гр. 4)	239085	576185	521548,5	282463,5	218,14	-54636,5	90,51
3.14	Середній період обороту дебіторської заборгованості	дні	360 дн. / 3.13	0,0015	0,0062	0,0069	0,0054	460	0,0007	111,58
3.15	Коефіцієнт обіговості запасів	оборот и	2.1 / Ф.1, 0,5*(ряд. 1100 гр. 3 +гр. 4 ряд 1100)	5083769	5565852,5	3685067,5	-1398701	72,48	-1880785	66,20

Продовження таблиці 2.3.

1	2	3	5	6	7	8	9=8-6	10=8/6*100	11=8-7	12=8/7*100
3.16	Середній період зберігання запасів	дні	360 дн. / п.3.15	0,0070	0,0064	0,0097	0,0027	138,57	0,0033	151,5625

3.17	Тривалість операційного циклу	дні	3.14 + 3.16	0,0085	0,0126	0,0166	0,0081	195,65	0,004	0,4
4. ПОКАЗНИКИ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ										
4.1	Рентабельність продажу	%	2.7 / 2.1 * 100	14,06	117,54	83,27	69,21	592,24	-34,27	70,84
4.2	Рентабельність активів	%	2.7 / 1.1 * 100	4,22	6,25	32,30	28,08	765,40	26,05	516,8
4.3	Рентабельність власного капіталу	%	2.8 / 1.2 * 100	4,62	66,66	12,31	7,69	266,45	54,35	18,46

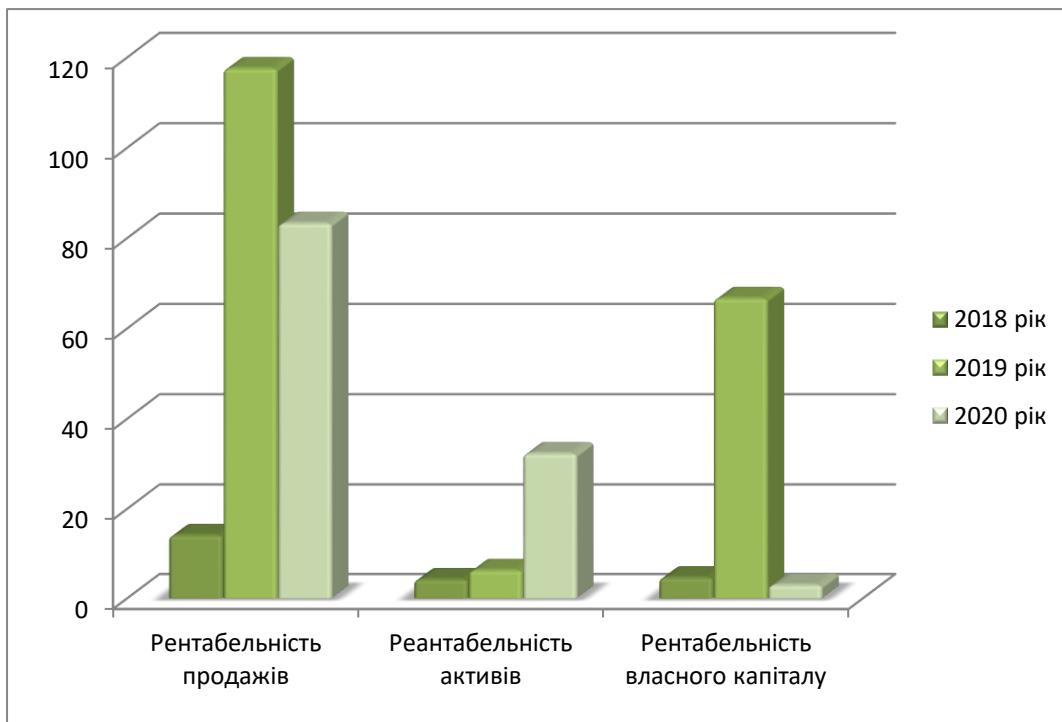

Рисунок 2.2. – Аналіз рентабельності підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

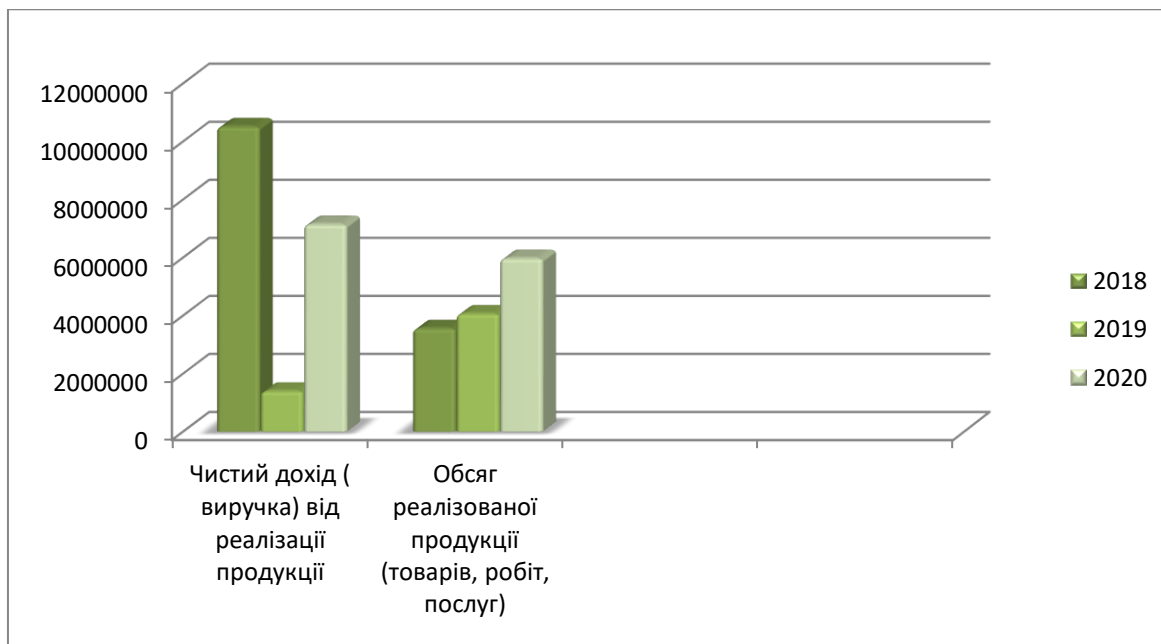

Рисунок 2.3. – Аналіз показників обсягу підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

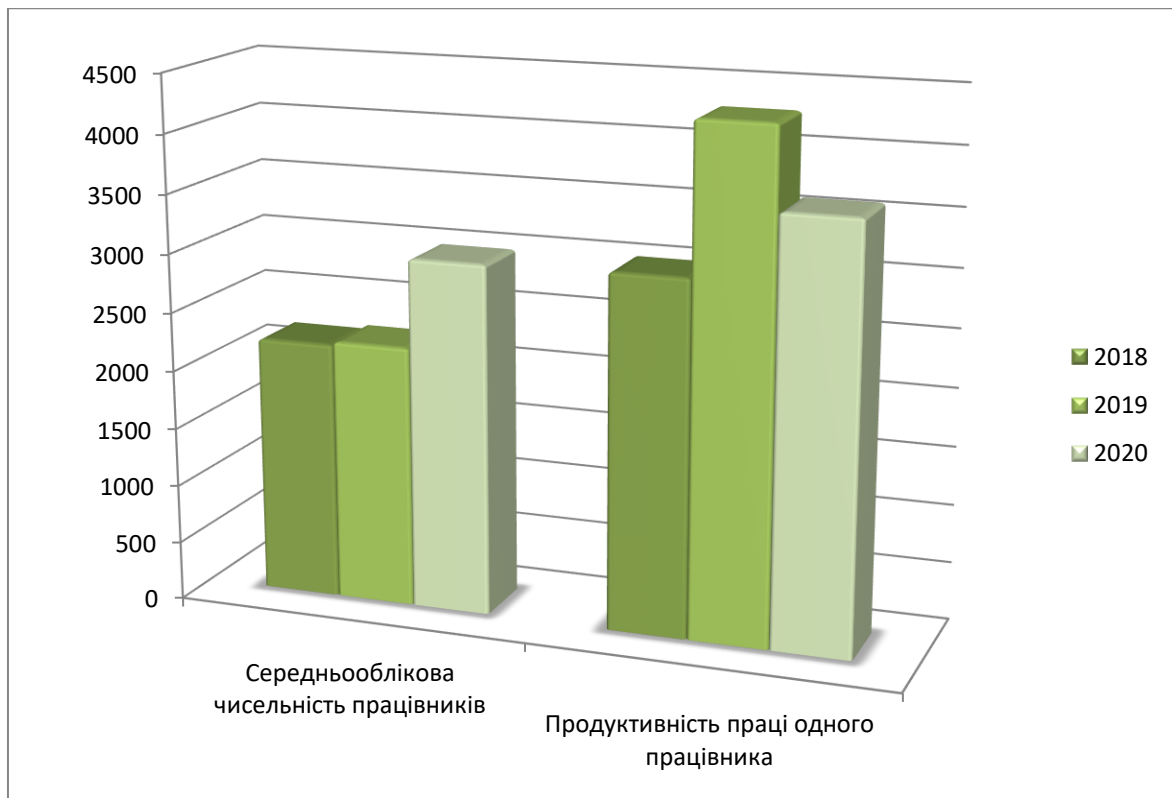

Рисунок 2.4. – Аналіз ефективності праці підприємства АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

Таблиця 2.4. – виплати за матеріальну допомогу працівника, які отримали виробничу травму.

Тривалість непрацездатності (за листом непрацездатності, у календарних днях, місяцях)	Розмір матеріальної допомоги (у відсотках до середньої заробітної плати потерпілого)
Від 1 до 10 днів	20
Від 10 до 20 днів	50
Від 20 днів до одного місяця	70
Від одного до двох місяців	100
Майже два місяці	150

Таблиця 2.5. – виділення коштів на покращення умов праці.

Плановий рік	Фонд оплати праці, тис.грн	Виділені кошти на покращення умов праці, тисгрн.
2018	507530	253764
2019	571340	285670
2020	658132	329066

Рисунок 2.5. – Графік фінансування охорони праці на підприємстві.

Таблиця 3.1. – Соціальні інвестиції АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» у 2018, 2019 та 2020 роках.

№п\п	Фактично витрачено, тис. грн.	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1.	Приведення основних фондів у відповідність до вимог нормативних документів з охорони праці	430,2	215,0	460,6
2.	Усунення та мінімізація впливу на працівників небезпечних та шкідливих факторів	5,0	2,7	3,5
3.	Навчання з охорони праці	300,35	217,65	403,11
4.	Забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям та іншими засобами індивідуального захисту	27376	30567	35906
5.	Надання працівника спеціального харчування	-	-	-
6.	Організація і проведення медичних оглядів	220,5	430,8	550,23
7.	Забезпечення роботи кабінетів з охорони праці	8,0	10,0	12,0
8.	Забезпечення працюючих нормативно-правовими документами з охорони праці	-	-	-
9.	Заходи з попередження травматизму серед населення	78,3	81,5	91,4
	Всього	28418,35	31524,65	37426,84

Таблиця 3.2. – Аналіз прибутку АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП» за 2019 та 2020 роки.

№з \п	Показник	2019 рік	2020 рік	Відхилення	
				2020 до 2019	
				абсолютне	темп приросту, %
1.	Дохід від реалізації продукції (ДР)	1390392	7138447	5748055	513,84
2.	Інші доходи (ДІ)	0	0	0	0
3.	Собівартість продукції (С)	1533741 7	7645535	-7691882	49,72
4.	Витрати на управління (ВУ)	(166856 01)	(8244565)	8441036	49,41
5.	Витрати на збут (ВЗ)	(336282)	(101511)	-234771	30,18
6.	Фінансові витрати (ВФ)	(238537)	(529438)	290901	221,95
7.	Податок на прибуток від звичайної діяльності (ПП)	86255	26794	-59461	31,06
8.	Чистий прибуток (збиток) (ЧП, ЧЗ)	(154801 8)	(5898743)	(4350725)	381,05

Таблиця 3.3. – вплив факторів на величину прибутку.

№ з\п	Показник	Сума, тисяч гривень
1.	Зміна ціни	-1291
2.	Обсяг реалізації	5733806
3.	Обсяг випуску	7691882
4.	Витрати на управління, збут, фінансові витрати	-8384906
5.	Податок на прибуток	-59461
6.	Усього	4350725

Таблиця 3.4. – Показники оцінки стану соціально-трудо­вих відносин

Кількісні показники оцінки стану соціально-трудо­вих відносин	Якісні показники оцінки стану соціально-трудо­вих відносин
Показники з оцінки використання фонду робочого часу	Наявність колективного договору та стан його впровадження
Показники з оцінки ефективності роботи підприємства	Наявність та стан заходів із додаткового навчання та розвитку персоналу, інститутів з планування кар'єри на підприємстві
Показники з оцінки стану та розвитку персоналу	Наявність корпоративної культури, розвинутого брэнда підприємства, розуміння та володіння цими питаннями з боку працівників компанії
Показники з оплати праці та соціальної безпеки	Мотиваційні програми, що діють на підприємстві
Показники плинності персоналу	Можливість для працівників брати участь в управлінських рішеннях на підприємстві
	Оцінка працівниками та керівництвом стану відносин між колегами/з начальством
	Психологічний клімат у колективі

Таблиця 3.5. – Рух робочої сили на підприємстві.

Показник	2019	2020	Відхилення	
			Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
1. Середньооблікова чисельність працівників, осіб	4477	5267	790	0,02
2. Прийнято на роботу нових працівників протягом року, осіб	43	45	2	2,32
3. Вибуло працівників, осіб	65	113	48	1,53
у тому числі:				
3.1 з причини зміни в організації виробництва і праці (реорганізація, скорочення чисельності або штату працівників	35	58	23	2,85
3.2 з причини плинності кадрів (за власним бажанням, за угодою сторін, порушення трудової дисципліни)	30	55	25	45,45
4. Коефіцієнт обороту:				
4.1 з прийняття, %	0,096	0,085	-0,011	10,41
4.2 зі звільнення, %	0,014	0,021	0,007	71,42
4.3 загальний, %	0,024	0,029	0,005	41,66
5. Коефіцієнт заміщення, %	1,45	2,14	0,69	101,7
6. Коефіцієнт плинності, %	0,006	0,010	0,004	277,7

Таблиця 3.7. – Використання персоналу підприємства.

Показник	2019	2020		Відхилення	
		План	Факт	2018 від 2020	від плану
Середньорічна чисельність робітників	4477	5301	5267	790	34
Відпрацював за рік один робітник:					
днів	251	250	251	0	1
годин	2008	2000	2008	0	8
Середня тривалість робочого дня, год	8	8	8	0	0
Фонд робочого часу, год	8954000	10466136	10576136		

Рисунок 3.1. – Фактори зростання продуктивності праці на підприємстві

Таблиця 3.8. – Пропозиції щодо підвищення соціальної відповідальності АТ «Державна Продовольчо-Зернова Корпорація України» «Кобеляцький КХП».

Стейкхолдери	Пропозиції щодо підвищення соціальної відповідальності
Споживачі товарів та послуг ДПЗКУ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Організація виробляє якісну, нешкідливу для споживачів продукцію, не завищує ціну на неї, надає про неї правдиву інформацію споживачам; ❖ Організація формує свої відносини з партнером на принципах дотримання договорів, угод та професійних стандартів діяльності, фінансової відповідальності; ❖ Компенсація через надання неякісної продукції споживачам; ❖ Допомога малим та середнім фермерським господарствам; ❖ Через об'єднання логістичних, інфраструктурних, переробних та експортних можливостей, організація гарантує вирішує проблеми більшості сільгоспвиробників, тим самим, збільшуючи доходи малих та середніх господарств; ❖ Всебічне сприяння для розвитку ринку зерна в Україні.
Територіальна громада	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Підтримка громадських ініціатив та розвиток соціальної активності населення; ❖ Соціальні мотиви (намагання власною діяльністю принести користь суспільству); ❖ Піклування про дитячі будинки, школи та садочки тощо; ❖ Прибирання сміття з вулиць громади; ❖ Озеленення територій; ❖ Приймати участь у громадських та суспільних заходах територіальної громади.
Органи місцевої влади та самоврядування	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Приймати участь у реалізації соціально значущих проектів органів місцевої влади та самоврядування; ❖ Приймати участь у соціальному підприємстві, тобто запропонованих органами місцевої влади та самоврядування проектів та програм, які націлені на вирішення соціальних проблем и в цілому поліпшення життя місцевої спільноти.

Суспільство	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Діє згідно з нормами екологічного права, турбується про навколишнє середовище. Це означає, що дане підприємство має використовувати лише ті технології, що не здійснюють негативний вплив на довкілля; ❖ Запроваджує новітні технології для зниження негативного впливу або ліквідації шкідливих відходів та запобігає їх викидам; ❖ Вирішення соціальних проблем, які впродовж певного часу не вирішили через обмежений доступ певної цільової групи до фінансових та політичних ресурсів для її розв'язання.
-------------	--